

# SAMAWILU TA KITABU FOLC **Kitabu faamucogo**

Nin kitabu bε wele ko Samawilu ta kitabu fɔlɔ, sabu ale ta kow le fɔra ka caya nin kitabu kɔnɔ. Kititigebagaw ta wagati banna cogo min na, ka taga se masacew ta wagati ma, Samawilu ta kitabu fɔlɔ bε o kow le fɔ an ye.

Cε saba minw tɔgɔ fɔra nin kitabu kɔnɔ kosebe, o ye Samawilu ye, min tun kera Izirayeli ta kititigebagaba dɔ ye, ani Sawuli, min kera Izirayeli masace fɔlɔ ye, ani Dawuda, min nana sigi masaya ra Sawuli sanin kɔ.

Nin kitabu sεbεbaga ma lɔn, nka an b'a ye ko Samawilu ta baara ni a ta kumaw le bε nin kitabu fɔlɔ ni a flanan kɔnɔ.

Nin kitabu kunba ye nin ye, ko ni mɔgɔ min ka Ala kan mina, Ala bε kojuman ke o tigi ye; nka ni mɔgɔ min ka Ala kan bla, cεnri le bε se o tigi ma. Ala ka o kuma le fɔ sarakalasebaga Eli ye, ko: «Sabu mɔgɔ minw bε ne bonya, ne bε olugu le bonya; nka mɔgɔ minw bε ne dɔgɔya, ne fana bε olugu dɔgɔya» (2.30).

Ala yere le tun b'a fe ka ke Izirayelimɔgɔw ta masace ye, nka o banna o ma; o ko masace dɔ ye sigi olugu kunna i ko siya tɔw. Masace min dira o ma, min tun ye Sawuli ye, ale ma Ala kan mina. O kosɔn Ala ka mɔgɔ wεre janawoloma, min kera Dawuda ye.

Nin kitabu b'a yira an na ko Ala yere le kera a ta mɔgɔw ta masace ye. Ni mɔgɔ min b'a fe ka

sigi masaya ra Ala ta məgəw kunna, o tigi ka kan ka Ala kan mina, k'a ta sariyaw bəε sira tagama.

### **Kitabu kənəkow**

Samawilu kera Izirayeli kititigəbaga dō ye (1-7)

Sawuli kera Izirayeli masacε ye (8-10)

Masacε Sawuli ta masaya damina (11-15)

Dawuda ni Sawuli ta bənbariya (16-30)

Sawuli ni a dence sacogo (31)

### *Elikana ta muso fla ta ko*

<sup>1</sup> Ce dō tun signin bε Ramatayimu Sofimu, Efirayimu kuruyɔrɔw ra. A təgɔ tun ye ko Elikana; a face təgɔ tun ye ko Yerohamu, Yerohamu face təgɔ tun ye ko Elihu, Elihu face təgɔ tun ye ko Tohu, Tohu face təgɔ tun ye ko Sufu; Efirayimukaw tun lo. <sup>2</sup> Muso fla tun bε Elikana fe; kelen təgɔ tun ye ko Ane, tə kelen təgɔ tun ye ko Penina. Penina tun ka denw sɔrɔ, nka Ane tun ma den sɔrɔ.

<sup>3</sup> San o san, o ce tun bε bɔ a ta dugu ra ka taga Silo, ka taga Fangatigi Ala bato, ka sarakaw bɔ a ye. Sarakalasebaga Eli dence fla, Hɔfini ni Finehasi, olugu tun bε o yɔrɔ le ra; olugu le tun ye Matigi Ala ta sarakalasebagaw ye. <sup>4</sup> Lon min ni Elikana tun bε a ta sarakaw bɔ, a tun bε sarakasogo dō di a muso Penina ma, ani Penina dencew ni a denmusow bε ma fana. <sup>5</sup> Nka a tun bε Penina ta sogo ninyɔrɔjuŋɔgɔn fla le di Ane ma, sabu a tun bε Ane kanu, hali k'a sɔrɔ Matigi Ala tun ka Ane kε denworobari ye. <sup>6</sup> A sinamuso tun bε to k'a darabɔ, janko k'a jusu gban, sabu Matigi Ala tun k'a kε denworobari ye. <sup>7</sup> San o san, a tun

bε ke ten le. Tuma o tuma ni Ane tun ka taga Matigi Ala ta yɔrɔ saninman na, Penina tun bε to k'a darabɔ o cogo kelen na. Ni o kera, Ane tun bε ke kasi ye, ka ban domuni bε ma. <sup>8</sup> A cε Elikana tun b'a fɔ a ye ko: «Ane, mun le ka i jusu kasi? Mun na i bε kasi ka ban domuni ma? O tuma ne kelen man fisa ele fε ni hali dence tan ye wa?»

### *Ala ka dence di Ane ma*

<sup>9</sup> Lon dɔ, o ka domuni ke ka min ka ban Silo tuma min na, Ane wurira; o y'a sɔrɔ sarakalasebaga Eli signin tun bε signan dɔ kan, Matigi Ala ta batoso donda samasen dɔ kɔrɔ. <sup>10</sup> Ane jusu tun kasinin lo kosebε; a kasira kosebε ka Matigi Ala daari. <sup>11</sup> A ka dajuru dɔ ta Ala fε k'a fɔ ko: «E, Fangatigi Ala, ni i sɔnna ka i ta jɔnmuso ta sεgε flε, ka i hakiri to ne ra, ni i ma nina i ta jɔnmuso kɔ fiyewu, ni i ka sɔn ka dence di ne ma, ne bεna o den di i ma, a bε ke i ta ye a si bε ra; o ra kunlimuru tēna se a kun ma ka ye.»\*

<sup>12</sup> Ayiwa, Ane nana to daariri ra Matigi Ala ja kɔrɔ ka mεen minke, Eli nana ke a dagbolow kɔrɔsi ye. <sup>13</sup> Ane tun bε kumana a yεrε kɔnɔ le; a dagbolow dama le tun bε lamagara, nka mɔgɔ tun te a kumakan menna. A kera Eli ja na ko a ka dɔrɔ le min ka janamini. <sup>14</sup> Eli ko a ma ko: «O tuma ele ta dɔrɔ bεna i bla tuma juman le? Taga i ta dɔrɔtɔya ke yɔrɔ wεre!»

---

\* **1:11** 1.11 Kunlimuru man kan ka se a kun ma: o ye tagamasiyen ye min b'a yira ko den blara danna, ka ke Ala ta ye (Jateri 6.5).

**15** Ane k'a jaabi ko: «Ne matigice, o tε; ne ye muso min ye, jusukasiba le bε ne kan. Ne ma duvēn min, ne ma minnifēn fariman wεrε si min. Ne tun bε ne kōnōnōkow bεε le fōra Matigi Ala ye. **16** I kana i ta jōnmuso jate muso sōnkolon dō ye. Ne ta dimi bonyakojugu ni ne ta sεgε le k'a to ne ka Ala daari fō ka na se sisān ma.»

**17** Eli k'a fō a ye ko: «O tuma, taga hēra ra. I ka fēn min daari, Izirayēli ta Ala ye o kε i ye.»

**18** Ane ko Eli ma ko: «Ala y'a kε i ye i hakiri to i ta jōnmuso ra.» O kō, Ane tagara domuni kε; a m'a na sisi tuun.

**19** O wurira o dugusagbε sōgōmada joona fε, ka o kinbiri gban Matigi Ala na kōrō k'a bato minke, o sekōra ka taga o ta so, Rama dugu kōnō.

Elikana jēnna ni a muso Ane ye. Matigi Ala k'a hakiri to Ane ra. **20** Ane nana kōnō ta; a nana dence woro, k'a tōgō la ko Samawilu<sup>†</sup>, ko sabu ale tun k'a daari Matigi Ala fε.

### *Ane k'a dence di Matigi Ala ma*

**21** Wagati min Ane cε Elikana nana a fō ko a bε taga tuun ni a ta gbamogōw bεε ye ka taga san sarakaw bō Matigi Ala ye, ani k'a ta dajuru dafa,

**22** Ane ma taga ni a ye o san na. A k'a fō a cε ye ko: «Ni den nana dabo sin na wagati min na, ne bēna taga ni a ye Silo, ka taga a yira Matigi Ala ra; a bēna to yi tuma bεε.» **23** A cε Elikana k'a jaabi ko: «Ni min ka bēn i yērē ma, i ye o kε. To ni den ye yan fō ka taga a dabo sin na. Janko Matigi Ala ka kojuman min layiri ta, o ye

---

<sup>†</sup> **1:20** 1.20 Samawilu kōrō ye ko: a daarira Ala fε.

ke dɔrɔn.» A kera ten, a muso Ane tora ni den ye ka den lamɔ fɔ ka taga den dabɔ sin na.

<sup>24</sup> Ayiwa, den nana dabɔ sin na wagati min na, a k'a ta ka taga ni a ye Matigi Ala ta batoyɔrɔ saninman na Silo. O y'a sɔrɔ den belen tun bɛ fitini. A tagara ni misitoran kelen<sup>‡</sup> ye min si ka san saba sɔrɔ, ani mugu tentennin kilo tan, ani rezensi forogo ja kelen. <sup>25</sup> O tagara se yi minke, o ka misitoran kannatige; o kɔ, o tagara ni den ye Eli fe. <sup>26</sup> Ane k'a fɔ Eli ye ko: «Ne matigice, hake to. Ne bɛ can yere le fɔra i ye; muso min tun nana Matigi Ala daari i kɔrɔ yan lon dɔ, ne lo. <sup>27</sup> Ne tun bɛ Matigi Ala daarira nin den ta ko le ra. Matigi Ala fana ka ne ta daariri lamɛn. <sup>28</sup> O kosɔn ne b'a fe k'a di Matigi Ala ma. A bɛna ke Matigi Ala ta ye a si bɛɛ.»

Ane ka o fɔ minke, o ka o kinbiri gban ka Matigi Ala bato.

## 2

### *Ane ka Matigi Ala fo*

<sup>1</sup> Ayiwa, Ane ka Ala daari k'a fɔ ko:

«Nagari bɛ ne jusukun na Matigi Ala sababu ra;  
sabu Matigi Ala ka ne baraka lawuri.  
Ne bɛna kuma k'a yira ne juguw ra sisan,  
sabu ne bɛ nagari Matigi Ala ta dɛmɛri kosɔn.

<sup>2</sup> «Mɔgɔ si saninyanin te i ko Matigi Ala,  
Ala wɛre te yi ni ele Matigi Ala te,  
Ala barakaman wɛre te yi, min bɛ i ko an ta Ala.

---

<sup>‡</sup> **1:24** 1.24 Kitabu dɔw ko misitoran saba.

**3** «Aw ye yərəbonya kumaw dabla,  
 Aw kana wasoyakumaw bɔ aw da ra tuun;  
 sabu Matigi Ala ye Ala le ye, min bɛ fən bɛε lɔn.  
 A bɛ bɛε ta kewalew lɔn.

**4** «Mɔgɔ barakamanw ta kalanw karira o boro,  
 nka barakantanw ka fanga sɔrɔ.

**5** Minw tun fanin lo, olugu bɛ baara jinina ka o  
 ta baro sɔrɔ;

k'a sɔrɔ kɔngɔtɔw ta kɔngɔ banna.

Muso denworobari ka den wolonfla sɔrɔ,  
 k'a sɔrɔ denworomuso ta densɔrɔ lalɔra.

**6** Matigi Ala b'a to mɔgɔ bɛ sa, a b'a to mɔgɔ bɛ  
 si sɔrɔ;

a bɛ mɔgɔ lataga lahara, a bɛ mɔgɔ labɔ lahara.

**7** Matigi Ala bɛ mɔgɔ fagantanya, a bɛ mɔgɔ  
 fentigiya;

a bɛ mɔgɔ majigi, a bɛ mɔgɔ kɔrɔta.

**8** «A bɛ dəsəbagatɔ lawuri ka bɔ dugu ma,  
 ka fagantan lawuri ka bɔ nɔgɔ ra,

k'a lasigi ni fagamaw ye,

ka masasiginan nɔɔrɔman di o ma;

sabu dugukolo jusiginanw bɛ Matigi Ala le boro,  
 a ka dununa lɔ olugu le kan.

**9** A bəna a jasiranbagaw kɔrɔsi o təmeyɔrɔw bɛε  
 ra;

nka a bəna mɔgɔjuguw latunu dibi ra;

sabu adamaden yere fanga tɛ a kɛ setigi ye.

**10** «Matigi Ala bəna a juguw bɛε halaki,  
 a bəna sanperen lajigi o kan ka bɔ san fɛ;

Matigi Ala bēna kitī tigē ka se fō dugukolo danw  
bēs ra.  
A bēna se di a ta jamana masacē ma;  
a bēna a ta mōgō nanawolomanin baraka  
lawuri.»

<sup>11</sup> Ayiwa, o kō, Elikana sekōra ka taga so, Rama  
dugu kōnō; nka den tora Matigi Ala ta baara ra  
sarakalasebaga Eli kōrō.

### *Eli dencēw ta kewalejuguw*

<sup>12</sup> Eli dencēw tun ye mōgō sōnkolon dōw le  
ye. O tun tē Matigi Ala bonya. <sup>13</sup> Olugu minw  
tun ye sarakalasebagaw ye, olugu tun bē min kē  
mōgōw ra, o fle nin ye: Ni mōgō dō tun bē saraka  
bōra, sarakalasebaga tun bē a ta baaraden dō  
ci ka na sarakabōbaga fe sarakasogo tobituma  
ra; baaraden tun bē na ni sogosēgōnan jin saba  
dō ye a boro. <sup>14</sup> A tun bē na o sogosēgōnan  
turu sogo ra minan kōnō, walama nēgedaga  
kōnō, walama bōgōdaga kōnō, walama tasa kōnō.  
Ni sogosēgōnan tun ka bō ni sogo min o min  
ye, o bēs le tun bē kē sarakalasebaga ta ye.  
Izirayelimōgō minw bēs tun bē na Silo ka na  
saraka bō, sarakalasebaga minw ye Eli dencēw  
ye, olugu tun bē o le kē o mōgōw ra.

<sup>15</sup> Tuma dōw yērē, hali k'a sōrō o ma sogo turu  
jeni ban, sarakalasebaga ta baaraden tun bē na,  
ka na a fō sarakabōbaga ye ko: «Sarakalasebaga  
ko i ye sogo dō di a bē taga a jeni. A ko a  
tē sogo tobinin fe, a bē sogo kēnē le fe.» <sup>16</sup> Ni  
sarakabōbaga ko: «A to an ye sogo turu jeni fōlō;  
o kō, ni min ka i diya, i bē o ta», baaraden b'a fō

ko: «Fiyewu! A di sisan le, ni o tε, ne b'a mina fanga ra.»

<sup>17</sup> Ayiwa, o kanbelenw tun bε o jurumunba le kera ka Matigi Ala hake ta, sabu o tun tε Matigi Ala ta sarakaw jatera tuun.

### *Samawilu ni a worobagaw*

<sup>18</sup> Samawilu kɔni tun bε baara kera Matigi Ala na kɔrɔ; denmisɛn tun lo; a tun ka saninderege dɔ le don, min tun lalagara ni lɛnfani ye. <sup>19</sup> A bamuso tun bε to ka forokiyarin dɔ karan a ye san o san. Ni a cε tun bε na Silo ka na san sarakaw bɔ, a tun bε na ni a cε ye, ka na o forokiyarin di Samawilu ma. <sup>20</sup> Eli tun bε to ka dugawu ke Elikana ni a muso ye, k'a fɔ Elikana ye ko: «I muso ka nin den min daari Matigi Ala fe, ka na a bla danna Matigi Ala ye, Matigi Ala y'a to i ye den wərew sɔrɔ a fe ka o bla o den nɔ ra.»

O kɔ, o tun bε sekɔ ka taga o ta so.

<sup>21</sup> Ayiwa, Matigi Ala k'a hakiri to Ane ra tuun. A nana kɔnɔ ta sjnagako caman tuun. A ka dence saba ni denmuso fla le sɔrɔ tuun. O y'a sɔrɔ Samawilu kera kanbelennin ye, a tun bε kɔrɔyara Matigi Ala na kɔrɔ.

### *Eli k'a denw mafiyenya*

<sup>22</sup> Ayiwa, Eli tun kɔrɔra kosebε. A dencew tun bε min kera Izirayelimɔgɔw ra, a ka o men. A k'a men fana ko muso minw tun bε to ka taga baaramisenw ke Nɔgɔnkunben fanibon\* donda ra, ko o tun jen ni o musow ye. <sup>23</sup> A k'a fɔ o ye ko: «Mun kosɔn aw bε nin ko nɔgɔn kera? Aw bε nin kojugu minw kera tan, ne bε o menna

mɔgɔw bɛε le fe. <sup>24</sup> On-ɔn dε, ne denw, aw kana sɔn nin ma. Ne be min menna tan, o man ni. Aw be Matigi Ala ta mɔgɔw blara jurumun na. <sup>25</sup> Ni mɔgɔ dɔ ka mɔgɔ were hake ta, Ala le be se ka soronari ke o fla cε. Nka ni mɔgɔ ka Ala yere hake ta, jɔn were le bɛna sɔrɔ ka Ala sorona o tigi ye?»

Ayiwa, o bɛε n'a ta, Eli dencew ma o face ta kuma lamɛn, sabu Matigi Ala tun ka o fagako latige ka ban.

<sup>26</sup> Ayiwa, Samawilu tun be kɔrɔyara. A ko tun ka di Matigi Ala ye, a ko tun ka di mɔgɔw fana ye.

### *Matigi Ala ka kankari la Eli ye*

<sup>27</sup> Lon dɔ, Ala k'a ta ciraden dɔ bla ka na Eli fe ka na a fo a ye ko: «Matigi Ala ko: Yala ne ma ne yere yira i bɛmaw ra k'a gbεya, ka o to jɔnya ra Farawona fe Misiran jamana ra wa? <sup>28</sup> Ne ka ele bɛmaw ta siya le jnanawoloma Izirayeli ta gbaw bɛε ra, ka o bla ne ta sarakalasebagaya baara ra, janko o ye saraka bɔ ne ta sarakajenifen\* kan, ka wusunan saraka don ne ye, ka saninderege don ka baara ke ne ye; Izirayelimɔgɔw be saraka o saraka jeni Matigi Ala ye, ne ka o saraka sogo dɔ ke o ta ye. <sup>29</sup> Ayiwa, ne b'a fe began sarakaw\* ni siman saraka\* minw ye bɔ ne ye ne ta batoso kɔnɔ, mun kosɔn aw tε o sarakaw jatera fɛn ye? A nana ke cogo di ko ele be i dencew bonyara ka tɛmɛ ne kan? Ne ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw be saraka minw bɔ, aw be o sarakaw numanmanyɔrɔw bɛε le domuna, fɔ ka tɔrɔ.

**30** «O kosɔn Matigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko: Ne tun k'a latige ko i ta mɔgɔw, ani aw ta siya le bɛna to ne ta sarakalasebagaya baara ra wagati bɛɛ. Nka sisani, ne Matigi Ala, ne ko, ko o banna! Sabu mɔgɔ minw bɛ ne bonya, ne bɛ olugu le bonya; nka mɔgɔ minw bɛ ne dɔgɔya, ne fana bɛ olugu dɔgɔya. **31** Wagati dɔ bɛna se, ne bɛna ele ni i ta siya bɛɛ ta fanga ban. Cɛkɔrɔba tɛna sɔrɔ aw ta siya ra tuun. **32** I bɛna tɔɔrɔ caman ye ne ta batoso kɔnɔ; k'a sɔrɔ ne bɛna kojuman kɛ Izirayɛlimɔgɔw ye fɔ ka o wasa. Nka cɛkɔrɔba tɛna sɔrɔ aw ta somɔgɔw ra tuun. **33** Ni ne ka na i ta somɔgɔ min to sarakalasebagaya ra, ne bɛna o to yi dɔrɔn janko ka ele jusu kasi le, ka i naji bɔ fɔ ka na i ja fiyen; ni o tɛ, i ta somɔgɔw bɛɛ bɛna sa k'a sɔrɔ o ma kɔrɔ.

**34** «Ko min bɛna ke i dencɛ fla ra, Finehasi ni Hɔfini, o bɛna ke tagamasiyen ye k'a yira i ra ko ne ka min fɔ ko o bɛna ke can ye; o fla bɛɛ bɛna sa lon kelen na.

**35** «Ne bɛna sarakalasebaga wɛrɛ sigi, min bɛna ne ta sariya sira tagama a cogo ra, ka ne jusu diya, ani ka ne nin wasa. Ne bɛna baraka don a ta somɔgɔw ra; ni ne nana masacɛ min o min jnanawoloma k'a sigi masaya ra, olugu le bɛna ke sarakalasebagaya ra o masacɛ kɔrɔ wagati bɛɛ. **36** Ni ele ta somɔgɔ tɔ min o min nana to, o bɛna taga a kinbiri gban le o sarakalasebaga kɔrɔ, janko a ye wari dɔɔnin, walama domuni dɔɔnin sɔrɔ k'a domu; a bɛna a fɔ sarakalasebaga ye ko: «Sabari, i ye ne bla sarakalasebagaya baara dɔ ra, janko ne ye domuni dɔɔnin sɔrɔ k'a domu.» »

**3***Ala kumana Samawilu fε*

<sup>1</sup> Samawilu tun ye denmisen ye hali bi. A tun bε baara kera Matigi Ala ye Eli kɔrɔ. O wagati ra, Matigi Ala tun tε kumana mɔgɔw fε wagati caman na tuun; a tun bε deri ka kow yira mɔgɔw ra cogo min na, a fana tun tε o kera tuun k'a caya. <sup>2</sup> O wagati fana ra, Eli nadew baraka tun dɔgɔyara, a tun tε yeri kera kosebe tuun. Londo, su fε, a lanin tun bε a layɔrɔ ra. <sup>3</sup> O y'a sɔrɔ Ala ta fitina saninman tun ma faga fōlo yɔrɔ saninman kɔnɔ. Samawilu lanin tun bε Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, jɛnpɔgɔnya kesu\* tun bε yɔrɔ min na. <sup>4</sup> Matigi Ala nana Samawilu wele. Samawilu ka jaabiri kε ko: «Naamu.» <sup>5</sup> A borira ka taga Eli fε, ka taga a fɔ a ye ko: «I ka ne wele, ne nana.» Eli k'a jaabi ko: «Ne ma i wele. Taga la.» Samawilu sekɔra ka taga la.

<sup>6</sup> Matigi Ala nana Samawilu wele tuun; a wurira tuun ka taga Eli fε ka taga a fɔ a ye ko: «I ka ne wele, ne nana.» Eli k'a jaabi ko: «Ne dence, ne ma i wele dε! Sekɔ ka taga la.»

<sup>7</sup> Samawilu tun ma Matigi Ala lɔn fōlo; Matigi Ala tun ma deri ka kuma a fε ka ye fōlo.

<sup>8</sup> Matigi Ala nana Samawilu wele tuun a sijnaga sabanan na. Samawilu wurira tuun ka taga Eli fε, ka taga a fɔ a ye ko: «I ka ne wele, ne nana.» Ayiwa, Eli k'a faamu ko Matigi Ala le bε den welera. <sup>9</sup> O ra, Eli k'a fɔ a ye ko: «Taga la; ni i nana welekan mɛn tuun, i y'a fɔ ko: <Matigi Ala, kuma, sabu i ta jɔnce bε i lamenna.» Samawilu tagara la a layɔrɔ ra.

**10** Matigi Ala nana ka na lō; a ka weleri kε i n'a fō a tun k'a kε cogo min na kakorō. A ko: «Samawilu, Samawilu.» Samawilu k'a jaabi ko:

«Matigi Ala, kuma, sabu i ta jōnce bε i lamenna.»

**11** Matigi Ala k'a fō Samawilu ye ko: «A fle, ne bēna ko dō kε Izirayeli jamana ra. Ni mōgō o mōgō toro ka na o ko mēn, o tigi bēna kabakoya fō ka manwu. **12** Ni o wagati sera, ne tun ka ko o ko fō Eli ta somogōw ta ko ra, ne bēna o bεε kε. Ne bēna a damina, ne bēna a laban fana.

**13** Ne tun k'a fō a ye ko ne bēna kitī ben a ta somogōw kan, kitī min tēna ban ka ye; ne bε o kε jurumun min kosōn, a yere ka o lōn. A dencēw ka o jurumunw kε ka o yere ko gboya ne ye, nka Eli ma sōn ka o ladi janko o ye o kow dabla. **14** O kosōn ne karira Eli ta somogōw ye ko o ta hake tēna kafari ka ye fiyewu; bēgan saraka\* tēna se k'a kafari, siman saraka\* tēna se k'a kafari.»

**15** Ayiwa, Samawilu lanin tora yi fō ka taga dugu gbe. Dugu gbera minkε, a wurira ka taga Alabatoso dondaw daye. Samawilu tun ka min ye su fe, a siranna ka o fō Eli ye. **16** Nka Eli k'a wele k'a fō a ye ko: «Ne dencē Samawilu!» Samawilu ko: «Naamu!» **17** Eli ko: «Matigi Ala ka kuma juman le fō i ye? A fō ne ye, i kana foyi dogo ne ma. A ka fen o fen fō i ye, ni i ka o dō dogo ne ma, o tuma Matigi Ala ye o hake bō i ra fō k'a juguya.» **18** Samawilu k'a bεε fō Eli ye, a ma foyi dogo a ma. Eli ko: «Matigi Ala lo, ni min ka bēn a ma, a ye o kε.»

**19** Samawilu tun bε janatigera. Matigi Ala tun bε ni a ye; ni a tun ka kuma o kuma fō Matigi Ala tōgo ra, o bεε tun bε ke ka dafa. **20** K'a ta

Dan, ka taga a bla fō Béri Seba, Izirayelimogow bēs tun k'a lōn ko Samawilu tun ye Matigi Ala ta cira yere le ye. <sup>21</sup> Matigi Ala belen tun bē to k'a yere yira Silo, sabu a tun bē to ka na Samawilu fe Silo, ka na kuma ni Samawilu ye.

## 4

### *Filisikaw sera Izirayelimogow ra*

<sup>1</sup> Ayiwa, Samawilu tun bē to ka Matigi Ala ta kuma lase Izirayelimogow bēs ma.

Lon dō, Izirayelimogow nana bō ka taga Filisikaw kunben ko o bē o kere. O tagara lajen Ebēni Ezéri yorō ra; Filisikaw tun bē Afeki yorō ra. <sup>2</sup> Filisikaw ka o yere laben ka na lō Izirayelimogow ja, kere kama. O ka kere damina minke, Filisikaw sera Izirayelimogow ra, ka Izirayelimogō ce waga naani (4 000) jēgōn faga kerekēkēne kan.

<sup>3</sup> Izirayelimogō tōw sekora ka taga o sigiyōrō ra. Izirayeli cekorobaw ko: «Mun koson Matigi Ala k'a to Filisikaw sera an na bi?» O ko: «An ye taga Matigi Ala ta jēnjogonya kesu\* ta Silo dugu kōnō ka na ni a ye. An ye na a bla an ce ra yan, janko a ye an bōsi an juguw boro.»

<sup>4</sup> O ka mōgo dōw ci ka taga Silo ka taga Fangatigi Ala ta jēnjogonya kesu ta ka na ni a ye, min sigiyōrō bē serubēn melekew bisigiyaw ce ra. Eli dence fla, Hōfini ni Finehasi olugu tun bē ni Ala ta jēnjogonya kesu tabagaw ye.

<sup>5</sup> Ayiwa, wagati min Matigi Ala ta jēnjogonya kesu sera Izirayelimogow ta kerekēdenw sigiyōrō ra, Izirayelimogow bēs Nagarira ka kulekanbaw

ci, fō ka dugukolo yereyere. <sup>6</sup> Filisikaw ka o mankanw men minke, o ka jininkari ke ko: «Kulekanba juman le be bora Izirayelimogow sigiyorō ra tan?» O k'a fō o ye ko o nana ni Matigi Ala ta jenjogonya kesu le ye Izirayelimogow fe. <sup>7</sup> Filisikaw siranna; o ko, ko ala dō le nana Izirayelimogow fe. O ko: «E! Bōnō ka an sōrō, sabu nin jōgōn ma deri ka ke fōlō. <sup>8</sup> Bōnō ka an sōrō de! Jōn le bēna an bōsi ka bō nin ala barakamanw boro sa? O alaw le ka Misirankaw tōrō ni banajugu suguya bēs ye kongokolon kōnō yi. <sup>9</sup> Ayiwa, an Filisikaw, an ye jija, ka ke cew ye; ni o tē, Heburuw le bēna o ta fanga sigi an kunna, i n'a fō an tun ka an ta fanga sigi olugu kunna cogo min na. O ra an ye an yere ke cew ye ka o kere!»

<sup>10</sup> Filisikaw ka Izirayelimogow kere, ka se o ra tuun. Izirayelimogow bēs borira ka taga o sigiyorōw ra. Kere digira Izirayelimogow ra kosebē. Izirayelimogow ta kerekeden sennaman waga bisaba (30 000) le fagara. <sup>11</sup> Filisikaw ka Ala ta jenjogonya kesu ta; Eli dence fla, Hōfini ni Finehasi, o ka olugu fla bēs faga fana.

### *Eli ni a buranmuso sacogo*

<sup>12</sup> Boniyaminu ta mēgō dō borira ka bō kerekeyorō ra, ka na Silo o lon kelen na; a tun k'a ta faniw faranfaran, ka buguri ke a kun na\*.

<sup>13</sup> A tagara se Silo tuma min na, o y'a sōrō Eli signin tun be a ta signan kan, sira da ra, a be kere kibaroya makonona, sabu hamī tun be a

---

\* <sup>4:12</sup> 4.12 A tun ka o ke janko k'a ta jusukasi le yira mēgōw ra.

jusu ra Ala ta jenjögönya kesus\* koson. Ce tagara don dugu kono ka kere kibaroya fo minke; dugu bëe ka ke kule ci ye. <sup>14</sup> Eli ka o kulekanw men minke, a ka nininkari ke, ko: «Nin mankanba kun ye mun le ye?» O yorönin bëe, ce teliyara ka na kere kibaroya fo Eli ye. <sup>15</sup> O y'a soro Eli si tun ye san bikönöntöni seegi. A jaw tun fiyenna, a tun te foyi yera tuun. <sup>16</sup> Ce k'a fo Eli ye ko: «Ne bora kerekoyör le ra; ne borira ka bɔ yi le bi ka na.» Eli ko: «Ne dence, mun le kera yi?» <sup>17</sup> Ayiwa, kibaroyafobaga ka Eli jaabi ko: «Izirayelimögow borira Filisikaw na. Kere digira o ra kosebe. I dence fla, Höfini ni Finehasi, olugu fagara; Filisikaw ka Ala ta jenjögönya kesus fanta.»

<sup>18</sup> Ce da sera Ala ta jenjögönya kesus ko ma minke dörön, Eli yelemana ka bɔ a ta signan kan, ka ben a kɔ kan fo k'a kan kari, sabu a tun köröra; ce belebele gbirimana tun lo fana. A sara dugu donda ra yi. A tun kera Izirayelimögow namögö ye fo san binaani.

<sup>19</sup> Ayiwa, o y'a soro Eli buranmuso, min ye a dence Finehasi muso ye, o tun lasiritö lo; a jigiwagati fana tun sera ka ban. O muso ka Ala ta jenjögönya kesus minako kibaroya men minke, tin dimi barara ka ben a kan; a jigira, nka tin dimi ma se ka kun a ra. <sup>20</sup> A tun be nini ka sa minke, muso minw tun be a körö, olugu ko: «I kana i jigi tige, i ka dence le soro.» Nka a ma o jaabi; hali a ma o ta kuma jate yere.

<sup>21</sup> A ka den tögö la ko Ikabödi<sup>†</sup>, ko: «Noörö bora

---

<sup>†</sup> **4:21** 4.21 Ikabödi körö ye ko: noörö banna.

Izirayeli ta siya kan.» A ka o fɔ Ala ta jɛnŋɔgɔnya kesu tari le kosɔn, ani a burance ni a ce fagari kosɔn. <sup>22</sup> A ko: «Nɔɔrɔ bɔra Izirayeli ta siya kan, sabu Ala ta jɛnŋɔgɔnya kesu tara.»

## 5

### *Ala ka Filisikaw tɔɔcɔ jɛnŋɔgɔnya kesu kosɔn*

<sup>1</sup> Ayiwa, Filisikaw ka Ala ta jɛnŋɔgɔnya kesu\* ta ka bɔ Ebèni Ezèri, ka taga ni a ye Azidɔdi. <sup>2</sup> O k'a ta ka taga ni a ye Dagɔn\* ta batoso kɔnɔ, ka taga a bla Dagɔn kɔrɔ.

<sup>3</sup> O dugusagbe, Azidɔdikaw wurira sɔgɔmada joona fe, ka Dagɔn bennin ye k'a ja biri dugu ma Matigi Ala ta jɛnŋɔgɔnya kesu ja fe. O k'a lawuri k'a bla a nɔ ra. <sup>4</sup> O dugusagbe flanan, o wurira sɔgɔmada joona fe, ka Dagɔn bennin ye tuun k'a ja biri dugu ma Matigi Ala ta jɛnŋɔgɔnya kesu ja fe. Dagɔn kun ni a boro fla karira ka bɔ a ra, ka o ben jobon dakun kan; a kulugutu dɔrɔn le tun tora ten. <sup>5</sup> O le kosɔn, fɔ ka na se bi ma Azidɔdi dugu kɔnɔ, Dagɔn ta sɔnnikɛbagaw, ani mɔgɔ minw be don Dagɔn ta jobon kɔnɔ, o si te sɔn ka o sen la bon dakun kan.

<sup>6</sup> O kɔ, Matigi Ala juguyara Azidɔdikaw ma kosebɛ, ani o yɔrɔ mara bɛɛ; a ka sumuniw bɔ o ra, ka o tɔɔrɔ, ka cenri lase o ma. <sup>7</sup> Azidɔdikaw k'a ye ten minke, o ko: «Ni a bɛ ten, Izirayelimɔgɔw ta Ala ta jɛnŋɔgɔnya kesu tɛna to anw fe yan, sabu a juguyara an ma yan kosebɛ, ka juguya an ta ala fana ma, min ye Dagɔn ye.»

---

\* **5:2** 5.2 Dagɔn le ye Filisikaw ta ala ye.

<sup>8</sup> O ka Filisikaw ta kuntigiw bεε wele ka o lajən, ka o nininka ko: «An bəna mun le kε ni Izirayəliməgəw ta Ala ta jənəgənya kəsu ye sa?» Kuntigiw ko: «An ye taga Izirayəliməgəw ta Ala ta jənəgənya kəsu bla Gati dugu kənɔ.» O tagara a bla Gati dugu kənɔ.

<sup>9</sup> Ayiwa, o sera ni a ye Gati minke dɔrɔn, Matigi  
Ala wurira o dugu fana kama, ka nagbanba la  
mɔgɔw bɛɛ kan. A ka dugumogɔw tɔɔrɔ kosebɛ,  
denmisɛn fara mɔgɔkɔrɔba kan, a ka sumuniw  
wuri o bɛɛ ra. <sup>10</sup> Olugu k'a ye ten minke, o ka  
jenlɛgɔnya kesu lataga Ekurɔn dugu kɔnɔ.

Јенјогоня кесу sera Ekurən minke, Ekurənkaw ka ke kule ci ye ko: «O nana ni Izirayelimogow ta јенјогоня кесу ye an fe yan ka na an ni an ta dugumogow bee le faga!»

<sup>11</sup> Olugu fana ka Filisikaw ta kuntigiw bεε wele ka o lajen k'a fo o ye ko: «Aw ye Izirayelimögow ta Ala ta jenjögonya kesu sekɔ o ma yi! A ye sekɔ a bɔyɔrɔ ra, janko a kana na an ni an ta dugumögow bεε faga.»

Nagbanba le tun be dugumogow bëe kan, sabu Ala tun ka tööröba la o kan. <sup>12</sup> Minw ma sa, sumuniw wurira olugu ra. Dugumogow kulekan bonyara ka se fo sankolo ra.

6

*Filisikaw ka aycögçulyej kesu laseko  
Izirayelim gçögç ma*

<sup>1</sup> Matigi Ala ta jenjegonya kesu\* ka karo wolonfla le ke Filisikaw ta jamana ra. <sup>2</sup> O kɔ, Filisikaw nana o ta sonnikebagaw ni o ta

lagbərikəbagaw wele, ka o nininka ko: «An ka kan ka Matigi Ala ta jənəgɔ̄nya kəsu kə cogo di le? An bə se k'a lasekɔ̄ a bɔ̄yɔ̄rɔ̄ ra cogo min na, aw ye o fɔ̄ an ye.»<sup>3</sup> Olugu ka o jaabi ko: «Ni aw bə Izirayelimɔ̄gɔ̄w ta Ala ta jənəgɔ̄nya kəsu lasekɔ̄, aw kana a lakolon bla ka taga fiyewu; aw ka kan ka hake yafa saraka dɔ̄ le bɔ̄ Ala ye. Ni o kera, aw bəna kəneya, ani fən min k'a to Ala m'a boro bɔ̄ aw kan, aw bəna o lɔ̄n fana.»

<sup>4</sup> Filisikaw ko: «An ka kan ka hake yafa saraka juman le bɔ̄ Ala ye?» O ka o jaabi ko: «Aw ye sumuni bisigi looru ni ninan bisigi looru lalaga ni sanin ye, ka kaja ni Filisikaw ta kuntigiw da ye, ka o kə saraka ye, sabu bana kelen le sera aw ni aw ta kuntigiw bəe ma.<sup>5</sup> Sumuni min wurira aw ra, ani ninan minw bə aw ta jamana cənna, aw ye o bisigiyaw lalaga, ka o kə ka Izirayelimɔ̄gɔ̄w ta Ala bonya. Ni o kera, a bə se ka kε, ko Ala bəna a boro bɔ̄ aw kan, k'a boro bɔ̄ aw ta batofenw ni aw ta jamana kan fana.<sup>6</sup> Aw kana aw jusukun gbeleya i n'a fɔ̄ Misirankaw ni Farawona k'a kε cogo min na! Sabu Ala nana olugu tɔ̄rɔ̄ kosebə fɔ̄ a ma ja, o ka Izirayelimɔ̄gɔ̄w labla ko o ye taga.<sup>7</sup> Ayiwa, aw ye misiwotorokura dɔ̄ lalaga, ka misimusō fla mina, misiden sinminta bə minw fε, ani minw ma sene kε ka ye. Aw ye wotoro siri o misiw ra, ka o denw faran ka bɔ̄ o kɔ̄, ka taga ni o ye so kɔ̄nɔ̄.<sup>8</sup> O kɔ̄, aw ye Matigi Ala ta jənəgɔ̄nya kəsu ta k'a bla wotoro kɔ̄nɔ̄; aw ka fen saninlamān minw lalaga ka o di Ala ma k'a kε aw ta hake yafa saraka ye, aw ye olugu bla kəsu dennin dɔ̄ kɔ̄nɔ̄, ka o bla jənəgɔ̄nya kəsu kere fε; o kɔ̄, aw ye a bla ka taga.<sup>9</sup> Aw ye a tagatɔ̄

fle; ni a k'a yere ta jamana fan sira le ta, ka taga Beti Semesi dugu fan na, o tuma Matigi Ala le ka nin kojoguba lase an ma. Nka ni a ma o sira ta, o tuma nin töörö ma bō Matigi Ala ra; fən were le k'a lase an ma.»

<sup>10</sup> Ayiwa, min fôra, məgɔw k'a ke ten. O ka misimuso fla mina, misiden sinminta bε minw fe; o ka o siri wotoro ra, ka o ta denw mina ka o datugu bon kono. <sup>11</sup> O ka Matigi Ala ta jenjögonya kesu bla wotoro kono; o ka ninan saninlamaw, ani sumuni bisigiyaw saninlamaw bla kesu dennin dɔ kono, ka o fana bla wotoro kono. <sup>12</sup> Misiw sinna Beti Semesi dugu sira ma. O kasitɔ tora ka taga o sira kelen le fe; o ma jengɛ ka taga o numanboro fe walama o kininboro fe. Filisikaw ta kuntigiw gbanna o kɔ ka taga se fɔ Beti Semesi dugu dan ma.

<sup>13</sup> Ayiwa, Beti Semesi dugumögɔw tun bε o ta siman tigera kənegbe ra. O nana o ja kɔrɔta ka jenjögonya kesu natɔ ye minke, o diyara o ye kosebe. <sup>14</sup> Misiwotoro tagara se Beti Semesika dɔ ta foro ra, min tɔgo ye ko Yosuwe; a lɔra yi. Kabakuruba dɔ tun bε o yɔrɔ ra. O ka wotoro yiriw cici ka o ke lɔgo ye, ka misiw faga ka o ke saraka jenita\* ye k'a di Matigi Ala ma. <sup>15</sup> Levi ta mɔgɔ dɔw le tun ka Matigi Ala ta jenjögonya kesu lajigi, ani kesu dennin min tun bε a kɔrɔ, fən saninlamaw tun bε min kono. O k'a bεe lajennin bla kabakuruba kan. O lon na, Beti Semesi dugumögɔw ka saraka jenitaw, ani ninsɔndiya sarakaw\* bō Matigi Ala ye. <sup>16</sup> Filisikaw ta kuntigi looru ka o ye minke, olugu sekɔra ka taga Ekurɔn o lon yere ra.

**17** Filisikaw tun ka sumuni bisigiya saninlamān minw lalaga ka o di Matigi Ala ma ka o ke o ta hake yafa saraka ye, o dicogo ye nin ye: o ka kelen di Azidədi dugu kosən, ka kelen di Gaza dugu kosən, ka kelen di Asikalən dugu kosən, ka kelen di Gati dugu kosən, ka kelen di Ekurən dugu kosən. **18** O tun ka jinan saninlamān w fana di ka kaja ni Filisikaw ta kuntigi looru bəε kelen kelen ta dugu ye, dugu barakamanw, ani o kerefedugu misenw. O tun ka Matigi Ala ta jənjəgənya kesu bla kabakuruba min kan, o kabakuru le ye o kow seere ye hali bi; a kera Beti Semesikace Yosuwe ta foro le ra.

**19** Matigi Ala ka Beti Semesi duguməgə dəw faga, sabu o tun ka jənjəgənya kesu kənə fle. A ka məgə biwolonfla\* le faga. Məgəw kasira kosebe, sabu Matigi Ala tun ka təcərəba le lase o ma.

**20** Beti Semesi duguməgəw ko: «Jən le bə se ka lə Matigi Ala na kərə, nin Ala saninmanba ja kərə sa! An bəna jənjəgənya kesu bə yan ka taga ni a ye min le?»

**21** O ka cira bla ka taga Kiriyati Yeharimu duguməgəw fə, ka taga a fə o ye ko: «Filisikaw ka Matigi Ala ta jənjəgənya kesu lasekə; aw ye na a ta ka taga ni a ye aw fə yi.»

## 7

### *Izirayəliməgəw sekəra Ala ma*

---

\* **6:19** 6.19 Kitabu dəw kənə a səberə ko məgə waga bilooru ni məgə biwolonfla (50 070).

<sup>1</sup> Ayiwa, Kiriyati Yeharimu dugumögöw nana Matigi Ala ta jenjögönya kesu\* ta ka taga ni a ye. O tagara ni a ye Abinadabu ta so kōnɔ; o yɔrɔ tun bɛ kongori dɔ kunna. O ka Abinadabu dence Elehazari sigi ko a ye Matigi Ala ta jenjögönya kesu kɔrosi.

<sup>2</sup> Ayiwa, jenjögönya kesu tagara bla Kiriyati Yeharimu ka wagatijan ke yi; a ka san mugan le ke yi. O kɔ, Izirayelimögöw bɛε lajennin nana ke kasi ye ka Matigi Ala ta jenjögönya nini.

<sup>3</sup> Samawilu k'a fɔ Izirayelimögöw bɛε lajennin ye ko: «Ni a kera ko aw b'a fe ka na ni aw jusukun bɛε le ye Matigi Ala fe, o tuma siya wɛrew ta batofen minw bɛ aw fe, aw ye o bɛε labɔ ka o firi, ani Asera ta jo minw bɛ aw fe. Aw ye aw yere di Matigi Ala ma, ka ale kelen bato; ni o kera, a bena aw bɔsi ka bɔ Filisikaw boro.»

<sup>4</sup> Ayiwa, Izirayelimögöw ta jo minw ye Baali\* ni Asera ye, o ka o jow bɛε bɔ ka o firi; o ka Matigi Ala kelenpe bato.

<sup>5</sup> Samawilu k'a fɔ o ye ko: «Aw ye Izirayelimögöw bɛε lajen Misipa, ne bena Matigi Ala daari aw ye.» <sup>6</sup> Izirayelimögöw lajenna Misipa. O ka ji bi k'a bɔn dugu ma Matigi Ala na kɔrɔ, ka sun don o lon na; o bɛε lɔra a ra o lon na k'a fɔ ko olugu ka Matigi Ala hake ta. A kera ten, Samawilu kera Izirayelimögöw ñamögɔ ye Misipa.

### *Izirayelimögöw sera Filisikaw ra*

<sup>7</sup> Ayiwa, Filisikaw nana a men ko Izirayelimögöw lajenna Misipa minke, o ni o ta kuntigiw wurira ko o bɛ taga Izirayelimögöw

kere. Izirayelimogow ka o men minkε, o siranna Filisikaw ja. <sup>8</sup> O k'a fo Samawilu ye ko: «I kana Matigi, an ta Ala daariri dabla; a daari an ye, janko a ye an kisi ka bo Filisikaw boro.»

<sup>9</sup> Samawilu ka sagaden do mina, min be sin minna belen; a ka o faga, k'a beε lajennin jeni k'a ke saraka jenita\* ye, k'a di Matigi Ala ma. A ka Matigi Ala daari kosebe Izirayelimogow ye; Matigi Ala fana ka a ta daariri lamen.

<sup>10</sup> Tuma min na Samawilu tun be sagaden kera saraka jenita ye, Filisikaw nana ko o bena Izirayelimogow kere. Matigi Ala ka sanperenkanba do jigi Filisikaw kunna o lon na, fo ka o beε hakiri wuri ka o pagami pogon na. A kera ten, Izirayelimogow sera o ra ka o beε kere. <sup>11</sup> Izirayelimogow bora Misipa ka Filisikaw gben, ka to ka o faga ka taga, ka taga se fo Beta Kari dugumayanfan na.

<sup>12</sup> Samawilu ka kabakuru do ta ka o bla Misipa dugu ni Zini dugu ce. A ka o kabakuru togo la ko Ebeni Ezeri\*; a ko: «Matigi Ala ka an deme ka na se fo yan.»

<sup>13</sup> A kera ten, Filisikaw majigira Izirayelimogow ye kosebe; o ma son ka na ben Izirayelimogow ta jamana kan tuun. Matigi Ala boro tora Filisikaw kan ka o togo Samawilu ta si beε ra. <sup>14</sup> Filisikaw tun ka dugu minw mina Izirayelimogow ra, o duguw beε sekora Izirayelimogow fe tuun, k'a ta Ekuرون, ka taga a bla fo Gati, o ni o maraw beε. Hera fana tun be Izirayelimogow ni Amorikaw ce.

---

\* **7:12** 7.12 Ebenezeri koro ye ko: demeri ta kabakuru.

<sup>15</sup> Samawilu kera Izirayelimögow ñamögö ye a si bëe ra. <sup>16</sup> San o san, a tun bë taga Izirayeli jamana yöröw yaala, k'a ta Beteli ka taga a bla Giligali, ani ka taga a bla fō Misipa; a tun bë taga Izirayelimögow ta kow ñanabö o yöröw bëe ra. <sup>17</sup> Nka a tun bë to ka sekö ka na Rama, sabu a ta so tun bë o yörö le ra. A tun bë na Izirayelimögow ta kow ñanabö o yörö ra fana. A tun ka sarakajenifën\* dō lō o yörö ra Matigi Ala ye.

## 8

### *Izirayelimögow ko o bë masace dō fe*

<sup>1</sup> Ayiwa, Samawilu nana körö tuma min na, a k'a dencew sigi Izirayelimögow kunna, ka olugu ke Izirayelimögow ta kititigebagaw ye. <sup>2</sup> A dence fōlo tögö tun ye ko Yoweli, a flanan tögö tun ye ko Abiya. O tun bë Béri Seba le; o tun bë mögöw ta kow ñanabö o yörö le ra. <sup>3</sup> Nka Samawilu dencew tun ma Samawilu jogo ta. O ta wariko bonyara kosebë; o tun bë to ka bonyafënw mina mögöw fe dogo ra, ka kiti tige nanbara kan.

<sup>4</sup> A kera ten, Izirayeli ceköröbaw bëe tagara lajen Samawilu körö Rama. <sup>5</sup> O k'a fō Samawilu ye ko: «A flë, ele köröra sisan, nka i dencew ma ele yere jogo ta. O ra, an b'a fe i ye masace dō sigi an kunna, min bëna ke an ta kitiw tige ye, i n'a fō a bë siya tōw bëe fe cogo min na.»

<sup>6</sup> Ayiwa, o ka o kuma min fō ko: «Masace dō sigi an kunna min bëna an ta kitiw tige an ye,» o kuma ma diya Samawilu ye. A ka Matigi Ala daari. <sup>7</sup> Matigi Ala k'a fō Samawilu ye ko: «Ni

nin məgəw ka fən o fən fə i ye, i ye o lamən, ka o ke. O ma ban ele ra; o banna ne yərə le ra; o ko ne le kana sigi o kunna. <sup>8</sup> Kabini wagati min na ne ka o labə Misiran jamana ra, o ka ko minw ke kabini o wagati ra fə ka na se bi ma, ka ban ne ra ka taga batofən wərew bato, o be o ko kelenw le kəra ele fana ra. <sup>9</sup> O ra, o ka min fə, o ke o ye. Nka masace min bəna sigi o kunna, o masace bəna ko minw ke o ra, o fə o ye k'a gbeleya kosebə, janko o ye a lən.»

### *Masacew bəna min ke Izirayeliməgəw ra*

<sup>10</sup> Matigi Ala ka kuma minw fə Samawilu ye, a tagara o bəe fə Izirayeli cəkərəbaw ye, o minw tun ko o be masace fe. <sup>11</sup> A k'a fə o ye ko: «Ayiwa, masace min bəna sigi aw kunna, o bəna ko minw ke aw ra, o fle nin ye: A bəna aw dencəw mina ka o ke kərekədenw ye, ka o ke a ta sowotorotigiw walama a ta sotigiw ye, walama k'a to o ye ke bori ye a yərə ta sowotoro na fe. <sup>12</sup> A bəna dəw ke a ta kərekədenw kuntigiw ye, ka o sigi kərekəden waga kelen kelen kunna, walama kərekəden bilooru looru kunna; a bəna dəw ke a ta forosənebagaw ye, ka dəw ke a ta simankanbagaw ye; dəw be ke a ta kərekəminanw lalagabagaw ye, dəw fana be ke a ta sowotorow ta minanw lalagabagaw ye. <sup>13</sup> A bəna aw denmusow fana mina ka o dəw ke a ta turu kasadiman lalagabagaw ye, ka dəw ke a ta gbakəbagaw ye, ka dəw ke a ta burujenibagaw ye. <sup>14</sup> A bəna aw ta forow, ani aw ta rezensunw, ani aw ta oliviyesunw bəe ra numanmanw mina ka o di a ta jamana nəməgəw ma. <sup>15</sup> A bəna

aw ta simanw ni aw ta rezənməw fana taran sigiyɔrɔma tan, k'a taran kelen mina ka o di a ta jamana ñamögow ni a kuntigiw ma. <sup>16</sup> A bəna aw ta jɔncew ni aw ta jɔnmusow mina, ka aw ta kanbelen bɛe ra barakamanw mina, ani aw ta faliw, ka olugu bla a yere ta baara kama. <sup>17</sup> A bəna aw ta beganw taran sigiyɔrɔma tan, k'a sigiyɔrɔma kelen ta; aw yere fana bəna ke a ta jɔnw ye.

<sup>18</sup> «O tuma le ra sa, aw yere ka o masace min sigi, aw bəna ke kule ye ko Matigi Ala ye aw bɔsi ka bɔ o masace boro; nka Matigi Ala təna aw lamən o lon na.»

<sup>19</sup> Ayiwa, mɔgɔw ma sɔn ka Samawilu ta kuma lamən. O ko: «O bɛe n'a ta, an b'a fe masace dɔ le ye sigi an kunna. <sup>20</sup> O ra, an fana bɛ ke i n'a fɔ siya tɔw; masace dɔ bɛ ke an fe min bɛ ke an kuntigi ye, ka an ta koñaw ñanabɔ, ka bɔ ni an ye ka taga kərekəyɔrɔ ra.»

<sup>21</sup> Mɔgɔw ka kuma minw bɛe fɔ, Samawilu ka o bɛe lamən, ka taga o fɔ Matigi Ala ye. <sup>22</sup> Matigi Ala k'a fɔ Samawilu ye ko: «Sɔn o ta ma, i ye masace dɔ sigi o kunna.»

O kɔ, Samawilu k'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Aw bɛe ye taga aw ta so!»

## 9

### *Sawuli tagara a face ta falimusow yɔrɔjini*

<sup>1</sup> Ce dɔ tun bɛ Boniyaminu ta mɔgɔw ra, o tɔgɔ tun ye ko Kisi. Ce tɔgɔba dɔ tun lo. A face tɔgɔ tun ye ko Abiyeli; Abiyeli face tɔgɔ tun ye ko Serɔri; Serɔri face tɔgɔ tun ye ko Bekorati; Bekorati face tɔgɔ tun ye ko Afiya. <sup>2</sup> Dence dɔ tun

bε Kisi fε, min təgə tun ye ko Sawuli; kanbelen cəpumanba tun lo. Izirayeli kanbelen si tun tε a bɔ cəna ra; a tun ka jan o bεε ye fana; a kamankun ni a kunkolo tun bε məgə təw bεε ta san fε.

<sup>3</sup> Lon dɔ, Sawuli face Kisi ta falimuso dɔw tununa. Kisi k'a fɔ a dence Sawuli ye ko: «Baaraden kelen ta, aw ye bɔ ka taga falimusow yorçjnini.»

<sup>4</sup> O tagara, ka taga təmə Efirayimu kuruyɔrɔw fε, ka taga Salisa mara cətigε. O ma o ye. O təməna Salimu mara ra, falimusow ma ye. O ka Boniyaminu ta jamana cətigε, o ma o ye.

<sup>5</sup> O tagara se Sufu mara ra minke, baaraden min tun bε ni Sawuli ye, Sawuli k'a fɔ o baaraden ye ko: «Na, an ye sekə so, ni o tε, ne face bəna a hakiri bɔ falimusow kɔ, ka to ka hami anw yere ta ko le ra sisani.» <sup>6</sup> Baaraden k'a fɔ a ye ko: «A fle, Ala ta cira dɔ bε nin dugu kɔnɔ yan; məgɔsɔbe lo. Ni a ka ko o ko fɔ, o bε ke can ye. An ye taga a fe; a bε se ka ke ko a bəna sira dɔ yira an na, an bε se ka min ta janko an ye falimusow ye.» <sup>7</sup> Sawuli ka baaraden jaabi ko: «Ni an ka taga o cε fe, an bəna taga mun le di a ma? Sabu domuni foyi tε an ta bɔrɔw kɔnɔ tuun, bonya foyi tε an boro fana an bε se ka taga min di a ma. Foyi si le tε an boro.» <sup>8</sup> Baaraden k'a fɔ Sawuli ye ko: «A fle, warigbε garamu saba bε ne boro yan. An bəna taga o di cira ma, a bəna sira yira an na.» <sup>9</sup> Ayiwa, fɔlɔfɔlɔ, Izirayeli jamana ra, ni məgə tun b'a fe ka Ala sago lɔn ko dɔ ra, o tigi tun b'a fɔ ko: «Aw ye na an ye taga flərikəbaga

fə.» Sabu min ye cira ye bi, fələfələ o tun bə o le wele ko flerikebaga.

<sup>10</sup> O ra, Sawuli k'a fə a ta baaraden ye ko: «Ne sənna; na an ye taga.» O ra, Ala ta cira tun bə dugu min na, o tagara o dugu ra.

<sup>11</sup> Ayiwa, o tagatə o dugu ra, o bənna ni sunguruden dəw ye, o bə tagara jibiyərə ra. O ka olugu jininka ko: «Yala flerikebaga bə yi wa?»

<sup>12</sup> O ka o jaabi ko: «Ənhən, a bə aw ja fə. Nka aw ye teliya ka taga; a natə le ye nin ye an ta dugu kənə tan bi, sabu məgəw ka kan ka taga saraka bə sarakabəyərə ra kongori kunna bi le. <sup>13</sup> Ni aw donna dugu kənə, sani a ye taga sarakabəyərə ra ka taga saraka domu ni məgəw ye, aw bəna a sərə yi. Məgə si te sən ka saraka domu ni a ma na, sabu ale le ka kan ka dugawu ke saraka kan, məgəw bə sərə k'a domu. Aw ye taga; ni aw sera yi nin wagati ra kəni, aw bəna a sərə yi.»

### *Sawuli ni Samawilu ka jəgçən ye*

<sup>14</sup> Sawuli ni a tagamənəgən ka dugu sira ta ka ke taga ye. O sera dugu donda ra minke dərən, o bənna ni Samawilu yərə ye, a bəra a bə tagara sarakabəyərə ra kongori kan.

<sup>15</sup> Matigi Ala tun ka Samawilu lasəmi o ko ra tere kelen sani Sawuli nalon ye se. Ala tun k'a fə a ye ko: <sup>16</sup> «Sini pəqəntumasi, ne bəna cə də ci i fə ka bə Boniyaminu ta mara ra; i bəna turu saninman\* ke o tigi le kun na, k'a ke ne ta məgəw, Izirayəliməgəw ta kuntigi ye. A bəna ne ta məgəw kisi ka bə Filisikaw boro; sabu ne ka ne ta məgəw ta səgə ye, o kulekan fana sera ne ma.»

<sup>17</sup> Samawilu ka Sawuli ye minke dōrōn, Matigi Ala k'a fō a ye ko: «Ne tun ka cē min ko fō i ye, ale le ye nin ye; ale le bēna sigi ne ta mōgōw kunna.»

<sup>18</sup> Sawuli gbarara Samawilu ra dugu donda ra, k'a fō a ye ko: «I te sabari ka flerikebaga ta so yorō yira an na wa?» <sup>19</sup> Samawilu k'a jaabi ko: «Ne yere le ye flerikebaga ye. Aw ye bla ne jia, an ye taga sarakaboyorō ra. An bēna taga domuni ke jōgōn fe bi. Fen o fen be i jusu ra, ne bēna o bēs fō i ye. Sini sōgōma, ne bēna aw labla, aw bē taga. <sup>20</sup> Ayiwa, aw ta falimusō minw tun tununa nin ye a tere saba ye, aw kana hamī o ra tuun, sabu o yera ka ban. Ayiwa, Izirayelimōgōw bēs ta miiriya be mōgō min kan bi, o ye ele ni i ta somōgōw le ye.»

<sup>21</sup> Sawuli ka Samawilu jaabi ko: «Ne bōra Boniyaminu ta siya le ra; an ta gba le ye Izirayeli ta gbaw bēs ra fitini ye. An ta gba le fana ye Boniyaminu ta gbaw bēs ra fitini ye. Ayiwa, mun na i be nin kuma jōgōn fō ne ye?»

<sup>22</sup> Samawilu donna ni Sawuli ni a ta baaraden ye domunikeyorō ra, ka o sigi sigiyorō fōlōw ra; mōgō bisaba jōgōn le tun be bon kōnō.

<sup>23</sup> Samawilu k'a fō tobirikebaga ye ko: «Ne tun ka sogo min di i ma ko i ye a bla danna, o bō ka na ni a ye.» <sup>24</sup> Tobirikebaga nana ni o sogo woto ni a sogo bēs lajennin ye, ka na o sigi Sawuli kōrō. Samawilu ko: «Nin le blara danna i ye; a ta, i ye a domu, sabu ne ka mōgōw wele tuma min na, ne tun ka nin le bla i ye.» A kēra ten, Sawuli ka domuni ke ni Samawilu ye o lon na.

<sup>25</sup> O kɔ, o jigira ka bɔ kongori kunna sarakabɔyɔrɔ ra, ka taga dugu kɔnɔ. Samawilu tagara kuma ni Sawuli ye biribon kunna. <sup>26</sup> O dugusagbe, o wurira sɔgɔmada joona fe, sani kene ye bɔ; Samawilu ka Sawuli wele ka taga biribon kunna tuun k'a fɔ a ye ko: «Aw ye laben, ne bəna aw labla aw bɛ taga.» Sawuli labenna tuma min na, a ni Samawilu bɔra kene ma nɔgon fe. <sup>27</sup> O tagara se dugu dan ma minke, Samawilu k'a fɔ Sawuli ko: «A fɔ i ta baaraden ye ko a ye bla an ja.» Baaraden blara o ja. A ko Sawuli ma tuun ko: «Sisan ele ye to yan dɔɔnin; Ala ka kuma min yira ne ra, ne bəna o fɔ i ye.»

## 10

### *Samawilu ka tagamasiyen saba yira Sawuli ra*

<sup>1</sup> Samawilu ka turubaranin dɔ ta ka o turu kɛ Sawuli kun na. A ka Sawuli fo k'a boro mini a ma, k'a fɔ a ye ko: «Matigi Ala ka ele le nanawoloma ko i ye kɛ a ta mɔgɔw kuntigi ye.

<sup>2</sup> Ni i bɔra ne kɔrɔ bi, i bəna taga cε fla sɔrɔ Raseli ta kaburu yɔrɔ ra, Selisa, Boniyaminu ta mara ra. O bəna a fɔ i ye ko i bɔra ka taga falimuso minw yɔrɔjnini, ko o yera. I face yere te miirira faliw ko ra tuun; a bɛ hamina aw yere ko le ra. A b'a fɔra ko ale bəna a dence yɔrɔjnini k'a ye cogo di le?»

<sup>3</sup> Ni aw bɔra o yɔrɔ ra, aw bəna taga na ka taga se Tabɔri yirisunba ma. I bəna bən ni cε saba ye, o bɛ tagara Ala batoyɔrɔ ra Beteli, badennin saba bɛ kelen boro, burukun saba bɛ kelen boro, duvənforogo kelen bɛ tɔ kelen boro. <sup>4</sup> O bəna i fo ka burukun fla di i ma. I ka kan ka o mina.

<sup>5</sup> O kɔ, i bəna taga se Gibeha Elohimu; Filisikaw ta kerekejama dɔ bε o yɔrɔ ra. I dontɔ dugu kɔnɔ, i bəna bən ni cira jamakuru dɔ ye, o bε jigira ka bɔ kongori kan Ala batoyɔrɔ ra. Korafɔbagaw, ani tamanfɔbagaw, ani filenfiyεbagaw, ani gɔnifɔbagaw bε o ja, olugu yεrε bε ciraya kera. <sup>6</sup> Matigi Ala Nin\* bəna jigi i kan; ele fana bəna ciraya kε ni o ye; i bəna yεlema ka kε i ko mɔgɔ suguya wεrε. <sup>7</sup> Ayiwa, ni o tagamasiyεnw bεs dafara tuma o tuma, o tuma i bε se ka ko o ko kε, i ye o kε, sabu Ala bε ni i ye.

<sup>8</sup> O kɔ, i ye bla ne ja ka taga Giligali. Sigiya t'a ra, ne bəna na i sɔrɔ yi, ka na saraka jεnitaw\* ni ninsɔndiya sarakaw\* bɔ. Nka i ka kan ka ne makɔnɔ fɔ tere wolonfla sani ne ye na; ni ne nana, i ka kan ka min kε, ne bəna o fɔ i ye.

<sup>9</sup> Ayiwa, Sawuli k'a kɔ don ka bɔ Samawilu kɔrɔ minke, Ala ka Sawuli jusukun yεlema, k'a kε i ko mɔgɔ suguya wεrε; o tagamasiyεnw bεs dafara o lon na. <sup>10</sup> O tagara se Gibeha minke, o benna ni cira jamakuru dɔ ye; Ala Nin jigira Sawuli kan ni baraka ye; a fana korira ni o ye ka kε ciraya kε ye. <sup>11</sup> Mɔgɔ minw bεs tun ka Sawuli lɔn fɔlɔfɔlɔ, olugu k'a ye a bε ciraya kera ni ciraw ye minke, olugu ka ke jɔgɔn jininka ye ko: «Mun ko le kera Kisi dence ra tan bi? O tuma Sawuli fana kera cira dɔ le ye wa?» <sup>12</sup> Ce dɔ tun bε o yɔrɔ ra, ale ko: «O tuma jɔn le ye o ta karamɔgɔ ye?» A laban o kuma kera zana ye, ko: «O tuma Sawuli fana kera cira dɔ le ye wa?» <sup>13</sup> Sawuli nana ciraya kε ka ban tuma min na, a tagara kongori kunna sarakabɔyɔrɔ ra.

<sup>14</sup> Ayiwa, Sawuli belence ka a ni baaraden nininka ko: «Aw tun tagara min le?» Sawuli k'a jaabi ko: «An tun tagara falimusow jini. Nka an nana a ye ko an tē o yera minke, an tagara Samawilu fē.» <sup>15</sup> A belence ko: «Samawilu ka mun le fō aw ye?» <sup>16</sup> Sawuli ko: «A k'a fō an ye ko falimusow yera.» Nka masaya ko kuma min fōra, Sawuli ma sōn ka dō fō a belence ye o ko ra.

### *Sawuli kera Izirayeli masace ye*

<sup>17</sup> Ayiwa, Samawilu ka Izirayelimogow bēs lajēn Matigi Ala ja kōrō Misipa. <sup>18</sup> A k'a fō o ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ne le ka Izirayelimogow labō Misiran, ka o kisi ka bō Misirankaw ta fanga kōrō, ani fanga minw bēs tun bē o kan. <sup>19</sup> Nka bi aw banna aw ta Ala ra, min ka aw kisi ka bō aw ta sēge ni aw ta tōrōw bēs ra. Aw ko: fiyewu! Aw ko fō ne ye masace dō le sigi an kunna. Ayiwa, o tuma aw bēs ye na Matigi Ala ja kōrō, aw bēs ni aw ta siyaw, aw bēs ni aw ta gbaw.» »

<sup>20</sup> Samawilu ka Izirayeli ta gbaw bēs wele kelen kelen, Ala ka Boniyaminu ta gba le yira. <sup>21</sup> A ka Boniyaminu ta gbaw wele kelen kelen; Ala ka Matiri ta gba le yira. A laban Ala ka Kisi dence Sawuli le yira. Nka o k'a yōrōjnini, o m'a ye. <sup>22</sup> O ra, o ka Matigi Ala nininka tuun, yala ni o cē nana ka ban, walama ni a ma na fōlō. Matigi Ala ka o jaabi ko: «A nana, a dogonin bē doniw cē ra yi.»

<sup>23</sup> O borira ka taga a wele ka na ni a ye. A nana lō mōgōw cē ra; a tun ka jan ni mōgō tōw bēs ye. <sup>24</sup> Samawilu k'a fō jama bēs lajennin ye

ko: «Matigi Ala ka cε min panawoloma, aw ka o ye kε? A jəgən te Izirayelimogow si ra.»

Samawilu ka o fə minke, məgəw pərenna ko: «An ta masace, Ala ye i məen an kərə!»

<sup>25</sup> Samawilu ka masaya ta sariyaw fə məgəw ye, k'a səbə kitabu də kənə, ka o bla Matigi Ala ja kərə. O kə, Samawilu ka məgəw labla ko bəe ye taga a ta so.

<sup>26</sup> Sawuli fana tagara Gibeha, a ta dugu ra. Ala tun k'a ko diya cəfari dəw ye; olugu tagara a blasira. <sup>27</sup> Nka məgə sənkolon dəw ko: «Nin bəna se ka an bəsi cogo di də!» O ma Sawuli jate, o ma taga ni bonyafən ye a fe. Nka Sawuli jera ka o to yi.

## 11

### *Sawuli ka Amənkaw kere*

<sup>1</sup> Ayiwa, o kə, Amənkaw ta masace min ye Nahasi ye, ale ni a ta kərəkəjama nana ka na Yabəsi dugu lamini, Galadi mara ra, ko a bə o kere. Yabəsi dugumogow bəe bənna a ra k'a fə Nahasi ye ko: «Jənpəgənya don ni an ye, ni o kəra, an bəna to i ta fanga kərə.» <sup>2</sup> Nka Nahasi ka o jaabi ko: «Ne bə sən ka jənpəgənya don ni aw ye, nka fə an ye aw bəe kelen kelen kininboroyanfan jədenw cici, janko ka Izirayeli siya bəe lamaroya.»

<sup>3</sup> Yabəsi cəkərəbaw ka Nahasi jaabi ko: «Tere wolonfla to an ye; an bəna cira bla ka taga Izirayeli jamana bəe ra. Ni məgə si ma sərə ka na an dəmə, o tuma an bəna an yərə to i boro.»

<sup>4</sup> Ayiwa, ciradenw tagara se Gibeha, Sawuli ta dugu ra; o ka o kuma fô moggow ye. Dugumoggow bëe ka ke kasi ye ka mankan ci.

<sup>5</sup> Ka o to o ra, Sawuli sera. A tun bë a ta misiw kô, a bë bëra kongo ra ka na. A ka o jininka ko: «O tuma mun le kera moggow ra o bë kasira?» Yabësikaw nana kuma min fô, moggow ka o lakari a ye.

<sup>6</sup> Kabini Sawuli ka o kuma men dörön, Ala Nin\* jigira a kan ni baraka ye; a dimina kosebe. <sup>7</sup> A ka misi fla mina ka o tigetige, ka o sogow cicì Izirayeli jamana yorë bëe ra, k'a fô moggow ye ko: «Ni moggò o moggò ma sòn ka na gban ne Sawuli kô, ani Samawilu kô, ne bëna o tigi ta misiw ke nin cogo le ra.» Matigi Ala ka siranyaba bla moggow bëe ra. O bëe lajenna i ko moggò kelen, ka na. <sup>8</sup> Sawuli ka kerekedenw jate Bezeki. Zuda ta moggow dörön tun ye ce waga bisaba (30 000). Izirayelimoço tow tun ye ce waga kemë saba (300 000).

<sup>9</sup> Ciraden minw tun nana cira fô, o k'a fô olugu ye ko: «Aw ye taga a fô Yabësi dugumoggow ye ko sini teregban fe, an bëna taga o bësi.» Ciradenw tagara o kuma fô Yabësi dugumoggow ye minke, olugu jusu diyara kosebe. <sup>10</sup> O k'a fô Amɔnkaw ye ko: «Sini an bëna an yere majigi aw ye, ni ko o ko ka aw diya, aw bëna o ke an na.»

<sup>11</sup> O dugusagbe, Sawuli k'a ta kerekedenw taran ka o ke jenkuru saba. Su dugutarama fe, o tagara don Amɔnkaw ce ra, ka o faga fô ka taga se teregban wagati ma. Minw sera ka bësi, olugu borira ka janjan; o bëe tagara o ta fan na kelen kelen; moggò fla ma taga fan kelen na.

*Məgɔw sɔnna Sawuli ta masaya ma*

<sup>12</sup> Ayiwa, məgɔw k'a fō Samawilu ye ko: «Jəntigiw le tun b'a fōra ko: <O tuma Sawuli le bəna sigi an kunna wa?» Aw ye na ni o məgɔw ye an ye o faga.» <sup>13</sup> Sawuli k'a fō o ye ko: «Məgɔ si man kan ka faga bi, sabu bi lon na Matigi Ala ka Izirayeliməgɔw dəmə, ka o bɔsi.»

<sup>14</sup> O kɔ, Samawilu k'a fō məgɔw ye ko: «Aw ye na, an ye taga Giligali, ka taga Sawuli sigi masaya ra tuun.»

<sup>15</sup> Jama bεε tagara Giligali; o tagara Sawuli sigi masaya ra tuun Matigi Ala ja kɔrɔ Giligali. O ka ninsɔndiya sarakaw\* bō Matigi Ala ye. Sawuli ni Izirayelice tɔw bεε ka panagbεba kε o yɔrɔ ra yi.

## 12

*Samawilu kumana Izirayeliməgɔw fe*

<sup>1</sup> Samawilu k'a fō Izirayeliməgɔw bεε ye ko: «Aw ka fən o fən fō ne ye, ne ka o bεε lamən; ne ka masace dō sigi aw kunna. <sup>2</sup> Ayiwa, sisān, aw ka masace sɔrɔ; ale le bəna kε aw jnaməgɔ ye. Ne kɔni, ne kɔrɔra sisān fō ka ne si gbe; nka ne dencew bε ni aw ye yan. Ne kera aw jnaməgɔ ye kabini ne denmisənman, fō ka na se bi ma.

<sup>3</sup> Ayiwa, ne lənin ye nin ye, Matigi Ala ja kɔrɔ, ani Ala ka masace min panawoloma, o masace yere ja kɔrɔ; ni a kera ko ne ka ko bənbari dō ke aw dō ra, o tigi ye o fō. Ne ka jəntigi ta misi le mina a ra? Ne ka jəntigi ta fali le mina a ra? Ne ka jəntigi le tɔjɔ? Ne ka jəntigi le minako juguya? Ne ka bonyafən mina dogo ra jəntigi le fe janko ka ne ja tugu o tigi ta ko kan? Ni a kera

ko ne ka o ko jōgōn ke mōgō dō ra, ne bēna o juru sara o tigi ye.»

<sup>4</sup> Mōgōw ka Samawilu jaabi ko: «I ma an tōnō, i ma an minako juguya fana; i ma bonyafēn mina dogo ra mōgō si boro fana.»

<sup>5</sup> Samawilu k'a fō o ye tuun ko: «Matigi Ala ye ne seere ye; a ka masace min janawoloma, o fana ye ne seere bi, ko aw ma aw ta foyi ye ne boro.» O ka Samawilu jaabi ko: «Onhōn, Ala ye an seere ye.»

<sup>6</sup> O ra, Samawilu k'a fō mōgōw ye ko: «Matigi Ala le ka Musa ni Haruna janawoloma ka o bla a ta baara ra; ale Ala le fana ka aw bēmaw labō Misiran jamana ra. <sup>7</sup> Ayiwa, sisan, aw ye lō yan Matigi Ala ja kōrō; Matigi Ala ka koba minw bēe ke ka aw ni aw bēmaw kisi, ne bēna aw hakiri jigi o bēe ra.

<sup>8</sup> «Ayiwa, Yakuba taganin kō Misiran, aw bēmaw kasira ka Matigi Ala wele. Matigi Ala ka Musa ni Haruna ci ka na o labō Misiran jamana ra, ka na ni o ye nin jamana ra yan.

<sup>9</sup> «Nka o jinana Matigi Ala, o ta Ala kō. O kosōn Matigi Ala ka o don masace Hazōri ta kerékedenw kuntigi boro, min ye Sisera ye; o kō, a ka o don Filisikaw boro, ka na o don Mohabu masace boro; olugu ka o kere. <sup>10</sup> O kulera ka Matigi Ala wele tuun k'a fō ko: <An ka i hakē ta; an banna Matigi Ala ra ka jow bato, minw ye Baali\* ni Asera ye. Sisan an kisi ka bō an juguw boro; ni o kera, an bēna i bato.»

<sup>11</sup> «Ayiwa, Matigi Ala ka Yerubaali ci ka na aw fē; o kō, a ka Baraki ci ka na; o kō, a ka Yefite ci ka na; o kō, a ka ne Samawilu yērē ci ka na aw

fε. O bεε kelen kelen nana o ta wagati ra ka na aw kisi ka bō aw juguw boro, o minw tun ka aw lamini fan bεε ra. A kera ten, aw tora hēra ni laganfiya ra.

<sup>12</sup> «O kō, aw nana a ye ko Amōnkaw ta masacε Nahasi bε wurira aw kama ka aw kεrε minkε, aw k'a fō ne ye ko: <An t'a fε ka to tan, an b'a fε masacε dō le ye sigi an kunna>; k'a sōrō Matigi Ala, aw ta Ala yεrε le ye aw ta masacε ye.

<sup>13</sup> «Ayiwa, aw ko, ko aw bε masacε min fε, o ye nin ye. Aw y'a flε, Matigi Ala ka masacε dō sigi aw kunna sisan. <sup>14</sup> Aw ni aw ta masacε min siginin bε aw kunna, ni aw ka siran Matigi Ala ja, k'a bato, k'a kan mina, ni aw ma muruti ka ban a ta cifōninw na, ni aw tugura Matigi Ala, aw ta Ala kō, o ka ni. <sup>15</sup> Nka ni aw ma Matigi Ala kan mina, ni aw murutira, ka ban a ta cifōninw ma, a bēna aw kεrε i n'a fō a ka aw bεmaw kεrε cogo min na.

<sup>16</sup> «Ayiwa, sisan aw belen ye to yan; Matigi Ala bēna kabakoba min kε aw ja na, aw ye o flε. <sup>17</sup> Sisan tε simantigewagati le ye wa? Ayiwa, ne bēna Matigi Ala daari a y'a to sanpεrēnkan ye bō, ka sanji ben\*. Ni o kera, aw bēna a lōn ko aw k'a fō minkε ko aw bε masacε fε, ko aw ka kojuguba le kε ten Matigi Ala ja kōrō.»

<sup>18</sup> Samawilu ka Matigi Ala daari o le ra; Matigi Ala ka sanpεrēnkan bō, ka sanji ben o lon yεrε ra. Mōgōw bεε lōnin tora, o siranninba Matigi Ala ni Samawilu ja.

---

\* <sup>12:17</sup> 12.17 Simantigewagati ra sanji tε deri ka ben, sabu teremana lo.

<sup>19</sup> Məgəw bəε k'a fə Samawilu ye ko: «Sabari, i ye Matigi Ala, i ta Ala daari i ta jənw ye, janko an kana na sa, sabu an k'a fə minke ko an bə masace fe, an ka jurumun də wərə le fara an ta jurumun təw kan tuun.»

<sup>20</sup> Samawilu ka o jaabi ko: «Aw kana siran! Aw ka o jurumun ke, o ye can ye, nka o bəε n'a ta, aw kana ban Matigi Ala ra; aw ye a bato ni aw jusukun bəε ye. <sup>21</sup> Aw kana faran ka bə Matigi Ala kə, ka taga batofən gbansanw bato, o batofən minw tə se ka foyi ja aw ye, o fana tə se ka aw dəmə, sabu fəngbansanw lo. <sup>22</sup> Matigi Ala təna bə a ta məgəw kə, a yərə təgəba kosən, sabu a diyara ale yərə le ye ka aw ke a ta məgəw ye. <sup>23</sup> Ne kəni, ne təna Matigi Ala daariri dabla aw ye fiyewu, ni o tə, ne bəna Matigi Ala hake le ta. Sira min ka ji, sira min terennin lo, ne bəna aw karan o le ra. <sup>24</sup> Nka aw kəni ye ji ja ka siran Matigi Ala ja, k'a bato ni kan kelen ye, ni aw jusukun bəε ye. A ka koba minw ke aw ye, aw ye aw hakiri to o ra. <sup>25</sup> Nka ni aw ka ke kojugu ke ye, aw ni aw ta masace bəε le bəna halaki pewu.»

## 13

### *Sawuli ka Matigi Ala kan bla*

<sup>1</sup> Sawuli kera Izirayeli masace ye k'a si to san bisaba; a tora masaya ra fə san binaani ni fla. <sup>2</sup> Sawuli ka cə waga saba janawoloma Izirayeli cəw ra. A ka cə waga fla bla ni a yərə ye Mikimasi ni Beteli kuruyɔrɔw ra, ka cə waga kelen bla ka taga ni a dencə Yonatan ye Gibeha, Boniyaminu

ta mara ra. A ka m  go t  w labla ko o ye taga o ta so.

<sup>3</sup> Lon d  , Filisikaw ta kerekedenw ta sigiy  r   min tun b   Geba, Yonatan tagara ben Filisikaw kan o y  r   ra, ka se s  r   o kan. Filisika t  w ka o m  n. A k  ra ten minke, Sawuli ko o ye buru fiye jamana fan b  e ra; a ko: «Heburuw b  e ka kan ka nin ko m  n.»

<sup>4</sup> A k  ra ten, Izirayelim  g  w b  e ka o kibaroya m  n, ko Sawuli tagara ben Filisikaw ta kerekedenw ta sigiy  r   kan, ani ko o kos  n Filisikaw dimina Izirayelim  g  w k  r   kosebe. Izirayeli ta kerekedenw b  e welera ka taga lajen Giligali, Sawuli k  r  .

<sup>5</sup> Filisikaw tagara lajen ko o b   Izirayelim  g  w k  re. Sowotoro waga saba le tun b   o fe, ani sowotorotigi waga w  r  ; o tun ka ca i ko k  g  jida k  nken. O nana sigi Mikimasi, Beti Av  ni tereb  yanfan na.

<sup>6</sup> Izirayelim  g  w k  a ye ko b  siy  r   foyi te olugu fe nin k  re ra, sabu Filisikaw tun ka o degu kosebe. O ra, Izirayelim  g   d  w borira ka taga dogo kuruwow k  n  , d  w tagara dogo yirituw juk  r  , d  w dogora faray  r  w ra, d  w dogora farawow k  n  , ani dingakolonw k  n  .

<sup>7</sup> Izirayelim  g   d  w y  re ka Zuriden ba tige kunkelen ka bori ka taga dogo f   Gadi ni Galadi ta mara ra.

O y  a s  r   Sawuli tun b   Giligali; kerekedjama min tun b   ni a ye, olugu b  e tun ja tigenin lo f   o b   y  re y  re. <sup>8</sup> A ka tere wolonfla ke a b   Samawilu mak  n  na, i n  a f   Samawilu tun k  a f   a ye cogo min na; nka Samawilu

ma na Giligali; k'a sôrɔ Sawuli ta kérékédenw tun bε janjanna, ka bɔ a kôrɔ. <sup>9</sup> Sawuli k'a ye ten minke, a ko: «Aw ye na ni saraka jenita\* ni ninsöndiya saraka\* ye yan.» Sawuli yere ka saraka jeninta faga ko a bε a lase Ala ma. <sup>10</sup> Ayiwa, Sawuli bε banna saraka lasera dôrɔn, Samawilu fana bε sera. Sawuli wurira ka taga Samawilu kunben k'a fo. <sup>11</sup> Samawilu ko: «Mun le kosɔn i ka nin ke?» Sawuli ko: «Ne k'a ye ko mɔgɔw bε janjanna ka bɔ ne kôrɔ minke, ani ko i tun ka wagati min yira, i ma na o ra, k'a sôrɔ Filisikaw lajennin lo Mikimasi kérɛ kama, <sup>12</sup> ne ko Filisikaw bëna na ben ne kan Giligali, ka ne kérɛ, k'a sôrɔ ne ma Matigi Ala daari. O le k'a to ne yere ka ne yere jagboya ka saraka jeninta bɔ.»

<sup>13</sup> Samawilu ko Sawuli ma ko: «I ka hakirintanya baara le ke nin ye. Matigi Ala tun ka ci min fo i ye, i ma o ke; ni i tun ka o ke, a tun bëna i ni i ta duruja sigi masaya ra Izirayeli jamana ra tuma bεε. <sup>14</sup> Nka sisan i ta masaya têna mεen tuun. Matigi Ala k'a yere diyanyamɔgɔ nini, a bëna min sigi k'a ke a ta mɔgɔw kuntigi ye; sabu Matigi Ala tun ka ci min fo ele ye, ele ma o ke.»

<sup>15</sup> Ayiwa, o kɔ, Samawilu bɔra Giligali, ka taga Gibeħa, Boniyaminu ta mara ra. Mɔgɔ minw tun bε ni Sawuli ye, Sawuli ka olugu jate; o tun bε cε kεmɛ wɔcɔrɔ jnɔgɔn.

### *Filisikaw ka Izirayel mɔgɔw degu kosebe*

<sup>16</sup> Sawuli ni a dencε Yonatan, ani mɔgɔ minw tun bε ni o ye, olugu tun bε Geba, Boniyaminu ta mara ra. Filisikaw tun bε Mikimasi. <sup>17</sup> Filisikaw ta kérékécefari dɔw bɔra Filisikaw cε ra, ka taran

ka kε jamakuru saba. Jamakuru kelen tagara Ofira fan na, Suwali jamana ra. <sup>18</sup> Kelen wərə tagara Beti Horɔn fan na; sabanan tagara o ta mara dan fan na, yɔrɔ min bε Seboyimu kεnεgbε sanfeyɔrɔ ra, ka jnasin kongokolon ma.

<sup>19</sup> O wagati ra, numu tun tε sɔrɔ Izirayɛli jamana yɔrɔ si ra. Filisikaw le tun ka o kε, janko Izirayɛlimɔgɔw kana se ka kεrekemuruw ni tamanw lalaga o yεrε ye. <sup>20</sup> O kosɔn Izirayɛlimɔgɔw bεε tun bε taga Filisikaw le fε ka taga o ta misidabaw, ani o ta dabaw, ni o ta jendew, ni o ta sɔliw dabo. <sup>21</sup> Ni o ta sɔliw, walama ni o ta dabaw, walama ni o ta simancedabaw walama ni o ta jendew daw tun gboyara, walama ni o tun b'a fε ka o ta negeberew dabo, o tun ka kan ka warigbε garamu naani le sara.

<sup>22</sup> O ra, o kεrε wagati ra, kεrekeden minw tun bε ni Sawuli ni Yonatan ye, kεrekemuru walama taman tun tε olugu si boro. Dɔ tun bε Sawuli ni a dencε Yonatan dɔrɔn le boro.

<sup>23</sup> Filisikaw ta kεrekeden dɔw tagara lɔ Miki-masi kuru furancε sira ra.

## 14

### *Yonatan ka Filisikaw kεrε*

<sup>1</sup> Lon dɔ, Sawuli dencε Yonatan k'a fɔ a ta kεrekeminanw tabaga ye ko: «Na, an ye taga fɔ Filisikaw sigiyɔrɔ ra, minw bε fɔ yan fε yi.» O y'a sɔrɔ Yonatan tun ma foyi fɔ a face ye.

<sup>2</sup> O wagati ra, Sawuli yεrε tun lɔnin bε Gibeha dugu fan dɔ ra, gerenadisun kɔrɔ, min bε Migɔrɔn; cε minw tun bε ni a ye, olugu tun

ye ce kemə wəcərə jəgən. <sup>3</sup> Ikabədi balemacə Ahitubu, o dence min ye Ahija ye, ale tun bə o məgəw ra; ale le tun bə to ka saninderege don, ka sarakalasebagaya kə. Eli min tun ye Matigi Ala ta sarakalasebaga ye Silo, ale dence Finehasi, o dencəw le tun ye Ikabodi ni Ahitubu ye.

Ayiwa, məgə si tun m'a lən ko Yonatan bəra ka taga yərə də ra.

<sup>4</sup> Yonatan tun b'a fe ka təmə sira min fe ka taga Filisikaw ta yərə ra, o sira tun bə təmə farakuru jamijan fla furance ra; o farakuru kelen təgə tun ye ko Bozəsi, tə kelen təgə tun ye ko Sene. <sup>5</sup> Farakuru kelen tun bə sahiliyanfan na, Mikimasi fan fe, tə kelen tun bə woroduguyanfan na, Geba fan fe.

<sup>6</sup> Baaraden kanbelen min tun bə Yonatan ta kərekəminanw ta, Yonatan k'a fə ale ye ko: «Na, an ye taga nin kənesigibariw ta yərə ra də! A bə se ka kə ko Matigi Ala bəna to ni an ye, ka an dəmə ka se o ra; sabu foyi tə se ka Matigi Ala kapa. Ni an ka ca o, walama ni an ka dəgə o, a bə se ka se di an ma.»

<sup>7</sup> A ta kərekəminanw tabaga k'a jaabi ko: «Ko o ko bə i jusu ra, o kə. Taga o kə! Ne kəni bə i kə ni ne jusu bəs ye, ani ne nin bəs ye.» <sup>8</sup> Yonatan ko: «Ayiwa, ni o lo, na an ye təmə ka taga nin məgəw kə, janko o ye an ye. <sup>9</sup> Ni o k'a fə an ma ko: <Aw ye lə yi, an bə taga aw kə>, o tuma an bəna to an ləyərə ra, an təna taga o kə o ta yərə ra. <sup>10</sup> Nka ni o ko: <Aw ye na>, o tuma, an bəna yələn ka taga o kə, sabu o le bəna kə tagamasiyen ye an fe ko Matigi Ala ka o don an boro.»

**11** O fla bεε tagara o yεrε yira Filisikaw ta sigiyɔrɔ ra. Olugu ka o ye minke, o ko: «Aw ye flε, Heburu minw tun dogodogonin bε wow kɔnɔ, o bε bɔra ka na.»

**12** Filisika minw tun bε o yɔrɔ ra, olugu pεrenna k'a fɔ Yonatan ni a ta kεrεkεminanw tabaga ye ko: «Aw ye yεlεn yan, an bεna aw karan ko dɔ ra.»

Yonatan k'a fɔ a ta kεrεkεminanw tabaga ye ko: «Yεlεn ka na ne kɔ; Matigi Ala ka o don Izirayεlimɔgɔw boro le.»

**13** Yonatan ka fara mina ni a borow ni a senw ye ka kε yεlεn ye ka taga; a ta kεrεkεminanw tabaga fana tun gbannin bε a kɔ. O tagara ben Filisikaw kan; Yonatan ka kε Filisikaw bugɔ ye ka o ben, a ta kεrεkεminanw tabaga ka kε o tɔ laban ye ka taga Yonatan kɔ. **14** Yonatan ni a ta kεrεkεminanw tabaga ka o kεrε fəlo min kε, o ka cε mugan nɔgɔn le faga o yɔrɔ fitini na yi.

**15** Ayiwa, a kεra ten minke, jatige ka Filisikaw ta kεrεkεjama bεε mina. O bεε nɔgamina nɔgɔn na ka ben nɔgɔn kan; kεrεkεjamaba yεrε o, minw tun bε o yɔrɔ maraw ra o, minw tun bε o sigiyɔrɔw kɔrɔsi ra o, kεrεkεcεfariw o, o bεε. Dugukolo fana yεrεyerera ka dɔ fara o ta siranya kan. Ala yεrε le tun ka o siranyaba bla Filisikaw ra.

### *Izirayεlimɔgɔw bεε tugura Filisikaw kɔ*

**16** Ayiwa, Sawuli ta kεrεkeden minw tun bε Gibeħa dugu yɔrɔ kɔrɔsira Boniyaminu ta mara ra, olugu nana a ye ko Filisikaw ta kεrεkεjama bεε nɔgamina nɔgɔn na ka janjan, o bε borira ka taga fan bεε ra. **17** O ra, Sawuli k'a fɔ a

nɔfemɔgɔw ye ko: «Aw ye kerekedenw jate, k'a fle jɔn le fɔnna an na.» O ka jateri ke, k'a ye ko Yonatan ni a ta kerekeminanw tabaga le fɔnna.

<sup>18</sup> Sawuli k'a fō Ahija ye ko: «Aw ye na ni Ala ta jenjögɔnya kesu\* ye.» O wagati ra, jenjögɔnya kesu\* tun be Izirayelimɔgɔw le fe. <sup>19</sup> Sawuli tun be kumana ni sarakalasebaga ye. Nka mankan nana ke bonya ye kosèbe Filisikaw cε ra minke, Sawuli k'a fō sarakalasebaga ye ko a kana Ala nininka tuun; a ko: «A ka ni ten, i boro bɔ yi.»

<sup>20</sup> Sawuli ni a ta mɔgɔw bεε jenna ka taga kere ra. O tagara a sɔrɔ ko Filisikaw bεε jnagamina nɔgɔn na, o gberegbere ka o ta kerekemuruw bɔ ka ben nɔgɔn kan ka ke nɔgɔn faga ye; a kera konagamininba ye. <sup>21</sup> A kera ten, Heburu minw tun tagara to ni Filisikaw ye kabini wagatijan ka to ka baara ke o ye, ani ka taga kere ra ni o ye, olugu fana sekɔra ka na fara Izirayelimɔgɔ tɔw kan, o minw tun be Sawuli ni Yonatan ko. <sup>22</sup> Izirayelimɔgɔ tɔ minw tun tagara dogo Efirayimu kuruyɔrɔw ra, olugu nana a men minke ko Filisikaw be borira, olugu fana nana don kere ra, ka ke o gbɛn ye. <sup>23</sup> Matigi Ala ka Izirayelimɔgɔw bɔsi o cogo le ra o lon na; o ka kere ke ka taga tɛmɛ fō Beti Avəni yɔrɔ kan.

### *Sawuli ka kerekedenw bari domuni na*

<sup>24</sup> Ayiwa, Izirayelimɔgɔw tun segera fō ka o baraka ban o lon na, sabu Sawuli tun ka kankarighélen le la o ye, k'a fō o ye ko fō ka taga wula se, fō ka taga a to ale ye a dimibɔ a juguw ra, ko ni mɔgɔ o mɔgɔ ka domuni ke, ko Ala ye

o tigi danga. O ra, kerekeden si tun ma domuni ke.

<sup>25</sup> Kerekewama bëe lajennin nana taga don tu dö kono; o y'a sorɔ li caman tun be o tu kono, fɔ a tun be woyo dugu ma. <sup>26</sup> O tagara se o tu kono minke, o ka o li woyoto ye; nka mɔgo si ma son k'a boro don a ra k'a don a da ra, sabu Sawuli karira ka min fɔ, o tun be siranna o ra.

<sup>27</sup> Yonatan tun m'a lön ko a face tun karira k'a fɔ ko mɔgo si kana domuni ke. O ra, bere min tun be a boro, a ka o bere kun su li ra k'a don a da ra; o yorɔnin bëe a namalɔra.

<sup>28</sup> O wagati ra, kerekeden dö k'a fɔ Yonatan ye ko: «I face ka kankarigbelən la an ye, k'a fɔ kerekewama ye ko: <Ni mɔgo o mɔgo ka domuni ke bi, ko Ala ye o tigi danga!> O le k'a to mɔgɔw səgera fɔ ka o baraka ban tan.»

<sup>29</sup> Yonatan ko: «Ne face be mɔgɔw tɔɔrɔra gbansan le. Ne ka li dɔɔnin domu minke, aw y'a fle ne namalɔra cogo min na. <sup>30</sup> Kerekedenw ka fen minw mina o juguw ra, ni o tun ka o fen dɔw domu, o tun bëna fisaya o ma, ani fagari min lara Filisikaw kan bi, o fagari tun bëna bonya ka teme nin kan pewu.»

<sup>31</sup> O lon na, Izirayelimɔgɔw ka Filisikaw faga tuun, k'a ta Mikimasi, ka taga se fɔ Ayalon. O kɔ, o səgekojugu fe, <sup>32</sup> o tun ka bëgan minw mina o juguw ra, o nana girin ka ben o bëganw kan, ka sagaw ni misiw ni misidenw mina, ka o kannatige o yorɔnin bëe ra yi, ka ke a sogo ni a jori bëe domu ye. <sup>33</sup> Mɔgo dö tagara a fɔ Sawuli ye ko: «A fle, kerekedenw be sogo ni a jori bëe domuna ka Matigi Ala hake ta.»

Sawuli k'a fō mōgōw ye ko: «Aw ye Ala kanblabagaw le ye! Aw ye kabakuruba dō kolonkolon ka na ni a ye yan sisān.» <sup>34</sup> A ko: «Aw ye don jama cē ra k'a fō mōgōw ye ko o bēs kelen kelen ye na ni o ta saga walama ni o ta misi ye yan, ka na a kannatigē yan ka a domu. Aw kana sōn ka sogo domu ni a jori ye tuun ka Matigi Ala hake ta.»

O bēs kelen kelen nana ni o ta misi ni o ta saga ye su fē, ka na a faga o yōrō ra. <sup>35</sup> Sawuli ka sarakabōnan dō lō Matigi Ala ye; o le kera a ta sarakabōnan fōlo ye, a ka min lō Matigi Ala ye.

<sup>36</sup> Sawuli k'a fō a ta kerekejama ye tuun ko: «An ye jigi Filisikaw kō su fē ka taga o borofenw bēs cē fō ka taga dugu gbe, an kana hali mōgō kelen janaman to.» Kerekedew k'a jaabi ko: «Ni min ka bēn i ma, an ye a kē ten.» Nka sarakalasebaga ko: «Aw y'a to an ye Ala jininka nin ko ra yan fōlo.»

<sup>37</sup> Sawuli ka Ala jininka, ko: «Yala ne ka kan ka jigi ka taga Filisikaw kō wa? Yala i bēna o don Izirayēlimōgōw boro wa?» Ala ma Sawuli jaabi o lon na. <sup>38</sup> O ra, Sawuli ko: «Aw minw bēs ye kerekejama kuntigiw ye, aw ye na yan. Jurumun min kera bi an cē ra, an ye o sēgesēge k'a lōn. <sup>39</sup> Matigi Ala janaman min ka Izirayēli dēmē, ne bē kari o tōgō ra, ko hali ni a kera ko ne yērē dencē Yonatan le ka kojugu kē, a ka kan ka faga.» Nka mōgō si ma kuma.

<sup>40</sup> O ra, Sawuli k'a fō Izirayēlimōgōw bēs ye ko: «Aw ye lō fan kelen fē, ne ni ne dencē Yonatan,

anw bε lɔ fan dɔ fε.» Mɔgɔw k'a jaabi ko: «Ni min ka bɛn i ma, i ye a kε ten.»

**41** Sawuli ka Matigi Ala daari k'a fɔ ko: «Izirayeli ta Ala, mun kosɔn i ma i ta jɔnce jaabi bi? Ni a kera ko jurumun bε ne le ra walama ni a bε ne dence Yonatan le ra, o tuma i ye ne jaabi ni Urimi ye; nka ni a kera ko Izirayelimɔgɔw le firira ka jurumun kε, ne jaabi ni Tumimi\* ye.»

Ayiwa, Ala ka Sawuli ni Yonatan le yira; kεrækeden tɔw nin bɔra a ra. **42** Sawuli ko: «Aw ye Matigi Ala nininka sisan k'a lɔn ne ni Yonatan fla ra, jɔn le ka jurumun kε.» O ka Ala nininka tuun; Ala ka Yonatan le yira.

**43** Sawuli k'a fɔ Yonatan ye ko: «I ka min kε, o fɔ!»

Yonatan ko: «Bere min tun bε ne boro, ne ka o kun le su li ra ka o li domu. Ayiwa, ni fagari lo, ne sɔnna o ma.» **44** Sawuli ko: «Yonatan, ni ne kɔni ma ele faga, o tuma Ala kana ne to yi fiyewu!» **45** Mɔgɔw ka Sawuli jaabi ko: «Mun? Ka Yonatan faga? Ale min kera sababu ye k'a to an bɔsira nin kεreba ra wa? O tε se ka kε fiyewu! An kɔni bε kari Matigi Ala janaman tɔgo ra ko hali a kunsigiden kelen tɛna bɔ a kun na; sabu Ala yere le k'a dɛmɛ ka nin baaraba kε bi.»

Mɔgɔw ka Yonatan bɔsi o cogo le ra; o ma sɔn a ye faga.

---

\* **14:41** 14.41 Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dɔw ye. Ala tun bε tagamasiyen dɔw yira sarakalasebaga ra ni o fɛnw ye, ka Izirayelimɔgɔw ta kitī tige. Aw ye Bɔri 28.30, ani Sarakalasebagaw 8.8 flε.

**46** O kɔ, Sawuli ka Filisikaw gbənni dabla. Filisikaw sekora ka taga o ta jamana ra.

### *Sawuli ka se sɔrɔ siya minw kan*

**47** Kabini Izirayeli jamana masaya dira Sawuli ma, a jugu minw tun k'a lamini, a ka olugu bɛɛ kere. Mohabukaw, ani Amɔnkaw, ani Edɔmukaw, ani Soba jamana masacɛw, ani Filisikaw. Ni a tun ka taga fan o fan, a tun bɛ se sɔrɔ a juguw kan. **48** A k'a ta cefariya yira, ka se sɔrɔ Amalekikaw fana kan. Minw tun bɛ Izirayelimogɔw borofen cɛ, a ka Izirayelimogɔw bɔsi olugu bɛɛ boro fana.

### *Sawuli ta somɔgɔw*

**49** Sawuli dencɛw tun ye Yonatan, ani Isivi ni Malikisuwa ye. A denmuso kɔrɔba tɔgɔ tun ye ko Merabu; fitini tɔgɔ tun ye ko Mikali. **50** A muso tɔgɔ tun ye ko Ahinohamu; Asimati denmuso tun lo. Sawuli ta kɛrɛkejama kuntigi tɔgɔ tun ye ko Abineri; Abineri face tɔgɔ tun ye ko Neri. Sawuli belence le tun ye Neri ye, **51** sabu Kisi, min tun ye Sawuli face ye, ani Neri min tun ye Abineri face ye, olugu tun ye Abiyeli dencɛw le ye.

**52** Sawuli ta tere bɛɛ ra, a ka kɛrɛba kɛ ni Filisikaw ye. Ni a tun ka cɛ barakaman, walama cefari dɔ ye yɔrɔ o yɔrɔ, a tun bɛ o tigi ta k'a kɛ a ta kɛrekɛden dɔ ye.

## 15

### *Izirayelimogɔw ka Amalekikaw kere*

**1** Samawilu k'a fɔ Sawuli ye ko: «Matigi Ala ka ne le ci, ka na turu kɛ ele kun na ka i sigi masaya ra a ta mɔgɔw kunna, minw ye Izirayelimogɔw

ye. O ra, Matigi Ala bëna kuma min fō i ye sisani, o lamén. <sup>2</sup> Fangatigi Ala ka min fō, o ye nin ye, ko: «Ne bëna Amalékikaw këre, sabu Izirayélimögōw bōtō Misiran, o ka sira tige o ja ko o tē temé. <sup>3</sup> O ra, aw ye taga Amalékikaw këre ka o ni o borofenw bëe halaki pewu, Matigi Ala ye. Aw kana makari o ra; aw ye cew, ani musow, ani denmisenw, ani denjeneninw, ani misiw, ani sagaw ni baw, ani njögōmew, ani faliw bëe faga.»

<sup>4</sup> Sawuli k'a ta kérékejama bëe wele, ka taga o lajén ka o jate Telahimu yorō ra. Kérékeden sennaman waga këme fla (200 000) le tun bora Izirayéli yorō tōw ra; waga tan (10 000) bora Zuda mara ra. <sup>5</sup> Sawuli ni a ta kérékejama tagara Amalékikaw ta dugu körö; o ka kérékeden dōw dogo kodinga dō kónö yi. <sup>6</sup> O kō, a k'a fō Kenikaw ye ko: «Aw ye taga ka bō Amalékikaw cē ra, janko ne kana na aw ni o halaki njögōn fe, sabu aw ka Izirayélimögōw bëe minako ja, wagati min o tun bëe bora Misiran.» Kenikaw tagara ka bō Amalékikaw cē ra.

<sup>7</sup> Sawuli ka Amalékikaw këre ka o faga, k'a ta Havila dugu ra, ka taga a bla fō Suri dugu këre fe, Misiran jamana terebøyanfan na. <sup>8</sup> A ka Amaleki masacé Agagi janaman mina, ka mōgō tōw faga ni kérékemuru ye ka o bëe halaki ka ban pewu. <sup>9</sup> Nka Sawuli ni kérékejama ka Agagi janaman to, ani sagaw ni baw ni misiw ni misiden töröninw, ani sagadenw bëe ra numanmanw; o ma són ka olugu faga. Fen o fen ka jni, o ma són ka o halaki. Nafa te began minw na, ani minw man jni, o ka olugu dörön le faga.

<sup>10</sup> Ayiwa, Matigi Ala k'a fō Samawilu ye, ko:  
<sup>11</sup> «Ne ka Sawuli jnanawoloma k'a sigi masaya  
 ra minke, o tingalōn bē ne ra sisan; sabu a ka ne  
 kan bla, ani ne ka min fō a ye, a ma o kε.»

O kuma ka Samawilu hakiri nagami kosebe; a  
 ka su bēs ke ka Matigi Ala daari.

<sup>12</sup> Səgəmada joona fe, Samawilu wurira ka taga  
 Sawuli kō. K'a to sira ra, o k'a fō a ye ko Sawuli  
 tagara Karimeli, ka taga hakirijigifēn dō lō a yere  
 togo ra o yoro ra, ko o kō, a bora yi ka sekō ka taga  
 Giligali. <sup>13</sup> Ayiwa, Samawilu nana taga Sawuli ye.  
 Sawuli k'a fo, ko: «Matigi Ala ye baraka don i ra!  
 Matigi Ala tun ka min o min fō, ne ka o bēs kε.»

<sup>14</sup> Nka Samawilu k'a jaabi ko: «O tuma ne toro bē  
 sagakasikan ni misikasikan minw na, o ye mun  
 le ye?» <sup>15</sup> Sawuli ko: «Kerékedenw le nana ni o  
 ye ka bō Amalekikaw fe; o ka sagaw ni misiw bēs  
 ra jumanmanw woloma ko o bēna o ke saraka  
 ye k'a di Matigi Ala, i ta Ala ma. Nka an k'a tō  
 bēs halaki pewu..»

<sup>16</sup> Samawilu ko: «Kuma dabla ten! Matigi Ala  
 ka min fō ne ye bi su fe, a to ne ye o fō i ye.»  
 Sawuli ko: «A fō!» <sup>17</sup> Samawilu ko: «Tuma min  
 na ele tun te i yere jatera fēn ye, Ala ka i ke  
 Izirayeli ta gbaw bēs kuntigi ye. Matigi Ala ka  
 turu mun i kun na ka i ke Izirayeli masace ye.  
<sup>18</sup> Matigi Ala ka i ci k'a fō i ye ko i ye taga nin  
 mōgōjuguw bēs halaki ka bō yi pewu, minw ye  
 Amalekikaw ye, ko i ye taga o kēre ka o faga, fō ka  
 o si tunu pewu. <sup>19</sup> Ayiwa, mun na Matigi Ala ka  
 min fō, i ma o kε? Mun na i ka kojugu ke Matigi  
 Ala ja kōrō, ka taga girin ka la Amalekikaw  
 borofēnw kan ka o cε.»

<sup>20</sup> Sawuli ka Samawilu jaabi ko: «Ne ka Matigi Ala kan mina ke! Matigi Ala ka min fō ne ye, ne ka o ke. Ne ka Amalekikaw bεε halaki ka o ban, ka o ta masace Agagi janaman mina ka na ni a ye. <sup>21</sup> Kerekedew le ka sagaw, ani misi dōw ta fēn minaninw na. An tun ka kan ka fēn minw bεε halaki pewu, o ka olugu ra jumanmanw le janawoloma, janko ka na o ke saraka ye k'a di Matigi Ala, i ta Ala ma Giligali.»

<sup>22</sup> Samawilu ko:

«Yala saraka jenitaw ni saraka wərew  
 le ka di Matigi Ala ye  
 ka tēmē Matigi Ala yere kanminari kan wa?  
 ɔn-ɔn de, ka Matigi Ala kan mina,  
 o ka fisa ni sarakabɔ ye.  
 Ka i yere majigi Matigi Ala ye,  
 o ka fisa ni hali sagajigi turuw saraka ye.  
<sup>23</sup> Ka muruti Matigi Ala ma,  
 o ni lagberike ta jurumun bεε ka kan.  
 Ka i yere bonya,  
 o ni jobato jurumun bεε ka kan.  
 I banna Matigi Ala ta kuma ma minke,  
 Matigi Ala fana bε ban ele ra,  
 ka i wuri ka bɔ masaya ra.»

<sup>24</sup> Ayiwa, Sawuli ko Samawilu ma ko: «Ne ka jurumun ke; ne ma sɔn ka Matigi Ala ta cifɔninw ke, ani ne ma sɔn ele ta kuma ma. Ne tun siranna mɔgɔw le na, o kosɔn o ka min fō, ne k'a to o ka o ke. <sup>25</sup> O ra, ne bε i daari, sabari ka ne ta jurumun yafa ne ma, ka taga ni ne ye, janko ne ye taga Matigi Ala bato.»

<sup>26</sup> Samawilu k'a jaabi ko: «Ne təna sekə ni i ye tuun. I banna ka Matigi Ala ta kuma lameñ minke, ale fana bə ban i ra, ka i wuri ka bə masaya ra Izirayeli jamana ra.»

<sup>27</sup> Samawilu k'a kə di, ko a bə taga wagati min na, Sawuli ka Samawilu ta deregeba senkərçoyorɔ mina; deregeba faranna. <sup>28</sup> Samawilu k'a fə a ye ko: «Matigi Ala fana bəna Izirayeli masaya faran ka bə ele boro, k'a di jamana məgə də wəre ma, min ka fisa ni ele ye. <sup>29</sup> Matigi Ala min ye Izirayeli ta bonyatigi ye, ale tə faninya tige, a fana tə a miiriya yelema, sabu adamaden tə ka na a fə ko a bə a ta miiriya yelema.»

<sup>30</sup> Sawuli ka Samawilu jaabi tuun ko: «Ne ka jurumun kə. Sisan ne bə i daari ko i ye sabari ka ne bonya ne ta jamana cəkərçebaw na kərɔ, ani Izirayeliməgəw na kərɔ. Taga ni ne ye, janko ne ye taga Matigi Ala, i ta Ala bato.»

<sup>31</sup> Samawilu sekəra ka tugu Sawuli kɔ; Sawuli k'a kinbiri gban ka Matigi Ala bato.

<sup>32</sup> O kɔ, Samawilu ko: «Aw ye na ni Amaləkikaw ta masace Agagi ye yan.» Agagi ninsəndiyarin gbarara ka na. A tun b'a fəra a yere kənɔ ko: «Sisan kəni, sigiya t'a ra, saya siranya kəni banna.» <sup>33</sup> Nka Samawilu ko a ma ko: «Ele ta kerekemuru ka muso dəw bənɔ o denw na cogo min na, o cogo kelen na, ele fana bamuso bəna bənɔ a ta den də ra bi.»

Samawilu ka Agagi faga Matigi Ala ja kərɔ Giligali.

<sup>34</sup> O kɔ, Samawilu kəsegira ka taga Rama; Sawuli tagara a ta so, a ta dugu ra Gibeħa, min bə wele ko Sawuli ta Gibeħa. <sup>35</sup> Fə ka taga

Samawilu salon se, a ma taga Sawuli flē tuun, nka Samawilu tun bē to ka kasi Sawuli koson tuma bēs; Matigi Ala tun ka Sawuli sigi masaya ra Izirayeli kunna minke, o tingalōn ka Matigi Ala sōrō.

## 16

### *Ala ka Dawuda janawoloma*

<sup>1</sup> Ayiwa, Matigi Ala k'a fō Samawilu ye ko: «Ele ye kasi dabla Sawuli kunna ten! Ne banna a ra ka ban, ko a tē sigi masaya ra Izirayeli kunna tuun. I ta sogogban ta k'a fa turu ra, i ye wuri ka sira mina; ne bē i ci Betilehemukace Yese fē, sabu ne b'a fē ka mōgō min ke masace ye, ne ka o tigi sōrō ale dencew le ra.» <sup>2</sup> Samawilu ko: «Ne bē se ka taga o yōrō ra cogo di? Sawuli bēna o ko mēn, ka ne faga.» Matigi Ala k'a fō Samawilu ye ko: «Taga ni misiden musoman dō ye i boro, i ye a fō ko i nana ka na saraka le bō Matigi Ala ye. <sup>3</sup> I ye Yese wele ka na sarakabōyōrō ra; o kō, i bēna min kē, ne yērē bēna o fō i ye. Ni ne nana mōgō min yira i ra, i bēna turu kē o tigi kun le na, k'a sigi masaya ra.»

<sup>4</sup> Matigi Ala ka min fō, Samawilu ka o kē; a tagara Betilehemu. Dugu cēkōrōbaw k'a ye minke, o siranna; o borira ka taga a kunbēn k'a jininka ko: «I bē nana diman le ra wa?»

<sup>5</sup> Samawilu ka o jaabi ko: «Onhōn, ne nana diman le ra; ne nana saraka le bō Matigi Ala ye. Aw ye aw yērē saninya ka na ni ne ye sarakabōyōrō ra.» Samawilu ka Yese ni a dencew fana saninya, ka o wele ka na sarakabōyōrō ra.

**6** O sera sarakaboyɔrɔ ra minkɛ, Samawilu ka Yese dence Eliyabu ye minke, a k'a fɔ a yere kōnɔ ko: «Sigiya t'a ra, Matigi Ala ka mɔgɔ min janawoloma, o le lɔnin ye nin ye Matigi Ala ja kɔrɔ.» **7** Nka Matigi Ala k'a fɔ Samawilu ye ko: «I kana a fari cogoya flɛ, walama a janya; sabu ne ma ale le janawoloma. Adamadenw bɛ min jate fən ye, Ala tɛ o jate foyi ye; sabu adamaden na bɛ min ye, a bɛ nabɔ o le fɛ, k'a sɔrɔ Matigi Ala bɛ mɔgɔ jusukun le flɛ.»

**8** Ayiwa, Yese k'a dence Abinadabu wele ka na, ko a ye na teme Samawilu ja kɔrɔ. Nka Samawilu ko: «Matigi Ala ma nin fana janawoloma.»

**9** Yese k'a dence Sama wele ko a ye na teme Samawilu ja kɔrɔ; Samawilu ko: «Matigi Ala ma nin fana janawoloma.» **10** Yese k'a dence wolonfla lateme Samawilu ja kɔrɔ, nka Samawilu k'a fɔ a ye ko: «Matigi Ala ma ninnugu si janawoloma.» **11** A ka Yese jininka ko: «I dencew bɛɛ le bɛ ninnugu ye wa?» Yese ko: «ɔn-ɔn, o bɛɛ ra fitini belen bɛ yi, nka a bɛ sagagbenyɔrɔ ra.» Samawilu ko: «Aw ye taga a wele ka na; sabu an təna saraka domu fiyewu, ni ale ma na.»

**12** Yese ka mɔgɔ ci ka taga Dawuda wele ka na. Kanbelen cəpuman tun lo, a tun gbənin bɛ ka na; a jnakisew fana tun cɛ ka ji. A nana minke, Matigi Ala ko Samawilu ma ko: «Wuri, i ye turu ke a kun na, ale lo.» **13** Samawilu ka sogogban ta ka turu ke a kun na a kɔrɔcew bɛɛ ja na. K'a ta o lon na, Ala Nin\* jigira Dawuda kan ni baraka ye, ka to a kan. O kɔ, Samawilu sekɔra ka taga Rama.

*O ka Dawuda wele ka taga Sawuli fe*

<sup>14</sup> Ayiwa, o wagati ra, Matigi Ala Nin\* bora Sawuli kan; Matigi Ala k'a to ninjugu dō donna a ra k'a tɔɔrɔ. <sup>15</sup> Sawuli ta baaradenw k'a fō a ye ko: «A fle, Ala k'a to ninjugu dō le be i tɔɔrɔra tan. <sup>16</sup> An matigice y'a to a ta jɔnw ye taga mɔgɔ dō jini a ye, min be se gɔnifɔ ra. Ni o ninjugu nana don i ra tuma min na, o tigi bëna gɔni fō; ni o kera, i ta tɔɔrɔ be nɔgɔya.» <sup>17</sup> Sawuli k'a fō a ta baaradenw ye ko: «Aw ye taga mɔgɔ dō jini, min be se gɔnifɔ ra kosebε, ka na ni a ye ne fe yan.»

<sup>18</sup> Baaraden dō ko: «Ne ka Bëtilehëmukacε Yese dence dō lɔn, ale be se gɔnifɔ ra. Kerekεcefari lo. A be se kuma ra, a cε ka ji, Matigi Ala fana be ni a ye.»

<sup>19</sup> Sawuli ka mɔgɔ ci Yese fe ka taga a fō a ye a ko: «I dence Dawuda min be i ta sagaw gbenna, a bla ka na ne kɔrɔ yan.» <sup>20</sup> Yese ka fali dō mina, ka buru caman kε minan dō kɔnɔ, ka forogo dō fa rezɛnji ra fana, ka o la fali kɔ ra; a ka badennin kelen fana di a dence Dawuda ma, ko a ye taga o fɛnw bεε di Sawuli ma. <sup>21</sup> Dawuda tagara se Sawuli fe; Sawuli k'a bla baara ra a yεrε fe. A ko diyara Sawuli ye kossbε. Sawuli k'a kε a ta kerekeminanw tabaga dō ye. <sup>22</sup> Sawuli ka cira bla Yese ma, ka taga a fō a ye ko: «A to Dawuda ye to baara ra ne fe yan, sabu a ko diyara ne ye kosebε.» <sup>23</sup> Ni Matigi Ala tun k'a to o ninjugu donna Sawuli ra tuma o tuma, Dawuda tun be a ta gɔni ta k'a fō. Ni o kera, Sawuli tun be a yεrε sɔɔrɔ; a ta tɔɔrɔ tun be nɔgɔya, o ninjugu fana tun be bɔ a ra.

## 17

*Goliyati ka siranya bla Izirayelimögow ra*

<sup>1</sup> Ayiwa, o kow kɔ, Filisikaw ka o ta kerekemjamaw bɛ lajen kere kama; o tagara lajen Soko dugu kɔrɔ, Zuda mara ra, ka o ta fanibonw lɔ Efesi Damimu yɔrɔ ra, Soko dugu ni Azeka dugu cɛ. <sup>2</sup> Sawuli ni Izirayelimögow fana ka nɔgɔn lajen Ela kenebeba ra, ka o yere laben ka Filisikaw kere. <sup>3</sup> Filisikaw tun lɔnin bɛ kuru dɔ fan kelen na, Izirayelimögow fana tun lɔnin bɛ kuru dɔ were fan kelen na, ka kuruw furance to o ni nɔgɔn cɛ.

<sup>4</sup> Ayiwa, Filisikaw ta kerekemcefari dɔ nana bɔ o cɛ ra ka na lɔ. A tɔgo tun ye ko Goliyati, a bɔra Gati. A janya tun ye nɔngɔn\* ja wɔɔrɔ ye. <sup>5</sup> Siranegɛ fugula tun bɛ a kun na; siranegɛ derege min tun b'a ra, o lalaganin bɛ k'a ke i ko jegefara bisigi, a gbiriya bɛ kilo biwɔɔrɔ bɔ. <sup>6</sup> A senkalaw tun datugunin bɛ ni siranegɛ ye. Taman siranegerman dɔ fana tun dulonni bɛ a kan na. <sup>7</sup> A ta taman yiri bonya tun bɛ i ko jesedanbagaw ta kpeleyiri; taman nege dɔron tun bɛ kilo wolonfla bɔ. Cɛ min tun k'a ta negebennan mina, o tun bɛ tagamana a ja.

<sup>8</sup> Ayiwa, Filisikace lɔra ka kuma Izirayeli ta kerékedenw fɛ. A pərenna k'a fɔ o ye ko: «Mun le kosɔn aw nana lɔ yan kere kama? Ne le ye Filisikace ye! Aw do? Aw tɛ Sawuli ta jɔnw le ye wa? Aw ye cɛ kelen janawoloma aw cɛ ra, a ye na an bɛ kere ke! <sup>9</sup> Ni a sera ne ra ka ne faga, o tuma anw bɛna ke aw ta jɔnw ye. Nka ni ne

---

\* **17:4** 17.4 Nɔngɔn ja kelen bɛ se ka bɛn metere tarance le ma.

le sera ale kɔrɔ k'a faga, o suma aw le bɛna kɛ anw ta jɔnw ye; aw bɛna to ka baara kɛ anw ye.» <sup>10</sup> Filisikace k'a fɔ tuun ko: «Izirayeli ta kerekedenw, ne b'a fɔ aw ye bi, ko ni aw ye cew ye, aw ye cɛ kelen di ne ma, an ye kere ke!»

<sup>11</sup> Sawuli ni Izirayeli ta kerekedenw ka Filisikace ta kuma mɛn minke, o ka siranyaba bla o bɛε ra, fɔ ka o fari faga.

### *Dawuda tagara kerekeyɔrɔ ra*

<sup>12</sup> Ayiwa, Dawuda tun ye Efiratakace dɔ dence le ye, min tun bɛ bɔ Betilehemu, Zude mara ra. A tɔgɔ tun ye ko Yese. Dence seegi le tun b'a fe. Sawuli ta wagati ra, Yese tun ye cekɔrɔba ye, a si tun kɔrɔra kosebɛ. <sup>13</sup> Yese dence saba tun bɛ ni Sawuli ye kerekeyɔrɔ ra. A dence fɔlɔ min tun bɛ kerekeyɔrɔ ra, o tɔgɔ tun ye ko Eliyabu, flanan tɔgɔ tun ye ko Abinadabu, sabanan tɔgɔ tun ye ko Sama. <sup>14</sup> Dawuda le tun ye o bɛε ra fitini ye. Dawuda kɔrɔcɛw tun tagara Sawuli fe. <sup>15</sup> Dawuda tun bɛ to ka bɔ Sawuli ta so ka taga Betilehemu, ka taga a face ta sagaw gbɛn; o kɔ, a tun bɛ sekɔ ka na.

<sup>16</sup> Ayiwa, lon o lon, sɔgɔma ni wula fe, Filisikace tun bɛna lɔ ka kuma Izirayelimɔgɔw ja na; a ka o kɛ ka na se tere binaani.

<sup>17</sup> Lon dɔ, Yese k'a fɔ a dence Dawuda ye ko: «Ne bɛna simankise yirannin bɔrɔ kelen di i ma, ani burukun tan; i bɛ teliya ka taga o di i kɔrɔcɛw ma kerekeyɔrɔ ra. <sup>18</sup> Ne bɛ nɔnɔ gberennin kuru tan fana di i ma, i bɛ taga o di o ta kerekejama kuntigi ma. A fle ni i kɔrɔcɛw ka kɛnɛ; o ye tagamasiyɛn dɔ di i ma ka na, min b'a yira ko

cira sera. <sup>19</sup> O bε ni Sawuli ye, Ela kεnεgbεba yɔrɔ ra, o ni Izirayeli cε tɔw bεs, o bε kεrε ra ni Filisikaw ye.»

<sup>20</sup> Ayiwa, Dawuda wurira sɔgɔmada joona fε; a k'a ta sagaw karifa sagagbεnbaga dɔ ma, k'a ta doniw sogolon ka taga, i n'a fɔ a face Yese tun k'a fɔ a ye cogo min na. A tagara se kεrεkεyɔrɔ ra tuma min na, o y'a sɔrɔ kεrεkεjama tun bε labenна kεrε kama; o tun bε kulew cira kεrε kosɔn. <sup>21</sup> Izirayeli ta kεrεkεjama ni Filisikaw ta kεrεkεjama lɔra, ka ja di jɔgɔn ma ko o bε jɔgɔn kεrε. <sup>22</sup> Fen minw tun bε Dawuda boro, a ka o di doniw kɔrɔsibaga ma, ka bori ka taga kεrεkεdenw kɔrɔ kεrεkεyɔrɔ ra. A tagara se yi minke, a k'a kɔrɔcεw fo ka o jininka ni o ka kεnε. <sup>23</sup> Ka Dawuda to kuma ra ni a kɔrɔcεw ye, Filisikacε Goliyatι, Gatikacε, ale barara ka bɔ Filisikaw ta kεrεkεdenw cε ra, ka na lɔ kεrεkεjama fla cε ma. A tun derira ka kuma minw fɔ, a kɔsegira o kuma kelenw kan tuun; Dawuda ka o mεn.

<sup>24</sup> Ayiwa, Izirayεlimɔgɔw ka o cε ye minke, o bεs siranna, ka bori. <sup>25</sup> O ka ke a fɔ ye jɔgɔn ye ko: «Aw ka cε nin ye ke! A bε to ka na, ka na Izirayεlimɔgɔw nεni, k'a ta cεfariya le yira an na. Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka se k'a faga, masacε bεna naforo caman di o tigi ma, k'a denmuso fana di a ma furu ra, ka ninsɔngɔsara ko bɔ a ta somɔgɔw bεs kan Izirayeli jamana ra.» <sup>26</sup> Cε minw tun bε Dawuda kɔrɔ, Dawuda ka olugu jininka ko: «Ni mɔgɔ min sera ka nin Filisikacε faga, ka maroya bɔ Izirayeli kan, mun le bεna ke o tigi ye? O tuma nin Filisikacε kεnεsigibari ye jɔn le ye, fɔ a bεna

ke Ala janaman ta kerekejama mafiyenya ye?»

<sup>27</sup> Mōgōw kōsegira o kuma kelen kan tuun k'a fō a ye; ni mōgō min ka ce faga, masace bēna ko minw ke o tigi ye, o ka o fō a ye.

<sup>28</sup> Ayiwa, Dawuda kōrōce Eliyabu k'a kumato ye ni mōgōw ye minke, a dimina kosebe. A ko: «Ele nana mun le jini yan dē? Saga dama dama minw be an fē, i ka o to jōn le boro kongokolon kōnō yi? Ne ka ele ta yereyira ni i ta juguya lōn; i nakun ye ka na kere le fle dōrōn!»

<sup>29</sup> Dawuda ko: «O tuma ne ka mun kojugu le ke? Ne tē se ka hali nininkari yere ke?»

<sup>30</sup> A bōra a kōrōce kōrō, ka taga mōgō were fe ka taga o nininka o ko kelen na. Tōw tun kōnna ka min fō a ye, o ka o kuma kelen le fō a ye.

### *Dawuda ko ale be Filisikace kere*

<sup>31</sup> Ayiwa, Dawuda tun ka kuma minw fō, mōgōw ka o men; o tagara o lakari Sawuli ye. Sawuli ka mōgō ci ka taga Dawuda wele ka na.

<sup>32</sup> Dawuda nana se Sawuli kōrō minke, a k'a fō Sawuli ye ko: «Mōgō si kana a fari faga nin Filisikace koson. I ta jōnce bēna taga a kere.»

<sup>33</sup> Sawuli ko: «I tē se ka taga kere ke ni nin Filisikace ye dē! Sabu ele ye denmisēn le ye, k'a sōrō ale derira kere ra kabini a denmisēnman.»

<sup>34</sup> Dawuda ko Sawuli ma ko: «Tuma min na i ta jōnce tun be to k'a face ta sagaw gbēn, ni jara, walama ni waraba dō tun nana ko a bēna saga dō mina, <sup>35</sup> ne tun be bori a kō, ka taga a bugō, ka saga sama ka bō a da ra. Ni a tun yelemana ko a be ben ne kan, ne tun b'a mina a kansiw ma, k'a bugō fō k'a faga. <sup>36</sup> I ta jōnce ka jaraw ni warabaw faga ten le. Nin Filisikace kēnesigibari

ta fana bëna ke i n'a fō o waraw ta kera cogo min na; sabu a ka Ala janaman ta kerekejama mafiyënya. <sup>37</sup> Matigi Ala min ka ne kisi jaraw ni warabaw ma, ale kelen le bëna ne kisi ka bo nin Filisikace boro.»

Sawuli ko Dawuda ma ko: «Ayiwa, taga! Matigi Ala ye ke ni i ye.»

<sup>38</sup> Sawuli k'a yere ta kerekefaniw don Dawuda ra; a ka siraneggefugula dō biri a kun na, ka negederege don a ra. <sup>39</sup> Dawuda ka Sawuli ta kerekemuru fana ta ka o dulon a yere ra, kerekefaniw kan. A ko a be tagama ni a ye k'a fle, sabu a tun m'a ke k'a fle fōlo; a ma se. A ko Sawuli ma ko: «Ne tē se ka tagama ni nin fenw ye, sabu ne ma deri a ra.» A ka o bo a yere ra. <sup>40</sup> Dawuda k'a ta bere ta, ka berekoro nugunin looru tōmo kōdinga kōnō, ka o bla a ta sagagbenbōrō kōnō. A k'a ta tafura mina a boro ka taga Filisikace kama.

<sup>41</sup> Ayiwa, Filisikace ka ke na ye dōnin dōnin Dawuda kōrō; a ta negebennan tabaga tun be tagamana a ja. <sup>42</sup> Filisikace ka Dawuda fle, k'a ye ko denmisennin lo, a fari gbénin be, a pada ce ka jni. A ma Dawuda jate foyi ye. <sup>43</sup> A ko Dawuda ma ko: «O tuma ne ye wuru le ye fō i be na ne kō ni bere ye wa?» A ka Dawuda danga ni Filisikaw ta alaw tōgōw ye. <sup>44</sup> A ko Dawuda ma tuun ko: «Na yan! Ne bëna i faga ka i sogo di kōnōw ni kongowaraw ma.»

<sup>45</sup> Dawuda ka Filisikace jaabi ko: «Ele be nana ne kama ni kerekemuru ni bije ni taman le ye; nka ne be tagara ele kama ni Fangatigi Ala tōgō le ye, Izirayeli ta kerekejama ta Ala, i ka min

mafiyənya. <sup>46</sup> Bi kəni, Matigi Ala bəna ele don ne boro; ne bəna i faga ka i kunkolo tige. Ne bəna Filisikaw ta kərekədenw faga ka o sogo di kənəw ni kongowaraw ma. Dununa bəe bəna a lən ko Ala barakaman bə Izirayəliməgəw fə. <sup>47</sup> Nin jama bəe lajennin bəna a lən ko Matigi Ala tə məgə kisi kərekəmuru ni taman le baraka ra, sabu nin kəre bə Matigi Ala le boro; a bəna aw don anw boro.»

<sup>48</sup> Ayiwa, Filisikace gbarara ko a bə na Dawuda kama minke dərən, Dawuda teliyara ka taga a kunben kərekəkəne kan; <sup>49</sup> a k'a boro don a ta bərç kənə, ka bərekoro kelen bə, ka o don a ta tafura ra, ka Filisikace bon a ten na fə ka kabakuru don a ten kənə. Filisikace benna k'a ja biri dugu ma.

<sup>50</sup> Dawuda sera Filisikace ra o cogo le ra ni tafura kelen ni bərekoroden kelen ye; a ka Filisikace bugə k'a ben k'a faga, k'a sərɔ kərekəmuru tə a boro.

<sup>51</sup> Dawuda borira ka taga ben Filisikace kan. A ka Filisikace ta kərekəmuru mina, k'a sama ka bə a la ra, ka a faga, ka sərɔ k'a kun tige.

Filisika təw k'a ye ko olugu ta kərekəcefari fagara minke, o bəe borira. <sup>52</sup> Izirayəli ta kərekədenw, ani Zuda ta məgəw, olugu ka kə kule ci ye, ka Filisikaw gbən ka taga se fə Gati dugu donda ra, fə Ekuṛən dugu donda kərɔ. O ka Filisikaw faga; o suw tun lalanin bə Sarayimu sira ra ka taga se fə Gati, fə Ekuṛən. <sup>53</sup> Izirayəliməgəw sekəra ka bə Filisikaw gbənyərɔ ra, ka na Filisikaw borofənw cə.

<sup>54</sup> Ayiwa, Dawuda ka Filisikace kunkolo ta ka taga ni a ye Zeruzalemu; a tagara Filisikace ta kerekemianw bla a ta fanibon kono.

<sup>55</sup> Tuma min na Sawuli tun ka Dawuda ye a be tagara Filisikace kama, a ta kerekemjama kuntigi min ye Abineri ye, a ka o nininka ko: «Abineri, nin kanbelennin ye jən den le ye də?» Abineri tun k'a jaabi ko: «Ka can fə masace, ne m'a lən!»

<sup>56</sup> Masace k'a fə a ye ko: «Nininkari ke, k'a lən jən ta den lo.»

<sup>57</sup> Ayiwa, Dawuda nana bə Filisikace fagayoro ra ka na minke dərən, Abineri k'a mina ka taga ni a ye masace fe; o y'a soro Filisikace kunkolo belen tun be Dawuda boro. <sup>58</sup> Sawuli k'a nininka ko: «Kanbelen, jən den le be ele ye?» Dawuda k'a jaabi ko: «Ne ye i ta jənce Yese dence le ye, min be Bətiləhəmu.»

## 18

### *Dawuda ni Yonatan ta teriya*

<sup>1</sup> Ayiwa, Dawuda kumana ni Sawuli ye ka ban tuma min na, o wagati yere ra, Yonatan nin sirira Dawuda ra. Yonatan ka Dawuda kanu i ko a yere nin. <sup>2</sup> O lon na, Sawuli ka Dawuda to a yere kəro; a ma son k'a bla a ye taga a face ta so. <sup>3</sup> Yonatan ka jənpəgənya don ni Dawuda ye, sabu a tun ka Dawuda kanu i ko a yere. <sup>4</sup> Deregeba min tun b'a ra, a ka o bə ka o di Dawuda ma, ani a ta kerekederege; hali a ta kerekemuru ni a ta kalan ni a ta cəsirinan, a ka o bə di Dawuda ma.

<sup>5</sup> Ni Sawuli tun ka Dawuda ci ka taga kere o kere ra, Dawuda tun be taga se soro o bəs ra. O koson Sawuli tun k'a ke kerekcefariw bəs

kuntigi ye. A ko diyara mōgōw bēs ye; a ko diyara Sawuli ta jamana namōgōw fana ye.

### *Dawuda pangboya ka Sawuli mina*

<sup>6</sup> Ayiwa, Dawuda tun ka Filisikace faga wagati min na, kerekedenw nato ka bō kerekeyōrō ra, muso dōw tun bōra Izirayeli duguw bēs ra, ka na masace Sawuli kunben, ka ke dōnkiri la ye, ka longanw ni dundunw fō, ka dōn ke, ka nagari, ka kulew ci; <sup>7</sup> o tun be dōnkiri lara ka jōgōn jaabi k'a fō ko:

«Sawuli ka cē waga caman faga,  
Dawuda ka cē waga caman sigiyōrōma tan faga.»

<sup>8</sup> Sawuli ka o mēn minke, a dimina kosebē. A ko: «O tuma cē waga caman sigiyōrōma tan be di Dawuda le ma, ka cē waga caman dōrōn di ne ma ke. Ni a tēmēna nin kan, a bēna masaya yere le ta sisan.» <sup>9</sup> K'a ta o lon na, Dawuda pangboya donna Sawuli ra. <sup>10</sup> O dugusagbe, Matigi Ala k'a to ninjugu donna Sawuli ra tuun. Sawuli ma ke a yere kala ma tuun; a ka ke fatōkuma dōw pagami ye k'a fō a ta so kōnō yi. O y'a sōrō Dawuda tun be a ta goni fōra i n'a fō a tun derira k'a ke cogo min na lon tōw ra. Sawuli ta taman tun be a boro. <sup>11</sup> Sawuli barara k'a ta taman wuri, ko a be Dawuda sōgō ni a ye k'a gbengben kogo kan; a ka Dawuda bon ni taman ye fō sinaga fla, nka Dawuda jengera ka bō taman ja fe o bēs ra.

<sup>12</sup> Sawuli tun be siranna Dawuda ja, sabu Matigi Ala tun be ni Dawuda ye, nka a tun te ni ale Sawuli ye tuun. <sup>13</sup> O ra, a ka Dawuda mabō a yere ra, k'a ke cē waga kelen kuntigi ye; Dawuda tun be to ka bla o mōgōw le ja ka taga

kerekεyօrօw ra. <sup>14</sup> Ni a tun ka ko o ko dabo, o tun be ja a boro, sabu Matigi Ala tun be ni a ye. <sup>15</sup> Sawuli nana a ye ko Dawuda ta koketaw bεsε be jana a boro minke, dō farara a ta siranya kan tuun Dawuda ja. <sup>16</sup> Nka Dawuda ko tun ka di Izirayeli mara mօgօ bεsε ye, ani Zuda mara mօgօw, sabu a tun be to ka bla o ja ka taga kere ke.

### *Dawuda ka Sawuli denmuso furu*

<sup>17</sup> Lon dō, Sawuli k'a fō Dawuda ye ko: «Ne denmuso fōlō ye nin ye, min tօgօ ye ko Merabu. Ne bəna a di i ma furu ra; nka i ka kan ka baara ke ne ye, ka ke cefari ye, ka kere ke Matigi Ala tօgօ koson.» Sawuli ka o fō sabu a tun b'a fōra a yere kono ko ale yere le man kan ka Dawuda faga, ko a ka fisa Filisikaw le ye a faga kere ra.

<sup>18</sup> Dawuda ka Sawuli jaabi ko: «E! O tuma ne ye jօn le ye? Ne ta gbamօgօw ni ne face ta somօgօw ye jօn le ye, ka na a fō ko ne be ke masace burance ye?» <sup>19</sup> Nka Sawuli denmuso Merabu furu wagati nana se minke, sani a ye a furu Dawuda ma, a k'a furu ce wəre ma, min tօgօ tun ye ko Adiriyeli; a tun be bօ Mehola.

<sup>20</sup> Ayiwa, Dawuda ko tun ka di Sawuli denmuso Mikali ye. O kuma fōra Sawuli ye minke, o diyara a ye. <sup>21</sup> Sawuli k'a fō a yere kono ko: «Ne bəna a di a ma, janko o ye ke sababu k'a laben, k'a to Filisikaw ye se sօrօ a kan k'a faga.»

O ra, a ko Dawuda ma ko: «Nin bəna ke a sijnaga flanan ye ne b'a fe i ye ke ne burance ye.»

<sup>22</sup> Sawuli k'a fō a ta jamana jnamօgօw ye ko: «Aw ye taga kuma Dawuda fe, mօgօ kana ke aw

seere ye; aw ye a fō a ye ko: «A flε, i ko ka di masacε ni a ta jamana jnamögow bεε ye; o ra, kε a burance ye!» »

<sup>23</sup> Sawuli ta mögobaw tagara o kuma fō Dawuda ye. Dawuda ka o jaabi ko: «Aw b'a miiri ko ka masacε denmuso furu ko o ye ko fitini le ye wa? Ne ye fagantan le ye, mögo si ma ne lōn.»

<sup>24</sup> Ayiwa, Dawuda ka min fō, Sawuli ta jamana jnamögow tagara o fō a ja na. <sup>25</sup> Sawuli ko; «Aw ye taga a fō Dawuda ye, ko masacε ko a tε furunaforo wεrε jinina a fe; ko a ye Filisikacε kεmε kenesigi, ka na ni o gbolow ye, janko ka ale dimibō o ra.» Sawuli ta miiriya tun ye ko Filisikaw ye na se sɔrɔ Dawuda kan o sababu ra k'a faga.

<sup>26</sup> Wagati min Sawuli ta jamana jnamögow tagara o kuma fō Dawuda ye, o diyara Dawuda ye kosebε; a k'a ye ko ale bεna kε masacε burance ye. O ra, masacε tun ka wagati min yira, sani o wagati ye se, <sup>27</sup> a ni a ta kεrekedenw bora ka taga Filisikacε kεmε fla faga; o ka olugu bεε kenesigi ka na ni o gbolow bεε ye masacε fe, janko Dawuda ye masacε denmuso furu. A kera ten minke, Sawuli k'a denmuso Mikali furu Dawuda ma.

<sup>28</sup> Ayiwa, Sawuli k'a ye ko can yεre ra Matigi Ala bε ni Dawuda ye, ani ko Dawuda ko ka di ale denmuso Mikali ye minke, <sup>29</sup> dō farara Sawuli ta siranya kan Dawuda ja; a ka Dawuda kōninya a si tō bεε ra.

<sup>30</sup> Filisikaw ta kuntigiw tun bε to ka bō ka taga kεre ra. Nka ni o tun ka bō tuma o tuma, Dawuda tun bε se sɔrɔ o kan ka tεmε Sawuli ta kuntigi

təw bəε kan. A kəra ten Dawuda təgə nana bə kosebə.

## 19

### *Yonatan ka Sawuli daari Dawuda ye*

<sup>1</sup> Sawuli kumana a dence Yonatan fə, ani a ta jamana jnaməgəw bəε fə, ko o ye Dawuda faga. Nka Dawuda ko tun ka di Yonatan ye kosebə. <sup>2</sup> O ra, a tagara Dawuda lasəmi; a k'a fə a ye ko: «Ne face Sawuli bə cogo jinina ka i faga. O ra, sini səgəma, i ka kan ka i yərə kərəsi; i ka kan ka taga dogo yərə də ra, ka to yi. <sup>3</sup> I bəna taga dogo foro min kənə, ne bəna bə ka taga lə ni ne face ye o foro kərə. Ne bəna kuma ni a ye i ko ra k'a fle. Ni ne ka min sərə a fə, ne bəna o fə i ye.»

<sup>4</sup> Yonatan ka Dawuda təgəjuman fə a face Sawuli ye. A k'a fə a ye ko: «Masacə, i kana kojugu ke i ta jənce Dawuda ra də, sabu a ma kojugu foyi ke i ra. A ka kojuman dərən le ke i ye. <sup>5</sup> A tun ka a nin fiyeere le ka taga Filisikacə faga. O lon na, Matigi Ala ka koba ke Izirayəliməgəw bəε ye ka se di o ma. Ele yərə ka o ko ye, a diyara i ye fana. O tuma mun kosən i b'a fə ka nin kojugu ke Dawuda ra, ko i b'a faga k'a sərə a ma jaraki?»

<sup>6</sup> Ayiwa, Sawuli sənna Yonatan ta kuma ma. A karira k'a fə ko: «Ne bə kari Matigi Ala janaman təgə ra, ko Dawuda tə faga fiyewu.»

<sup>7</sup> Yonatan ka Dawuda wele ka o kumaw bəε fə a ye. O kə, a tagara ni a ye Sawuli fə. Dawuda tora Sawuli kərə i n'a fə a tun bə ni a ye cogo min na kakərə.

*Dawuda borira Sawuli ja*

<sup>8</sup> Ayiwa, kere nana wuri tuun; Dawuda ni a ta kerekedenw bora ka taga Filisikaw kere, ka o caman faga, fō tōw bēe borira o ja.

<sup>9</sup> Nka Matigi Ala k'a to ninjugu nana don Sawuli ra tuun k'a tōrō. O y'a sōrō Sawuli siginin tun bē a ta so kōnō, a ta taman bē a boro. Ka Dawuda to a bē gōni fōra, <sup>10</sup> Sawuli barara ka wuri ka Dawuda bon ni taman ye ko a bē Dawuda sōgō nin taman ye k'a gbengben kogo ra. Nka Dawuda jēngera ka bō a ja, k'a to taman tagara kogo sōgō. O lon su fe, Dawuda borira ka bō k'a yēre kisi.

<sup>11</sup> Sawuli ka mōgō dōw ci ka taga Dawuda ta so, ka taga a fle ni a bē yi, o y'a kōrōsi, janko ka a faga sōgomada fe. Nka Dawuda muso Mikali ka Dawuda lasōmi; a ko: «Ni i ma bori su nin na kōni, sini i bē ke su le ye.» <sup>12</sup> Mikali ka Dawuda deme k'a labō finetiri fe. Dawuda borira ka taga; a bōsira o cogo le ra. <sup>13</sup> O kō, Mikali ka o ta batofen\* ta, ka o la lanan kan, ka begansi dōw kuturu ka o bla a kun kōrō, k'a datugu ni birifani ye.

<sup>14</sup> Sawuli tun ka mōgō minw ci ka taga Dawuda kō, olugu sera yi minke, Mikali k'a fō o ye ko Dawuda man kēnē. <sup>15</sup> O tagara o fō Sawuli ye minke, Sawuli ko o ye sekō tuun ka taga Dawuda fle. A ko: «Aw ye taga a ta a ta lanan kan ka na ni a ye yan, janko ne ye a faga.» <sup>16</sup> O sekōra ka taga Dawuda fle a ta so kōnō minke, o barara k'a

---

\* **19:13** 19.13 O batofen tun ye yirimōgōnin le ye.

ye ko yirimögönin dörön le blanin bē lanan kan,  
bagbolo dō bē a kun kōrō.

<sup>17</sup> O ka o fō Sawuli ye minke, a ka Mikali wele  
k'a jininka ko: «Mun koson ele ka ne janfa nin  
cogo ra, ka ne jugu bla ka taga k'a to a ye bosi  
ne ra?» Mikali ko: «A yere le ko, ko ne ye ale to  
a ye taga, ko ni o tē, ale bē ne faga.»

### *Sawuli tugura Dawuda kɔ*

<sup>18</sup> Ayiwa, Dawuda borira ka bosi minke, a  
tagara Samawilu fē Rama dugu kōnō; Sawuli ka  
ko minw ke a ra, a ka o bēs fō Samawilu ye. O kō,  
ale ni Samawilu tagara ciraw sigiyōrō ra, Nayōti,  
ka taga sigi yi. <sup>19</sup> O nana o kuma fō Sawuli ye, ko  
Dawuda bē ciraw sigiyōrō ra, Nayōti, Rama dugu  
kōrō. <sup>20</sup> Sawuli ka mōgō dōw ci ko o ye taga a  
mina. O mōgōw tagara cira dōw ye, o bē ciraya  
kera. Samawilu le tun ye o mōgōw namōgō ye.  
Ala Nin\* jigira Sawuli ta ciradenw kan; olugu  
fana ka ciraya kē. <sup>21</sup> O ko tagara fō Sawuli ye; a  
ka mōgō werew ci ka taga. O tagara se yi minke,  
olugu fana ka ciraya kē. Sawuli ka mōgō dōw ci  
tuun a sinaga sabanan na. O tagara se yi minke,  
olugu fana ka ciraya kē. <sup>22</sup> A laban, Sawuli yere  
wurira ka taga Rama. Jidingaba min bē Seku,  
a tagara se yi minke, a ka mōgōw jininka ko:  
«Samawilu ni Dawuda bē min?» Mōgōw ko: «O  
bē fō ciraw sigiyōrō ra, Nayōti.» <sup>23</sup> Sawuli tagara  
ciraw sigiyōrō ra, Nayōti, Rama dugu kōrō. Nka  
Ala Nin jigira hali Sawuli fana kan, fō a tagatō  
ka ciraya kē, fō ka taga se ciraw sigiyōrō ra. <sup>24</sup> A  
sera yi minke, a k'a ta deregebaw bō, a fana ka  
ciraya kē Samawilu ja na. A k'a yere ben dugu

ma; a lakolon tora dugu ma o lon tere bεε, ani o su bεε. O le koson, mɔgɔw tun b'a fɔra ko: «O tuma Sawuli fana kera cira dɔ le ye wa?»

## 20

### *Dawuda tagara Yonatan fe*

<sup>1</sup> Dawuda borira ka bɔ ciraw sigiyɔrɔ ra Nayɔti, Rama dugu kɔrɔ. A tagara Yonatan fe ka taga a fɔ a ye ko: «Ne ka mun le kε, walama ne ka kojugu juman le kε, walama ne ka i face hake ta mun le ra, ka na a kε ko a b'a jinina ka ne faga?»  
<sup>2</sup> Yonatan ko: «O tε se ka kε fiyewu. A tεna i faga. I m'a ye, ne face tε foyi kε, koba walama ko fitini, ni a m'a sara ne ra. Mun koson a bεna nin dogo ne ra? Nin tε se ka kε can ye!»

<sup>3</sup> Dawuda ko: «Ne bε kari Matigi Ala janaman tɔgo ra, ko i face k'a lɔn cɔ ko ne ko ka di i ye. O ra, i b'a sɔrɔ ko a k'a fɔ a yεre kɔnɔ ko: 'Yonatan man kan ka dɔ lɔn nin ko ra, ni o tε, a bεna digi a ra.' O koson ne bε kari Matigi Ala ra ko sentako kelen dɔrɔn le bε ne ni saya cε sisān.»

<sup>4</sup> Yonatan k'a fɔ Dawuda ye tuun ko: «Ayiwa, ni i ka fen o fen daari ne fe, ne bεna o kε i ye.»

<sup>5</sup> Dawuda k'a jaabi ko: «Ayiwa, karokura janagbε ye sini le ye; ne ka kan ka sigi masacε kɔrɔ ka domuni kε ni a ye. A to ne ye taga dogo kongo kɔnɔ fɔ ka taga se sinikene wula fe.

<sup>6</sup> Ni i face ka na ne kɔjininka, i y'a fɔ a ye ko: 'Dawuda ka ne daari ko ne y'a to a ye taga o ta dugu ra, Bεtilεhemu, ko a ta somɔgɔw bεε bε saraka dɔ bɔ san o san, ko a bε taga o ra.'

<sup>7</sup> Ayiwa, ni i face ko: 'O ka jni', o tuma i ta jɔnɔcε

b'a lən ko foyi təna a sɔrɔ. Nka ni a dimina, o tuma i yere bəna a lən ko sigiya t'a ra, ko a b'a fe ka kojugu ke ne ra le. <sup>8</sup> Ele kəni ye ja ne ma, sabu i ka jənəjəgənya don ni i ta jənce ye Matigi Ala ja kɔrɔ. Nka ni a kəra ko ne ka ko dɔ le ke min bə ne jaraki, o tuma i yere ye ne faga, sani i ye taga ne di i face ma.»

<sup>9</sup> Yonatan ko: «Fiyewu, o te ke! Ni ne k'a mən ko can ra ko ne face k'a latige ko a bəna kojugu le ke i ra, sigiya te o ra, ne bəna o fɔ i ye.»

<sup>10</sup> Dawuda ka Yonatan jininka ko: «Ni i face ka i jaabi ni kumajugu le ye ne ta ko ra, o tuma ne bəna o lən cogo di?»

<sup>11</sup> Yonatan ko: «Na an ye taga kongo kɔnɔ.» O bɔra ka taga kongo kɔnɔ.

<sup>12</sup> O sera yi minke, Yonatan ko Dawuda ma ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye ne seere ye! Sini walama sinikene, nin wagati jəgɔn na, ne bəna kuma ni ne face ye k'a lən a ta miiriya ye min ye ele Dawuda ta ko ra. Ni kopuman le b'a kɔnɔ i ta ko ra, ne bəna o fɔ i ye. <sup>13</sup> Nka ni i y'a sɔrɔ ko a bə kojugu le miirira ni i ye, ni ne Yonatan kəni ma o fɔ ele ye fiyewu, ka i bla ka taga ka i kisi ka bɔ a boro, o tuma Matigi Ala ye o hake bɔ ne ra, fɔ ka juguya ne ma. Matigi Ala ye ke ni i ye i n'a fɔ a tun bə ni ne face ye cogo min na folofolo. <sup>14</sup> Ni ne tora si ra tuun, i ye kopuman ke ne ye ka kaja ni Matigi Ala ta jumanya ye. Nka ni ne sara, <sup>15</sup> i man kan ka o kopuman dabla ne ta somogow ye fana, hali ni Matigi Ala nana ele Dawuda juguw bəε ban ka bɔ dugukolo kɔ kan pewu.»

**16** O cogo ra, Yonatan ka jənjuəgɔnyə don ni Dawuda ni a ta somögɔw bɛε ye; a k'a fɔ ko: «Ala ye Dawuda dimibɔ Dawuda juguw ra.»

**17** O kɔ, a ko Dawuda fana ye kari tuun ale ye o ta kanuya kosɔn, sabu Yonatan tun bɛ Dawuda kanu i n'a fɔ a yɛrɛ.

**18** Yonatan k'a fɔ Dawuda ye tuun ko: «Sini le ye karokura jnanagbɛ ye. Mɔgɔw bɛna a lɔn ko i te yi, sabu i sigiyɔrɔ lakolon bɛna to. **19** Ayiwa, sinikene, i tun dogora yɔrɔ min na, lon min na kopaw tun pagamina, i ye taga dogo o yɔrɔ kelen na, ka to Ezeli kabakuru kɔrɔ yi. **20** Ne bɛna bijɛ saba bon kalan na kabakuru fan na, k'a ke i n'a fɔ ne bɛ fen dɔ le bonna. **21** O kɔ, ne bɛna ne ta baaraden kanbelen ci k'a fɔ a ye ko a ye taga o bijew nini ka na ni o ye. Ni ne k'a fɔ a ye ko: <A fle, bijew bɛ i kɔ fe yan, na o ta ka na ni o ye>, ayiwa, ni i ka o mɛn, o tuma i bɛ se ka na, sabu hera le bɛ i ja yan; ne bɛ kari Matigi Ala janaman tɔgɔ ra, foyi tɛna ke i ra. **22** Nka ni ne pɛrɛnna k'a fɔ kanbelen ye ko: <A fle bijew bɛ fɔ i ja fe yi belen>, o tuma i ye taga, sabu Matigi Ala le b'a fe i ye taga. **23** Nka an ka layiri minw ta jɔgɔn ye, Matigi Ala le ye ele ni ne seere ye o ra tuma bɛɛ.»

### *Sawuli k'a latige ka Dawuda faga*

**24** Dawuda tagara dogo kongo kɔnɔ. Karokura jnanagbɛ wagati sera tuma min na, masacɛ nana ka na sigi domunikeyɔrɔ ra. **25** A sigira a sigiyɔrɔkɔrɔ ra, k'a ta signan dɛn kogo ra; Yonatan sigira k'a jnasin a ma. Abineri sigira Sawuli kɔrɔ. Nka Dawuda sigiyɔrɔ lakolon tora.

<sup>26</sup> Sawuli ma foyi fō o lon na; a ko: «I b'a sōrō ko dō le ka Dawuda sōrō min k'a lanōgō. Sigiya t'a ra, i b'a sōrō a saninyanin le tē; o le kosōn a ma na.» <sup>27</sup> Ayiwa, o dugusagbē, karokura janagbē tere flanan, Dawuda ta sigiyōrō lakolon tun lo hali bi. Sawuli ka Yonatan jininka ko: «Mun kosōn Yese dence ma na domunikeyōrō ra kunu, a ma na bi fana?» <sup>28</sup> Yonatan ka Sawuli jaabi ko: «Dawuda ka sira daari ne fē ka taga Bətilehəmu. <sup>29</sup> A ko ne ma ko: <Sabari k'a to ne ye taga, sabu an ta somōgōw bē saraka dō bōra dugu kōnō. Ne kōrōcē le ka cira bla ka na o fō ne ye. Ni ne ko ka di i ye, o tuma sabari k'a to ne ye taga ne balemwā flē.> O le kosōn a ma na domunikeyōrō ra ni masacē ye.»

<sup>30</sup> Sawuli dimina Yonatan kōrō kosebē; a ko a ma ko: «Ele ye musokolonden le ye, muso kanminabari ta den; i ko ne m'a lōn ko i ka teriya don ni Yese dence ye wa? Nin ye ele ni i bamuso ta maroya le ye! <sup>31</sup> Sabu, ka Yese dence to si ra, ele tēna lōyōrō sōrō ka ye, i ta masaya fana tēna se ka sigi ka ye. O ra, mogō ci ka taga a mina ka na ni a ye, sabu a ka kan ka faga.»

<sup>32</sup> Yonatan ko a face ma ko: «Mun kosōn i b'a fē k'a faga? A ka mun le kē?» <sup>33</sup> Sawuli k'a ta taman kōrōta ko a bē Yonatan bon k'a faga. O wagati ra, Yonatan k'a ye ko a face b'a fē ka Dawuda faga yēre le.

<sup>34</sup> O ra, Yonatan dimininba wurira ka bō domunikeyōrō ra. A ma domuni kē o karokura janagbē tere flanan na, sabu a face tun ka Dawuda mafiyēnya cogo min na, o ko tun k'a jusu kasi fō ka tēmē.

*Yonatan tagara Dawuda lasɔmi*

<sup>35</sup> O dugusagbe sɔgɔmada fe, Yonatan tagara kongo kɔnɔ, i n'a fo a ni Dawuda tun benna a ra cogo min na. Cədennin də tun be ni a ye. <sup>36</sup> A k'a fo o cenin ye ko: «Ne bəna kalan bon, i be bori ka taga bijew təmo ka na ni a ye.» Ka cenin boritɔ to, Yonatan ka bije dɔ bon, o temena cenin na ka taga ben fo a ja fe yi. <sup>37</sup> Cenin tagara se bijew benyɔrɔ ra minke, Yonatan pərenna k'a fo a ye ko: «Bije te nin ye fo i ja fe yi wa?» <sup>38</sup> O kɔ, a pərenna tuun k'a fo ko: «Teliya ka taga joona joona; i kana lɔ dɛ!» Cenin ka bije ta ka na ni a ye a matigice fe. <sup>39</sup> Cenin tun ma foyi lɔn o ko ra. Yonatan ni Dawuda fla dɔrɔn le tun ka o ko lɔn nɔgɔn fe. <sup>40</sup> O kɔ, Yonatan k'a ta kalan ni bijew di cenin ma, ko a ye sekɔ ni a ye dugu kɔnɔ.

<sup>41</sup> Cenin taganin kɔ, Dawuda wurira ka bɔ a dogoyɔrɔ ra, kabakuru kɔ fe, woroduguyanfan na, ka na a kinbiri gban k'a ja biri dugu ma Yonatan kɔrɔ fo sjnaga saba. O kɔ, o fla ka o boro mini nɔgɔn ma, ka kasi; nka Dawuda le kasira kosebɛ.

<sup>42</sup> Yonatan k'a fo Dawuda ye ko: «Taga, Ala ye héra ke i ye, sabu an fla ka jɛnjɔgɔnya don Matigi Ala tɔgɔ ra, ko: <Matigi Ala le ye ele ni ne ta jɛnjɔgɔnya seere ye, ani i ta duruja ni ne ta duruja ta jɛnjɔgɔnya seere ye wagati bɛɛ.»

## 21

*Dawuda tagara sarakalasebaga Ayimeleki fe*

<sup>1</sup> O kɔ, Dawuda tagara; Yonatan fana sekɔra ka taga a ta so. <sup>2</sup> Dawuda tagara Nəbu dugu kɔnɔ,

sarakalasebaga Ahimeleki fe. Ale siranninba borira ka na Dawuda kunben, k'a jininka ko: «Mun koson i kelen lo? Mun na mogɔ si te ni i ye?» <sup>3</sup> Dawuda ka sarakalasebaga Ahimeleki jaabi ko: «Masace ka ne ci cira dɔ le ra. A ko: <Ne ka i ci cira min na, ani ne ka kuma minw fɔ i ye, mogɔ si man kan ka dɔ lon o ra.» O koson ne k'a fɔ ne ta mogow ye ko o ye taga ne kunben yɔrɔ dɔ ra. <sup>4</sup> Ayiwa, domunifɛn juman le bɛ i boro yan? Ne bɛ se ka burukun looru sɔrɔ i fe wa, walama ni i ka fɛn o fɛn sɔrɔ.»

<sup>5</sup> Sarakalasebaga ka Dawuda jaabi ko: «Buru gbansan wɛre te ne boro yan. Sarakaburu le bɛ yan; ni a kera ko i ta mogow ma jen ni muso ye nin tere fla kɔnɔ, ne bɛ se ka o di i ma, i ye taga o di o ma.»

<sup>6</sup> Dawuda ko: «Can ra an kɔni ka an yere tanga musow ma. Ni an bɛ taga kere ra tuma o tuma, an b'a ke ten le. Hali ni an bɛ taga ko gbansan dɔ le ra, ne ta mogow bɛ o yere saninya, janko ka na a fo bi ta cira nɔgɔn.» <sup>7</sup> Dawuda ka o fɔ minke, sarakalasebaga ka sarakaburuw di a ma, sabu buru wɛre tun te yi ni o te. O buruw le tun blara burutabali kan, ka ke saraka ye Matigi Ala na kɔrɔ; o nana o buruw le bɔ yi, ka burukuraw bla o nɔ ra.

<sup>8</sup> Ayiwa, o y'a sɔrɔ Sawuli ta jamana namogɔ dɔ tun bɛ yi o lon kelen na, min tun tagara cira dɔ ra Matigi Ala na kɔrɔ. A tɔgɔ tun ye ko Dɔgi; Edɔmuka tun lo. Ale le tun ye Sawuli ta sagagbenbagaw kuntigi ye.

<sup>9</sup> Dawuda ka Ahimeleki jininka ko: «Taman dɔ te i boro yan wa, walama kerekemuru dɔ?

Masacε ta cira teliyakojugu fε, ne ma se ka ne ta kerekemuru ta, walama ka kerekeminan wεre ta.» <sup>10</sup> Sarakalasebaga k'a jaabi ko: «I ka Filisikace Goliyat min faga Ela kεnegbe ra, ale ta kerekemuru bε yan. A melegenin bε fani dɔra; a blanin bε saninderege kɔ fε; ni i b'a fε, a ta. Kerekemuru wεre te yan ni o te.»

Dawuda ko: «A di ne ma; kerekemuru wεre te yi min bε se ka ale bɔ.»

### *Dawuda tagara Filisikaw fε*

<sup>11</sup> O lon na, Dawuda borira ka bɔ Sawuli kɔrɔ, ka taga Gati ta masacε Akisi fε. <sup>12</sup> Nka Akisi ta jamana jnamogow k'a fɔ a ye ko: «Izirayeli jamana ta masacε Dawuda le ye nin ye. Musow tun bε dɔn kera ka ale tɔgɔ le fɔ dɔnkiri ra ko:

«Sawuli ka ce waga caman faga,

Dawuda ka ce waga caman sigiyorɔma tan faga.»

<sup>13</sup> O kuma tora Dawuda jusu ra; a siranna Gati masacε Akisi ja kosebe. <sup>14</sup> A ma ja, a k'a yεre ke fatɔ ye mogow ja na. A k'a yεre ke i ko kunkolowuritɔ mogow ce ra, ka ke tagamasiyenw ke ye bondaw konw kan, ka ke daji bɔ ye k'a bɔn a bonbosi kan.

<sup>15</sup> Akisi k'a fɔ a ta jamana jnamogow ye ko: «Aw m'a ye ko fatɔya bε ce nin na wa? Mun na aw nana ni a ye ne fε? <sup>16</sup> O tuma o ko fatow le fɔnna ne fε, fɔ aw nana ni nin ye, a ye na ke nin kokunntanw ke ye ne ja kɔrɔ wa? Nin jnɔgɔn bε se ka na ne ta so cogo di?»

## 22

### *Dawuda nɔfəmɔgɔw*

<sup>1</sup> Ayiwa, a kera ten, Dawuda bəra Gati dugu kɔnɔ, ka taga dogo Adulamu kuruwo kɔnɔ. A balemaw ni a ta somɔgɔw bɛε nana a mən ko a bɛ o yɔrɔ ra minke, o tagara a nɔ fe yi. <sup>2</sup> A kera ten, minw bɛε tun ye dɛsəbagatɔw ye, ani juruw tun be minw na ni o tun te sera k'a sara, ani minw bɛε tun jusu kasinin lo jamana jnamɔgɔw ta kow kosɔn, olugu bɛε nana fara a kan; a kera o kuntigi ye. Mɔgɔ kɛmɛ naani nɔgɔn le tun be ni a ye.

<sup>3</sup> Dawuda nana bɔ o yɔrɔ ra ka taga Misipe, Mohabu mara ra. A k'a fɔ Mohabu jamana masace ye ko: «Sabari k'a to ne face ni ne bamuso ye na sigi i fe yan, sani k'a to ne y'a lɔn Ala bəna ne kɛ min ye.»

<sup>4</sup> Dawuda tagara ni a face ni a bamuso ye masace fe; o tora masace fe. Dawuda ka wagati min bɛε ke kuruwo kɔnɔ, a face ni a bamuso tora Mohabu jamana ra o wagati bɛε ra.

<sup>5</sup> Lon dɔ, Ala ta cira min tɔgɔ ye ko Gadi, ale k'a fɔ Dawuda ye ko: «I kana to nin kuruwo kɔnɔ yan; taga Zude mara ra.» Dawuda tagara, ka taga don Hereti yiritu kɔnɔ.

### *Sawuli tagara Nɔbu dugu sarakalasebagaw faga*

<sup>6</sup> Ayiwa, Sawuli nana a mən ko dɔw ka Dawuda ni a nɔfemɔgɔw yɔrɔ lɔn. O y'a sɔrɔ Sawuli tun signin be Gibeha dugu kɔnɔ, tintin kan, tamarisun dɔ suma ra, ni a ta taman ye a boro. A ta jamana kuntigiw tun lɔnin be k'a lamini.

**7** Sawuli k'a fō a ta jamana kuntigiw ye ko: «Aw Boniyaminu ta mōgōw, aw ye ne lamēn! Yala Yese dence\* ko a bēna forow ni rezēnforow le di aw bēs ma wa, walama a ko a bēna aw kē a ta kērekēden waga kelen kelen, ani kērekēden kēmē kēmē kuntigiw le ye wa?»

**8** «Ayiwa, mun na aw bēs ka ne janfa? Ne dence ni Yese dence ka jēn min siri, mōgō si ma sōrō aw ra ka o fō ne ye. Ne ta ko hami te aw si ra, sabu ne dence ka ne ta baaraden kōnōnōsu ne kama minke janko a ye ne laben, i n'a fō a b'a kera cogo min na sisān, mōgō si ma sōn ka ne lasōmi o ra.»

**9** Ayiwa, Edōmukace min tōgō ye ko Dōgi, ale tun bē ni Sawuli ta jamana kuntigiw ye; ale ko: «Ne ka Yese dence natō ye Nōbu dugu kōnō, Ahitubu dence Ahimeleki fe. **10** Ahimeleki ka Matigi Ala jininka a ye, ka domunifēnw di a ma, ka Filisikace Goliyati ta kērekēmuru fana di a ma.»

**11** O fōra minke, masacē ka mōgō dō ci ka taga Ahitubu dence sarakalasebaga Ahimeleki wele, ani a ta gbamōgō minw bēs tun ye sarakalasebagaw ye Nōbu dugu kōnō. O bēs nana masacē fe. **12** Sawuli ko: «Ahitubu dence, ne lamēn!» Ahimeleki ko: «Naamu, ne matigicē!» **13** Sawuli ko: «Mun le kosōn ele ni Yese dence bēnna a ra ka ne janfa? Mun kosōn i ka domuni di a ma, ka kērekēmuru fana di a ma, ka Ala jininka a ye, janko a ye wuri ne kama, ka ne laben, i n'a fō a b'a kera cogo min na bi?»

---

\* **22:7** 22.7 Yese dence, o ye Dawuda ye.

**14** Ahimeleki ka masacε jaabi ko: «Ele ta jamana kuntigiw bεε ra, jɔn le ye lanamɔgɔ ye i ko Dawuda? Ale le ye masacε burance ye. I k'a ke i kɔrɔsibagaw bεε kuntigi ye; i ta somogɔw bεε fana bε a bonya kosebε. **15** Yala bi le ye a sijnaga fɔlɔ ye ko ne ka Ala jininka a ye wa? Ne kɔni ma janfa si miiri ele kama ka ye fiyewu. Masacε, i kana nin ko kunko la i ta jɔnce kan, walama k'a la ne ta gbamɔgɔ dɔ kan, sabu i ta jɔnce ma foyi si le lɔn nin ko ra.»

**16** Masacε ko: «Ahimeleki, ne bεna ele faga, ele ni i ta gbamɔgɔw bεε, sigiya si le tε o ra!»

**17** Masacε ta kerekecε minw b'a kɔrɔsira, a k'a fɔ olugu ye ko: «Aw ye aw ja munu, ka Matigi Ala ta sarakalasebagaw faga, sabu olugu fana ka Dawuda dεmε! O tun k'a lɔn ko Dawuda bε borira cɔ, o bεε n'a ta, o ma sɔn ka ne lasɔmi.» Nka kerekecεw ma sɔn ka o boro se Matigi Ala ta sarakalasebagaw ma.

**18** A kera ten, masacε k'a fɔ Dɔgi ye ko: «Ele ye wuri ka nin sarakalasebagaw faga!» Dɔgi, Edɔmukacε wurira ka sarakalasebagaw faga. O lon na, Dɔgi ka cε biseegi ni looru le faga; sarakalasebagaya derege minw lalagara ni lenfani ye, o deregew tun bε o bεε ra.

**19** O kɔ, Sawuli tagara Nɔbu dugumɔgɔ tɔw bεε faga; Nɔbu tun ye sarakalasebaga dugu le ye. A ka o bεε le faga: cεw, ani musow, ani denmisεnw, ani denjεnεnw, ani misiw, ani faliw, ani sagaw bεε.

**20** Ahitubu dence Ahimeleki, o dence kelen, min tɔgɔ ye ko Abiyatari, ale le sera ka bɔsi, ka bori ka taga Dawuda fε. **21** A tagara a fɔ Dawuda

ye ko Sawuli ka Matigi Ala ta sarakalasebagaw faga. <sup>22</sup> Dawuda ko: «E! O lon na, ne kōni tun sigiyara Edəmukace Dəgi ra; ne k'a ye Nəbu dugu kōnɔ minkɛ, ne tun lara a ra ko a bəna taga nin kow bɛs fō Sawuli ye sigiya tɛ ra. O ra, ne yərə le kera sababu ye k'a to o ka aw ta gbaməgɔw bɛs faga. <sup>23</sup> To ne kɔrɔ yan, i kana siran; mɔgɔ min b'a fɛ ka ne faga, o tigi kelen le b'a fɛ ka ele fana faga. Nka ka i to ne kɔrɔ yan, foyi təna i sɔrɔ.»

## 23

### *Dawuda tagara Keyila duguməgɔw bɔsi*

<sup>1</sup> Ayiwa, o nana a fō Dawuda ye ko Filisikaw benna Keyila dugu kan, ko mɔgɔw ka siman minw kan k'a lajɛn kene ma, ko o bɛ o bɛs cɛ ra. <sup>2</sup> Dawuda ka Matigi Ala nininka ko: «Matigi Ala, yala ne ka kan ka taga ben Filisikaw kan ka o kere wa?» Matigi Ala k'a jaabi ko: «Taga! I bəna Filisikaw kere ka se o ra, ka Keyila duguməgɔw bɔsi.» <sup>3</sup> Nka Dawuda ta mɔgɔw k'a fō a ye ko: «An bɛ Zude mara ra yan, o bɛs n'a ta, siranya bɛ an na; ni an ka na taga fō Keyila ko an bɛ taga Filisikaw ta kərəkədenw kere, o siranya təna bonya ni nin ye wa?» <sup>4</sup> Dawuda ka Matigi Ala nininka tuun. Matigi Ala k'a fō a ye ko: «Wuri, aw ye taga Keyila, sabu ne bəna Filisikaw don i boro.»

<sup>5</sup> O ra, Dawuda wurira ka taga Keyila ni a ta mɔgɔw ye. O tagara Filisikaw kere. O ka Filisikaw ta bəganw cɛ, ka o ta kərəkədenw caman faga. Dawuda ka Keyila duguməgɔw bɔsi o cogo le ra.

**6** Wagati min na Ahimeləki dencə Abiyatari tun borira ka taga Dawuda fə Keyila, a tun tagara ni saninderege ye a boro.

### *Sawuli ka Dawuda nəgbən*

**7** Ayiwa, o tagara a fə Sawuli ye ko Dawuda sera Keyila. Sawuli ko: «Cə! Ala le ka Dawuda don ne boro sisan, sabu a nana a yərə datugu dugu min kənə, o dugu lamininin lo ni kogo ye, kon ni səgənanw fana bə a donda ra.»

**8** O ra, Sawuli k'a ta kərəkədenw bəə ke nəgən kan kərə kama, ko o bə taga Keyila, ka taga dugu lamini, ka Dawuda ni a ta məgəw datugu dugu kənə.

**9** Dawuda nana a mən minke ko Sawuli bə janfa sirira ale kama, a k'a fə sarakalasebaga Abiyatari ye ko a ye na ni saninderege ye!

**10** Dawuda k'a fə Matigi Ala ye ko: «Matigi Ala, Izirayəli ta Ala, i ta jənce k'a mən ko Sawuli b'a fə ka na Keyila dugu kama, ka na dugu halaki ne kosən.

**11** Yala Keyila duguməgəw bəna ne don a boro wa? Yala Sawuli bəna na can ra i n'a fə i ta jənce k'a men cogo min na wa? Matigi Ala, Izirayəli ta Ala, sabari i ye o fə i ta jənce ye.» Matigi Ala ka Dawuda jaabi ko: «Sawuli bəna na.»

**12** Dawuda ka Ala jininka tuun ko: «Yala Keyila duguməgəw bəna ne ni ne nəfəməgəw don a boro wa?» Matigi Ala ko: «O bəna aw don a boro.»

**13** O ra, Dawuda ni a ta məgəw wurira ka bə Keyila dugu kənə, ka to ka yaala ka taga yərəw na fə yi. O tun ye məgə kəmə wəcərə nəgən.

O nana a fō Sawuli ye minkε ko Dawuda bōra  
Keyila dugu kōnō, Sawuli ma taga yi tuun.

### *Yonatan nana Dawuda fε*

<sup>14</sup> Dawuda tagara to Zifu kongokolonyɔrɔw ra,  
ani a kuruuyɔrɔw ra, ka to ka dogo kuruwow ra.  
Sawuli tun bε Dawuda yɔrɔjiniña lon o lon, nka  
Ala ma sɔn ka Dawuda don a boro.

<sup>15</sup> Ayiwa, Dawuda nana a mεn ko Sawuli k'a  
ta mɔgɔw lajen, ko o bε ale le jinina k'a faga.  
Dawuda tora Zifu kongokolon yɔrɔ ra, Horesa  
fan na.

<sup>16</sup> Lon dɔ, Sawuli dencε Yonatan tagara  
Dawuda fε Horesa, ka taga a ja gbeleya, janko a  
ye a jigi la Ala kan. <sup>17</sup> Yonatan k'a fō a ye ko: «I  
kana siran, sabu ne face tēna se k'a boro se i ma.  
Ele le bēna kε Izirayeli jamana masacε ye, ka ne  
gban ele ra. Hali ne face Sawuli yere ka o lɔn.»

<sup>18</sup> O fla bεε ka jεnjεgɔnya don tuun Matigi Ala  
na kɔrɔ. Dawuda tora Horesa, Yonatan tagara a  
ta so.

### *Ala ka Dawuda bɔsi Sawuli boro tuun*

<sup>19</sup> Ayiwa, Zifuka dɔw wurira ka taga Sawuli  
kɔ Gibeha, ka taga a fō a ye ko: «I m'a lɔn ko  
Dawuda dogonin bε an ta mara ra yan wa? A bε  
Horesa kuruwow ra, Hakila kongoriw yɔrɔ ra,  
yɔrɔ min bε Yesimɔn kongokolon woroduguyan-  
fan fε wa? <sup>20</sup> O ra, masacε, ni wagati o wagati ka  
i diya, i ye na; an kɔni, anw bēna a mina k'a don  
i boro.» <sup>21</sup> Sawuli ka o mɔgɔw jaabi ko: «Matigi  
Ala ye baraka don aw ra, sabu aw hinara ne ra!  
<sup>22</sup> O bεε n'a ta, aw belen ye taga a ko sεgesεgε  
tuun; a bε deri ka tεmε yɔrɔ minw na, aw ye o

yɔrɔw bεε cogoya lɔn; minw k'a ye, aw ye o tigiw  
jininka kosebe, sabu o k'a fō ne ye ko mɔgɔ dō lo  
min ka cegu kosebe! <sup>23</sup> Aw ye taga a dogoyɔrɔw  
bεε yɔrɔjnini ka o lɔn; o kɔ, aw ye na o kow gbeuya  
k'a fō ne ye. Ni o kera, ne yεrε bε taga ni aw ye;  
ni a kera ko a bε Zuda mara yɔrɔ o yɔrɔ, ne bεna  
jamana yɔrɔ bεε yaala fō ka taga a ye.»

<sup>24</sup> Ayiwa, Zifu dugumɔgɔw wurira o le ra ka  
taga o ta yɔrɔ ra ka kɔn Sawuli ja. O y'a  
sɔrɔ Dawuda ni a ta mɔgɔw tun bε Mahɔn  
kongokolon kɔnɔ, kεnεgbεba yɔrɔ ra, Yesimɔn  
kongokolon woroduguyanfan na.

<sup>25</sup> Sawuli ni a ta mɔgɔw nana wuri ka taga kε  
Dawuda yɔrɔjnini ye. Dō tagara o fō Dawuda ye.  
Dawuda wurira ka taga Mahɔn kongokolon kɔnɔ  
farayɔrɔ dōw ra, ka taga to o yɔrɔ ra. Sawuli ka  
o men minke, a tagara Mahɔn kongokolon kɔnɔ  
ka taga kε Dawuda nɔgbεn ye. <sup>26</sup> Sawuli tun bε  
kuru fan kelen na, Dawuda ni a ta mɔgɔw tun bε  
kuru fan dō ra, o bε teliyara ka bori Sawuli ja.  
Sawuli ni a ta kεrεkεjama nana surunya Dawuda  
ni a ta mɔgɔw ra tuma min na ko o bε ben o kan  
ka o mina, <sup>27</sup> ciraden dō nana Sawuli fε ka na a fō  
a ye ko a ye na joona joona, ko Filisikaw donna  
jamana kɔnɔ.

<sup>28</sup> O yɔrɔnin bεε, Sawuli ka Dawuda gbenni  
dabla ka sekɔ ka taga Filisikaw kεrε. O le kosɔn  
o ka o yɔrɔ tɔgɔ la ko «farajnɔgɔnna farakuru».

## 24

*Dawuda ma sɔn ka Sawuli faga Eni Gedi  
kuruwo kɔnɔ*

<sup>1</sup> Dawuda bōra o yōrō ra ka taga dogo fō Eni Gedi farawow yōrō ra.

<sup>2</sup> Sawuli nana sekō ka bō kērē ra ni Filisikaw ye minkē, o k'a fō a ye ko Dawuda bē Eni Gedi kongokolon kōnō. <sup>3</sup> O fōra Sawuli ye minkē dōrōn, a ka Izirayeli jamana bēs ra kērēkēcefari waga saba ta, ka taga Dawuda ni a ta mōgōw nō fē; o tagara ka taga se fō fara dōw ma, o bē minw wele ko kongobakōrōninw ta faraw. <sup>4</sup> O tagara se sagamarayōrō dōw ma, o tun bē sirada ra. Kuruwo dō tun bē o yōrō ra. Sawuli donna o kuruwo kōnō ka sokōtaga kē; k'a sōrō Dawuda ni a ta mōgōw tun dogonin bē o kuruwo kelen le kōnōnyōrō ra. <sup>5</sup> Dawuda ta mōgōw k'a fō Dawuda ye o da jukōrō ko: «Matigi Ala tun ka wagati min ko fō i ye, ko a bēna i jugu don i boro, janko i ye a kē i sago ye, o wagati le sera bi tan.»

Dawuda dendenna ka taga Sawuli ta deregeba senkōrōyōrō dō tige; Sawuli ma bō o kala ma.

<sup>6</sup> Nka Dawuda ka o kē minkē dōrōn, a jusukun k'a sōsō, sabu a k'a ye ko a ka Sawuli ta deregeba senkōrōyōrō dō tige minkē, ko ale tun man kan ka o kē. <sup>7</sup> A k'a fō a ta mōgōw ye ko: «Ala ye ne kisi nin ko nōgōn keri ma, k'a fō ko ne bē ne boro se ne matigice ma, Matigi Ala ka min janawoloma, sabu Matigi Ala ka ale le janawoloma k'a to o ka turu kē a kun na k'a sigi masaya ra.» <sup>8</sup> Dawuda ka o kumaw le fō k'a ta mōgōw lalō; a m'a to o ye ben Sawuli kan.

O kō, masace Sawuli bōra kuruwo kōnō, ka taga. <sup>9</sup> Dawuda fana bōra kuruwo kōnō ka gban a kō; Dawuda pērenna k'a wele, ko: «Ne matigice masace!» Sawuli k'a ja munu k'a flē. Dawuda

k'a kinbiri gban, k'a ja biri dugu ma. <sup>10</sup> Dawuda k'a fə Sawuli ye ko: «Masace, məgə minw b'a fəra i ye ko ne Dawuda b'a fe ka kojugu ke i ra, mun na i bə o məgəw lamənna? <sup>11</sup> I yərə ja k'a ye bi ko Matigi Ala tun ka i don ne boro kuruwo kənə bi. Ne ta məgəw tun ko, ko ne ye i faga; nka ne ka i to yi; ne k'a fə o ye ko ne tə sən ka ne boro se ne matigice ma, ko sabu Matigi Ala le ka i panawoloma k'a to o ka turu ke i kun na ka i ke masace ye. <sup>12</sup> Ne face, ele yərə y'a fle ke! I ta deregeba senkərəyərə tigenin fle nin ye ne boro. Ni ne ka i ta deregeba senkərəyərə tige ka i yərə to yi, ne ma i faga, i yərə ka kan k'a jate mina k'a lən ko juguya si tə ne kənə, ne fana t'a fe ka muruti i kama, ne fana ma kojugu si ke i ra, k'a sərə ele bə ne gbenna ko i bə ne faga. <sup>13</sup> Matigi Ala le bəna ele ni ne ta kiti tige; Matigi Ala le bəna ne hake bə i ra; ni o tə, ne yərə boro kəni təna se i ma. <sup>14</sup> Məgəw bə zana kərə də fə ko: <Kojugu bə bə məgəjugu dərən le fe>. O kosən ne boro təna se i ma. <sup>15</sup> Izirayeli masace yərə bəra jən le kama də? O tuma ele bə sən ka bə ka taga wuru sanin gbən, walama ka taga tətə gbansan gbən wa? <sup>16</sup> Matigi Ala bəna nin kiti tige; a bəna kiti tige ele ni ne cə. A bəna ne ta ko fle, ka lə ni ne kunko ye, ka kiti tige ka ne bəsi i boro.»

<sup>17</sup> Dawuda ka nin kumaw fə Sawuli ye ka ban minke, Sawuli ko: «Ne dence Dawuda, ele kumakan le ye nin ye wa?» Sawuli kasira kosebə.  
<sup>18</sup> O kə, a k'a fə Dawuda ye ko: «Ele terennin lo ka təmə ne kan, sabu i ka kojuman ke ne ye, k'a sərə ne ka kojugu le ke ele ra. <sup>19</sup> Numanya min

bε i jusu ra ne ta ko ra, i ka o yira ne ra bi; sabu Matigi Ala tun ka ne don i boro, nka i ma sɔn ka ne faga. <sup>20</sup> Ni o tε, ni mɔgɔ k'a jugu mina, yala a bε a to a ye taga a yεrε ma tan wa? I ka min kε ne ye bi, Matigi Ala ye i sara o ra. <sup>21</sup> Sisan, a fle, ne yεrε k'a lɔn ko i bεna sigi masaya ra, sigiya tε o ra; Izirayεli jamana masaya bεna sabati i boro. <sup>22</sup> O ra, kari ne ye sisan Matigi Ala tɔgɔ ra, ko i tεna ne ta duruja bεε halaki ne kɔ, ani ko i tεna ne tɔgɔ tunu ka bɔ ne ta siya ra.»

<sup>23</sup> Dawuda karira Sawuli ye. O kɔ, Sawuli tagara a ta so. Dawuda ni a ta mɔgɔw tagara o ta dogoyɔrɔw ra, farawow ra.

## 25

### *Samawilu ta saya*

<sup>1</sup> O kɔ, Samawilu nana sa. Izirayelimɔgɔw bεε lajenna k'a su kasi, k'a sanga kε. O k'a su don a ta so kɔnɔ, Rama dugu kɔnɔ. O kɔ, Dawuda wurira ka taga Paran kongokolon kɔnɔ.

### *Nabali ka Dawuda ta ciradenw dɔgɔya*

<sup>2</sup> Ayiwa, cε dɔ tun bε Mahɔn; naforobatigi tun lo. A borofenw tun bε Karimeli. Saga waga saba, ani ba waga kelen tun bε a fe. A tun tagara Karimeli ka taga a ta sagaw si kan\*.

<sup>3</sup> O cε tɔgɔ tun ye ko Nabali, a muso tɔgɔ tun ye ko Abigayili. A muso tun ye muso hakiritigi le ye; a tun cε ka ji fana. Nka cε tun ye mɔgɔjugu le

---

\* **25:2** 25.2 Yahudiya tun bε to ka o ta sagaw si kan, ka o kε faniw ye. O lon tun ye janagbεlonba le ye o fe.

ye, ani mɔgɔ jusukungbəlen. Kaləbu ta gbamɔgɔ dɔ tun lo.

<sup>4</sup> Dawuda tora kongokolon kɔnɔ k'a men ko Nabali bɛ a ta sagaw si kanna. <sup>5</sup> A k'a ta kanbelen cε tan ci Nabali fe k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga Karimeli, Nabali fe. Aw ye taga a fɔ a ye ko ne bɛ a fora. <sup>6</sup> O kɔ, aw ye a fɔ a ye ko: <Ala ye si di i ma, Ala ye héra kε i ye, ka héra kε i ta somɔgɔw bɛε ye, ka i borofenw bɛε sabati. <sup>7</sup> Ne k'a men ko o bɛ i ta sagaw si kanna. Ayiwa, wagati min na i ta sagagbenbagaw tun bɛ ni an ye, an ma kojugu si kε o ra, o ta foyi ma tunu fana, fɔ ka taga o bɔ Karimeli; <sup>8</sup> ni i ka i ta baaradenw jininka, olugu yere bɛna a fɔ i ye. O ra, i n'a fɔ an nana panagbəlon le ra bi, sabari, ka ne ta baaradenw fana minako ja; ni fen o fen ka sɔrɔ i boro, i ye sabari ka o di i ta jɔnw ma, ani ne min ye i dencε Dawuda ye.» »

<sup>9</sup> Ayiwa, Dawuda ta ciradenw tagara se minke, Dawuda tun ka min fɔ o ye, o ka o fɔ Nabali ye, ka je ka lɔ.

<sup>10</sup> Nabali ka Dawuda ta ciradenw jaabi ko: «Dawuda ye jɔn le ye? Yese dencε ye jɔn le ye? Baaraden caman bɛ borira bi ka bɔ o matigicew fe. <sup>11</sup> O tuma ne ka domuni ni ji ni sogo min laben ne ta sagasikanbagaw ye, aw b'a miiri ko ne bɛna o le ta ka o di mɔgɔ dɔw ma, ne ma minw bɔyɔrɔ lɔn wa?»

<sup>12</sup> Ayiwa, Dawuda ta ciradenw sekɔra ka taga Dawuda fe, ka taga Nabali ta kumaw bɛε fɔ a ye. <sup>13</sup> Dawuda k'a fɔ a ta mɔgɔw ye ko: «Aw bɛε ye aw ta kerekemuru siri aw yere cε ra!» O bɛε ka o ta kerekemuruw siri. Dawuda fana k'a

ta kərekemuru siri a yere cε ra. Cε keme naani nɔgɔn gbanna Dawuda kɔ. A tɔ keme fla tora o ta minanw kɔrɔ.

<sup>14</sup> O y'a sɔrɔ Nabali ta baaraden dɔ tun tagara o kuma fɔ Nabali ta muso Abigayili ye; a ko: «A fle, Dawuda tora kongokolon kɔnɔ ka mɔgɔ dɔw ci ka na an matigice fo, nka a ka o mafiyɛnya kosebɛ. <sup>15</sup> K'a sɔrɔ Dawuda ta mɔgɔw ka kopuman caman ke anw ye. Ka an to kongo kɔnɔ, an ka wagati min bεε ke ni o ye, o ma kojugu si ke an na, an ta foyi fana ma tunu. <sup>16</sup> An ka wagati min bεε ke ni o ye, an bε sagaw ni baw gbenna, su ni tere, o tun bε an kɔrɔsi janko foyi kana an sɔrɔ. <sup>17</sup> O ra, sisan i ka kan ka min kε, i yere ye o miiri; ni o tε, an matigice ni a ta so bεε le bεna halaki, sigiya tε o ra. K'a sɔrɔ ale ye mɔgɔjugu le ye; mɔgɔ tε se ka kuma a fe.»

<sup>18</sup> Abigayili teliyara ka burukun keme fla ta, ani rezenzji forogo fla, ani saga looru sogo tobinin, ani simankise yirannin mina ja looru, ani rezenzmɔ jalan siri keme, ani toromɔ jalan siri keme fla. <sup>19</sup> A ka o bla faliw kɔ ra, k'a fɔ a ta baaraden kanbelenw ye ko: «Aw ye bla ne ja, ne bε aw kɔ.» A ma foyi fɔ a cε Nabali ye.

<sup>20</sup> K'a tagato to a ta fali kan kuru kɔ fe, a barara ka taga bεn ni Dawuda ni a ta mɔgɔw ye, olugu fana bε nana. <sup>21</sup> Dawuda tun b'a fɔra ko: «Ne kɔni ka nin cε ta borofenw mara a ye, k'a to foyi ma sonya a borofen si ra, o kera gbansan le ye. A ka ne ta kopuman sara ni kojugu le ye. <sup>22</sup> Sani sini cε, ni ne ka hali Nabali ta somɔgɔ cε kelen to, o tuma Ala ye kojugu suguya bεε la ne Dawuda kan!»

<sup>23</sup> Abigayili ka Dawuda ye minke, a jigira joona ka bɔ a ta fali kan, k'a kinbiri gban, k'a ja biri dugu ma Dawuda ja kɔrɔ. <sup>24</sup> O kɔ, a k'a yere firi dugu ma Dawuda sen kɔrɔ, k'a fɔ Dawuda ye ko: «Ne matigice, ne le firira! Sabari k'a to ne ye kuma i fe; i ta jɔnmuso ta kuma lamen. <sup>25</sup> Ne matigice, i kana ta nin Nabali mɔgɔjugu fe. A tɔgo bɛ cogo min na, a yere bɛ ten le. A tɔgo kɔrɔ le ye ko hakirintan; hakirintan lo fana. Ne matigice ka kanbelen minw ci, i ta jɔnmuso fana tun ma olugu ye.

<sup>26</sup> «Ayiwa, sisan ne lara a ra ko can yere ra Matigi Ala yere le ka i bari, k'a to i kana mɔgɔ faga, ka i yere mɔnebɔ. Ne matigice juguw, ani mɔgɔ o mɔgɔ b'a fe ka kojugu ke i ra, olugu bɛɛ ta ye ke i ko Nabali. <sup>27</sup> Ne nana ni bonya min ye ne matigice fe, a to o ye di i nɔfɛkanbelenw ma. <sup>28</sup> Sabari, i ye i ta jɔnmuso ta hake yafa a ma; sabu Matigi Ala bɛna ne matigice ta somogɔw sabati, sigiya tɛ o ra, sabu ne matigice bɛ kɛre kera Matigi Ala togɔ le ra. O ra, i si bɛɛ ra, mɔgɔ tɛna kojugu foyi sɔrɔ i ra ka ye. <sup>29</sup> Hali ni mɔgɔ dɔ ka wuri i kama, ko a bɛ i faga, Matigi Ala, i ta Ala bɛna ne matigice nin mara, janko i janaman ye to. Nka a bɛna i juguw ta ninw firi yɔrɔjan, i ko mɔgɔ bɛ kabakuru firi ni tafura ye cogo min na. <sup>30</sup> Matigi Ala ka kojuman minw bɛɛ layiri ta ne matigice ye, ni a nana o fɛnw bɛɛ ke i ye tuma min na, ka i ke Izirayelimɔgɔw namɔgɔ ye, <sup>31</sup> o tuma tingalɔn foyi tɛna ke ne matigice ra, i jusukun fana tɛna i jaraki ko i ka mɔgɔ faga gbansan, ka i yere dimibɔ. Ni Matigi Ala ka na

o konuman ke i ye, o tuma i ye i hakiri to i ta jɔnmuso ra.»

<sup>32</sup> Dawuda k'a fɔ Abigayili ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, baraka! Sabu ale le ka i ci ka na ne kunben bi. <sup>33</sup> Ala ye baraka don i ra, i ta hakirijuman kosɔn; sabu ele le ka ne bari k'a to ne ma mɔgɔ faga ka ne yere dimibɔ. <sup>34</sup> Nka ne bɛ kari Matigi Ala, Izirayeli ta Ala janaman tɔgɔ ra, ale min ka ne bari janko ne kana kojugu ke i ra, ko ni i tun ma na joona ka na ne kunben, sani dugu tun ye gbe, hali Nabali ta sokonɔmɔgɔ ce kelen janaman tun tɛna to.»

<sup>35</sup> Ayiwa, Abigayili tun nana ni bonyafɛn minw ye, Dawuda ka o fenw mina a boro, k'a fɔ a ye ko: «Taga i ta so hɛra ra; ne ka i ta kuma bɛɛ mɛn, i ka min fɔ, ne sɔnna o ma fana.»

### *Nabali ta saya*

<sup>36</sup> Abigayili sekɔra ka taga so, a ce Nabali fɛ; a tagara a sɔrɔ ko Nabali bɛ janagbɛba dɔ kɛra a ta so, i ko masace. A janariniba tun lo; a ka dɔrɔ min ka fa, fɔ ka janamini. O ra, Abigayili ma son ka foyi fɔ a ye, fɔ ka taga dugu gbe. <sup>37</sup> Dugu gbera tuma min na, dɔrɔ ka Nabali bla tuma min na, ko minw kɛra, a muso ka sɔrɔ ka o fɔ a ye. A kɛra i ko fen dɔ le ka Nabali sɔgɔ a sɔnkun na; a fari yɔrɔ bɛɛ barara ka faga, k'a ke i ko kabakuru. <sup>38</sup> Tere tan nɔgɔn temenin kɔ, Matigi Ala ka bana dɔ bla Nabali ra, k'a faga.

### *Dawuda ka Abigayili furu*

<sup>39</sup> Ayiwa, Dawuda nana a mɛn ko Nabali sara. Dawuda ko: «Matigi Ala baraka, sabu Nabali tun ka mafiyenyari min lase ne ma, Matigi Ala yere

le ka o juru sara a ra; a ka ne bari fana janko ne kana kojugu kε. Matigi Ala ka Nabali ta juguya ben a yεrε kan yi.»

O kɔ, Dawuda ka mɔgɔ ci ka taga a fɔ Abigayili ye ko ale bε a furu.

<sup>40</sup> Dawuda ta baaradenw tagara se Abigayili fε Karimeli; o k'a fɔ a ye ko: «Dawuda ka an ci i fε, ko an ye na a fɔ i ye ko ale b'a fε i ye kε a muso ye.»

<sup>41</sup> O yɔrɔnin bεε, Abigayili k'a kinbiri gban k'a na biri dugu ma, k'a fɔ ko: «Ne ye aw ta jɔnmuso le ye; ne labenna ka ne matigice ta jɔnw senw ko!»

<sup>42</sup> O kɔ, Abigayili wurira joona ka yεlεn fali dɔ kan, ka gban Dawuda ta ciradenw kɔ, ale ni a ta baaraden sunguru looru. A tagara kε Dawuda ta muso ye.

<sup>43</sup> O y'a sɔrɔ Dawuda tun ka Ahinohamu fana furu, min bε bɔ Zizireli. O fla bεε kera a musow ye. <sup>44</sup> Nka Dawuda muso min tun ye Mikali ye, Sawuli denmuso, Sawuli tun nana ale mina k'a di Lahisi dence Paliti ma, min bε bɔ Galimu.

## 26

*Dawuda ma sɔn Sawuli fagako ma a sinaga flanan na*

<sup>1</sup> Zifukaw tagara Sawuli fε tuun Gibeha, ka taga a fo a ye ko: «I m'a lɔn ko Dawuda dogonin bε Hakila kongoriw yɔrɔ ra, kongokolon kɔrɔ yi wa?» <sup>2</sup> Sawuli wurira ka jigi Zifu kongokolon fan na ni Izirayeli kεrεkεcefari cε waga saba (3 000) ye, ko o bε taga Dawuda yɔrɔjini Zifu kongokolon kɔnɔ. <sup>3</sup> O tagara o ta fanibonw

lo Hakila kongoriw yɔrɔ ra, kongokolon kɔrɔ, sirada ra. O y'a sɔrɔ Dawuda tun be kongokolon kɔnɔ. A nana a men minke ko Sawuli nana ale kɔ kongokolon kɔnɔ, <sup>4</sup> a ka mɔgɔ dɔw ci dogo ra ka taga a fle; o cogo ra a k'a lɔn ko can ra Sawuli nana. <sup>5</sup> Dawuda wurira o le ra ka taga Sawuli ni a ta mɔgɔw sigiyɔrɔ ra. A ka Sawuli yere layɔrɔ ye, ani a ta kerekejama kuntigi, Neri dence Abinéri layɔrɔ. Sawuli tun be si kerekedew ce ma, kerekedew be a lamini.

<sup>6</sup> Ayiwa, Dawuda ka kuma ta k'a fo Hεtikace Ahimeléki ni Seruya dence Abisayi ye, min ye Yohabu balemacε ye, ko: «Jɔn b'a fe ka jigi ni ne ye ka taga Sawuli ni a ta kerekejama sigiyɔrɔ ra?» Abisayi ko: «Ne be jigi ni i ye!»

<sup>7</sup> Dawuda ni Abisayi tagara Sawuli ta mɔgɔw kɔ su fe. O tagara a ye ko Sawuli lara a be sunɔgɔra kerekedew ce ra, a ta taman turunin be dugu ma a kunyanfan na. Abinéri ni kerekedew lanin be k'a lamini o be sunɔgɔra.

<sup>8</sup> Abisayi ko Dawuda ma ko: «Ala le ka i jugu don i boro bi. A to ne ye a sɔgɔ ni taman ye fo k'a gbengben dugu ma sinaga kelen, ka dan o sinaga kelen ma.» <sup>9</sup> Dawuda ko Abisayi ma ko: «I kana a faga dε! Sabu jɔn le be se k'a boro se Ala ta masacε ma, ni Ala ma o hake bɔ o tigi ra?»

<sup>10</sup> Dawuda ko: «Ne be kari Matigi Ala janaman tɔgɔ ra, ko Matigi Ala yere kelenpe le bɛna a faga; ni a salon sera, a bɛna sa a yere ma, walama a bɛna taga sa kere dɔ le ra. <sup>11</sup> Ni o tε, ka ne boro se Matigi Ala ta masacε ma, Matigi Ala ye ne kisi o ma. Taman min turunin be dugu ma a

kunyanfan na, an ye o dōrōn ta, ani a ta jibara, an ye taga.»

<sup>12</sup> Dawuda ka taman ni jibara ta Sawuli kunyanfan na, o ka taga. Mōgō si ma o ye, mōgō si ma bō a kala ma, mōgō si fana ma kunu; o bēs le tun bē sunōgōra, sabu Matigi Ala tun ka sunōgōba dō ben o bēs kan.

<sup>13</sup> Dawuda tēmēna kēnēgbēba fan dō fē, ka taga lō kongori kunna k'a yērē mabo o ra; yorōjanba tun bē a ni Sawuli cē. <sup>14</sup> A pērēnna k'a fō Nēri dencē Abinéri ni mōgo tōw ye ko: «E! Abinéri, i tē ne jaabi wa?» Abinéri ko: «Ele jōntigi le bē pērēnna masacē toro kōrō tan?» <sup>15</sup> Dawuda ko Abinéri ma ko: «Ele kōni ye cē yērē le ye, cē min nōgōn tē Izirayeli jamana bēs ra, can tē wa? Mun na i ma i matigicē masacē kōrōsi ka ja? Sabu mōgō dō nana ko a bēna masacē faga. <sup>16</sup> I ka min ke nin ye, o ma ja dē! Ne bē kari Matigi Ala nanaman tōgō ra ko aw bēs ka kan ka faga le, sabu aw ma aw matigicē kōrōsi ka ja, Matigi Ala ka min janawoloma k'a ke masacē ye. Taman ni jibara min tun bē masacē kunyanfan na, o bē min sisan?»

<sup>17</sup> Sawuli k'a ye ko Dawuda kan lo. A ko Dawuda ma ko: «Ele kan lo wa, ne dencē Dawuda?» Dawuda k'a jaabi ko: «Ne kan lo, masacē, ne matigicē!» <sup>18</sup> Dawuda ko: «Mun kosōn ne matigicē bē a ta jōnce nōgbēnna dē? Ne ka mun le kē, walama kojugu juman le yera ne ra? <sup>19</sup> Ne matigicē masacē ye sabari k'a ta jōnce ta kuma lamen sisan. Ni Matigi Ala le k'a don i jusu ra ko i ye ne nōgbēn, o tuma Ala y'a to ne ye saraka bō a ye k'a daari. Nka ni mōgōw

lo, o tuma, Matigi Ala ye o mɔgɔw danga; sabu o bɛ ne gbenna ka bɔ Matigi Ala ta jamana ra le, a ka jamana min di a ta mɔgɔw ma. A bɛ i n'a fɔ o bɛ ne gbenna, ko ne ye taga batofen werew le bato. <sup>20</sup> E! Ne kana sa ka ne yɔrɔ janyanin to Matigi Ala ra! Izirayeli masace bɛ tagara kere ra tete gbansan le kama, k'a ke i n'a fɔ mɔgɔ min bɛ tagara wɔlɔninw le faga kuruw ra.»

<sup>21</sup> Sawuli ko: «Ne jarakira! Ne dence Dawuda, sekɔ ka na; ne tɛna kojugu ke i ra tuun, sabu bi su fɛ, i ka ne nin jate fɛnba ye, i ma sɔn ka ne faga. Ne ka nalomanya le ke; ne kɔni firira kosebe yere le!»

<sup>22</sup> Dawuda ko: «Masace ta taman ye nin ye, kanbelen dɔ ye na a mina. <sup>23</sup> Matigi Ala bɛna an bɛɛ sara ka kajna ni a ta terenninya ni a ta kankelentigiya ye; sabu Matigi Ala tun ka i don ne boro bi, nka ne ma sɔn ka ne boro se Matigi Ala ta masace ma. <sup>24</sup> Ayiwa, i n'a fɔ ne ka ele nin jate fɛnba ye bi, Matigi Ala fana ye ne nin jate fɛnba ye; a ye ne kisi ka bɔ tɔɔrɔ bɛɛ ra!»

<sup>25</sup> Sawuli k'a fɔ Dawuda ye tuun ko: «Ne dence Dawuda, Ala ye baraka don i ra. I bɛna koba caman ke, sigiya te o ra; o kow bɛɛ bɛna ja i boro fana!»

O kɔ, Dawuda k'a ta sira ta ka taga; Sawuli fana tagara a ta so.

## 27

### *Dawuda tagara dogo Filisikaw ta jamana ra*

<sup>1</sup> O kɔ, Dawuda k'a miiri a yere kɔnɔ, k'a fɔ ko: «Lon dɔ, Sawuli laban bɛna ne faga le cɔ! Min ka

fisa ne ma a bəe ye, o le ye nin ye: ka bori ka taga Filisikaw ta jamana ra ka taga to yi, janko Sawuli kana ke ne nəgbən ye Izirayeli jamana yərə bəe ra tuun. Ni o kera, ne bəna bəsi ka bə a boro.»

<sup>2</sup> Dawuda wurira o le ra, ale ni a ta cə kəmə woɔrə minw tun bə ni a ye; o tagara Gati masacə Akisi fe, min ye Mahəki dence ye, ka taga sigi o yərə ra. <sup>3</sup> Dawuda tagara to Akisi fe Gati mara ra o cogo le ra, ale ni a ta cə kəmə woɔrə, ni o ta soməgɔw; Dawuda ta muso fla bəe tun bə ni a ye: a ta Zizirelikamuso Ahinohamu, ani Kariməlikacə Nabali min sara, o ta muso Abigayili. <sup>4</sup> O tagara a fo Sawuli ye ko Dawuda borira ka taga Gati mara ra. A kera ten, Sawuli ka Dawuda nəgbən dabla.

<sup>5</sup> Lon də, Dawuda k'a fo Akisi ye ko: «Ni ne ko ka di i ye, o tuma aw ye kərefedugu də di ne ma kongo kənə, ne bə se ka taga sigi yərə min na; sabu i ta jənce man kan ka sigi ni i ye masacə ta dugu yere kənə yan.» <sup>6</sup> Ayiwa, o lon kelen yere ra, Akisi ka Sikilagi dugu di Dawuda ma. O le kosən, Sikilagi dugu kera Zuda masacəw ta dugu ye fo ka na se bi ma. <sup>7</sup> Dawuda ka san kelen ni karo naani le ke Filisikaw ta jamana ra.

### *Dawuda tun be to ka ben siya minw kan*

<sup>8</sup> Ayiwa, Dawuda ni a ta məgɔw tun bə to ka bə ka taga ben Gesurikaw ni Gizirikaw ni Amaləkikaw kan, ka o kəre, sabu kabini wagatijan, o siyaw le tun siginin bə o yərə mara ra, k'a ta Suri, ka taga a bla fo Misiran jamana ra. <sup>9</sup> Dawuda tun bə o ta jamana bəe halaki. A tun tə cə si walama muso si janaman to. A tun bə

o ta sagaw, ni o ta baw, ni o ta misiw, ni o ta faliw, ni o ta jøgømøw, ni o ta faniw cε ka na ni o ye. Ni a tun sekøra tuma o tuma, a tun be taga Akisi fε. <sup>10</sup> Akisi tun be to ka Dawuda jininka ko: «Aw børa ka taga ben yørø juman møgøw le kan bi?» Dawuda tun be a jaabi ko: «An tagara Zuda jamana woroduguyanfan le fε,» walama a tun b'a fø a ye ko: «An tagara Yeramelikaw ta jamana woroduguyanfan le fε,» walama a tun a b'a fø ko: «An tagara Kenikaw ta jamana woroduguyanfan le fε.»

<sup>11</sup> Dawuda tun te cε si walama muso si janaman mina, ko a be taga ni o ye Gati mara ra; sabu a tun b'a føra ko o møgøw bøna taga olugu ta kokøtaw lakari Akisi ye, ko: «Dawuda k'a ke tan, a k'a ke tan.» O ra, Dawuda ka wagati min bøε ke Filisikaw ta jamana kongokønøyørøw ra, a tun be to k'a ke ten le. <sup>12</sup> Akisi tun lanin be Dawuda ra kosebø. A tun b'a føra ko: «Dawuda k'a yøre ko gboya a ta siya Izirayelimøgøw ye yøre le. Sisan a bøna to ne ta baaradenya le ra tuma bøε.»

## 28

### *Filisikaw tagara Izirayelimøgøw ko*

<sup>1</sup> Wagati dø nana ke, Filisikaw ka o ta kerekejamaw bøε ke jøgøn kan, k'a ke kerekejamaba kelen ye, ko o be taga Izirayelimøgøw kere. Akisi k'a fø Dawuda ye ko: «I yøre k'a løn ko ele ni i ta møgøw bøna ke ne ta kerekejama le ra.» <sup>2</sup> Dawuda ka Akisi jaabi ko: «Ayiwa, i ta jønce bøna min ke, ele yøre ja bøna o ye.» Akisi ko Dawuda ma tuun ko: «O ra

sisan, ne bε ele le kε ne yεrε kɔrɔsibaga ye tuma bεε.»

<sup>3</sup> O y'a sɔrɔ Samawilu tun sara. Izirayεlimɔgɔw bεε tun k'a su kasi, k'a sanga kε. O tun k'a su don Rama, a yεrε ta dugu kɔnɔ.

O wagati ra fana, mɔgɔ o mɔgɔ tun bε suw wele ka lagberi kε, ani lagberikεbaga tɔw, Sawuli tun ka olugu bεε gbεn ka bɔ jamana kɔnɔ.

### *Sawuli tagara muso lagberikεbaga dɔ fe*

<sup>4</sup> Ayiwa, Filisikaw ta kεrεkejamaw ka nɔgɔn lajen ka na sigi Sunεmu. Sawuli fana ka Izirayεli kεrεkεdenw bεε lajen, o ka taga sigi Giliboha.

<sup>5</sup> Sawuli ka Filisikaw ta kεrεkejamaw ye minkε, a siranna kosebε, fo a jusukun ka ke panpan ye. <sup>6</sup> A ka Matigi Ala nininka, nka Ala ma sɔn ka kuma a fe. Ala ma kuma a fe siko ra, a ma kuma a fe ni Urimi\* ye, a fana ma a ta kuma don a ta cira dɔ da ra k'a fɔ a ye.

<sup>7</sup> Sawuli k'a fɔ a ta jamana jnamɔgɔw ye ko: «Aw ye muso dɔ jini ne ye min bε se ka suw wele ka kuma ni o ye, ne bε taga lagberi kε a fe.» Jamana jnamɔgɔw k'a jaabi ko: «Muso dɔ belen bε Eni Dɔri, ale bε suw wele ka kuma ni o ye.»

<sup>8</sup> Sawuli ka fani suguya wεrew don a yεrε ra, k'a yεrε yεlema, ka taga ni cε fla ye. O tagara se muso fe su fe. Sawuli k'a fɔ muso ye ko: «Su dɔ wele, ka lagberi kε ne ye; ne bεna su min tɔgɔ fɔ i ye, i bεna o wele.»

---

\* **28:6** 28.6 Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakεminan dɔw ye. Ala tun bε tagamasiyen dɔw yira sarakalasebaga ra ni o fεnw ye, ka Izirayεlimɔgɔw ta kitī tige. Aw ye Bɔri 28.30, ani Sarakalasebagaw 8.8 flε.

<sup>9</sup> Muso ka Sawuli jaabi ko: «E! Sawuli ka min kε, i yere ka o lɔn cɔ! Mɔgɔ o mɔgɔ bε suw wele, ani lagberikεbaga tɔw, a ka olugu faga jamana kɔnɔ. Mun na i b'a fε ka ne mina jan na, ka na a to o ye ne faga?» <sup>10</sup> Sawuli karira muso ye Matigi Ala tɔgɔ ra, ko: «Matigi Ala jianaman tɔgɔ kosɔn, can ra foyi le tɛna i sɔrɔ nin ko kosɔn.» <sup>11</sup> Muso ko: «I b'a fε ne ye su juman le lawuri i ye?» Sawuli ko: «Samawilu lawuri ne ye!»

<sup>12</sup> Ayiwa, muso ka Samawilu ye minkε, a ka kuleba ci, k'a fɔ Sawuli ye ko: «Mun na i ka ne nεgε? Ele yere le ye Sawuli ye!» <sup>13</sup> Masace k'a fɔ a ye ko: «I kana siran!» A ko muso ma tuun ko: «I bε mun le yera?» Muso k'a fɔ a ye ko: «Ne bε mɔgɔ dɔ le yera, min bε i ko Ala ta mɔgɔ, a bε wurira ka bɔ dugukolo jukɔrɔ.» <sup>14</sup> Sawuli ko: «A tigi bε cogo di?» Muso ko: «Cεkɔrɔba dɔ le bε wurira, deregeba dɔ b'a ra.» Sawuli k'a faamu ko Samawilu lo. A k'a kinbiri gban k'a ja biri dugu ma.

<sup>15</sup> Samawilu k'a fɔ Sawuli ye ko: «Mun kosɔn i ka ne lawuri, ka ne tɔɔrɔ?» Sawuli ko: «Ne deguninba lo. Filisikaw nana ko o bɛna an kεrε, k'a sɔrɔ Ala banna ne ra. Ala ma sɔn ka kuma don a ta cira dɔ da ra k'a fɔ ne ye, a fana ma kuma ne fε siko ra; o kosɔn ne ka i wele, janko ne ka kan ka min kε, i ye o yira ne ra.» <sup>16</sup> Samawilu ko: «Ni Matigi Ala banna i ra, ni ale kεra i jugu ye ka ban, o tuma mun kosɔn i bε ne Jininka tuun?» <sup>17</sup> Matigi Ala tun ka ne ci ka taga kuma min fɔ i ye, a ka o le kε. A ka masaya mina ka bɔ i boro, k'a di i ta mɔgɔ dɔ ma, min ye Dawuda ye. <sup>18</sup> I n'a fɔ i ma Matigi Ala kan mina, ani Matigi Ala

tun dimina Amaləkikaw kərə, k'a fə i ye ko i ye o halaki cogo min na, i ma sən ka Amaləkikaw halaki o cogo ra, o le k'a to Matigi Ala fana bə nin ko kə ele ra bi. <sup>19</sup> O dərən tə, Matigi Ala bəna ele ni Izirayəliməgəw bəe don Filisikaw boro. Sini ele ni i dencəw bəe bəna ke ni ne ye yan; Matigi Ala bəna Izirayəliməgəw ta kərekəjama bəe labla Filisikaw ye.»

<sup>20</sup> O yərənин bəe ra Sawuli bəra ka ben dugu ma fə ka la, sabu Samawilu ta kumaw tun k'a ja tige fə ka temə. Fanga foyi tun tə a ra fana, sabu o lon bəe, ani o su bəe, a tun ma domuni ke.

<sup>21</sup> Muso gbarara Sawuli ra, k'a ye ko a jigi tigəninba lo; a k'a fə a ye ko: «Ayiwa, a fle, i ta jənmuso ka i kan mina; i ka kuma min fə, ne sənna ka o kə, k'a sərə o tun bə se ka ne faga o kosən. <sup>22</sup> Ayiwa, sisan ne bə i daari, ele fana ye i ta jənmuso ta kuma lamən. A to ne ye domuni dəçən di i ma, i ye o domu janko i ye fanga sərə ka sira ta ka taga.» <sup>23</sup> Nka Sawuli banna. A ko: «Ne tə domuni ke!» A ta jamana pəməgəw farara muso kan k'a daari tuun ko a ye domuni ke; a laban a sənna o ta ma. A wurira ka bə dugu ma, ka sigi lanan kan. <sup>24</sup> O y'a sərə misiden tərənин də tun bə muso fe a ta so; a teliyara ka o faga. A ka mugu də fana nəçni, ka o kə buru ye, a ma funufən ke a ra. <sup>25</sup> A nana o domuni sigi Sawuli ni a ta jamana pəməgəw kərə, o k'a domu. O kə, o wurira ka taga o su bəe.

## 29

*Filisikaw ka Dawuda bə o ta kərekəjama ra*

<sup>1</sup> Filisikaw tun ka o ta kerekejamaw bεε lajen Afeki. Ji min be Zizireli kɔrɔ, Izirayeli mɔgɔw tun sigira o yɔrɔ le ra. <sup>2</sup> Filisikaw ta kuntigiw tun bε tagamana o ta kerekejamaw ja fe; kerekejama dɔw tun ye cε kεmε kεmε sigiyɔrɔma caman, dɔw tun cε waga dama dama. Dawuda ni a ta mɔgɔw tun bε nana kɔ fe ni Akisi ye.

<sup>3</sup> Filisikaw ta jamanatigiw ko: «Nin Heburuw bε mun le kera yan?» Akisi ka jamanatigiw jaabi ko: «Dawuda te wa! Izirayeli masace Sawuli ta baaraden lo. A bε ni ne ye a ka ca ni san kelen ye sisan. K'a ta a nalon na fɔ ka na se bi ma fana, ne ma jarakiyɔrɔ ye a ra.» <sup>4</sup> Filisikaw ta jamanatigiw dimina Akisi kɔrɔ; o ko a ma ko: «Cε nin lasekɔ! I ka dugu min di a ma ko a ye sigi yi, a ye taga to o yɔrɔ ra yi. A kana taga ni an ye kεrε ra! A kana na taga yεlεma ka kε an jugu dɔ ye kεrεkεyɔrɔ ra yi. Nin cε ko bεna diya a matigicε ye tuun cogo di, ni a ma an ta mɔgɔ dɔw le kunkolow tige? <sup>5</sup> O tun te dɔnkiri lara ka dɔn ke nin Dawuda tɔgɔ le ye k'a fɔ ko:

«Sawuli ka cε waga caman faga,  
Dawuda ka cε waga caman sigiyɔrɔma tan  
faga?»

<sup>6</sup> Akisi ka Dawuda wele k'a fɔ a ye ko: «Matigi Ala janaman ye ne seere ye, ko can ra i ye mɔgɔ terennin le ye. A tun bεna diya ne ye fana ko i ye taga ni ne ye nin kεrε ra, sabu ne ma kojugu foyi sɔrɔ i ta ko ra, k'a ta i nalon na ne fe yan, fɔ ka na se bi ma; nka i ko man di kuntigiw ye. <sup>7</sup> O ra, sekɔ ka taga hεra ra, janko an kana na ko dɔ ke min tεna bεn Filisikaw ta kuntigiw ma.»

<sup>8</sup> Dawuda ka Akisi jaabi ko: «O tuma ne ka mun le ke? Kabini ne bε ni i ye fō ka na se bi ma, i ka mun le ye i ta jōnce ra, min b'a to ko ne tε se ka taga kerekeyoro ra ka taga ne matigice masace ta juguw kere fana?» <sup>9</sup> Akisi ko: «Ne k'a lōn ko i ma foyi ke; i ko ka di ne ye, sabu i bε ne fe i ko Ala ta melēke dō. Nka Filisikaw ta jamanatigiw le ko i kana taga ni an ye kerekeyoro ra. <sup>10</sup> O ra, sisan, aw ye wuri sōgōmada joona fe, i ni i matigice ta baaraden minw bε ni i ye. Ni kene dōcōnin bōra dōrōn, aw ye wuri ka taga.»

<sup>11</sup> Ayiwa, Dawuda ni a ta mōgōw wurira sōgōmada joona fe ka sekō ka taga Filisikaw ta jamana ra. Filisikaw yelenna ka taga Zizireli.

## 30

### *Amalekikaw ka Sikilagi dugu jeni*

<sup>1</sup> Dawuda ni a ta mōgōw tagara se Sikilagi dugu kōnō o ta tagama tere sabanan na tuma min na, o y'a sōro Amalekikaw tun nana ben Zuda jamana woroduguyanfan mōgōw kan, ani Sikilagi dugu kan. O tun ka Sikilagi dugu jeni fō k'a halaki. <sup>2</sup> O tun ka musow ni mōgō tōw bεε mina, denmissen fara mōgōkōrōba kan, nka o ma mōgō si faga. O tun ka o mina dōrōn le, ka o ta sira ta ka ke taga ye.

<sup>3</sup> Dawuda ni a ta mōgōw tagara se ka bara k'a ye ko dugu jenina, ko o ka o musow ni o dencēw ni o denmusow mina ka taga ni o ye. <sup>4</sup> Dawuda ni a nōfemōgōw kasira, ka kule ci fō ka na o kasikan ban. <sup>5</sup> Dawuda ta muso fla bεε tun minana fana;

a ta Zizirelikamuso Ahinohamu, ani a tun ka Karimelikace Nabali ta muso Abigayili min furu.

<sup>6</sup> Dawuda siranna kosebə, sabu a nɔfeməgɔw tun b'a fe k'a bon ni kabakuru ye k'a faga, sabu olugu fana jusu tɔɔrɔnin tun lo o dencəw ni o denmusow kosɔn. Nka Dawuda k'a jigi la Matigi Ala, a ta Ala kan ka baraka don a yere ra. <sup>7</sup> A k'a fɔ Ahimeleki dence Abiyatari ye, min tun ye sarakalasebaga ye, ko: «Na ni saninderege ye yan!» Abiyatari nana ni saninderege ye Dawuda fe. <sup>8</sup> Dawuda ka Matigi Ala jininka ko: «Yala ni ne ka nin sonw nɔgbən, ne bəna se ka kε o kan wa?» Matigi Ala ka Dawuda jaabi ko: «O nɔgbən, i bəna o mina ka aw ta mɔgɔw bɔsi.»

### *Dawuda tagara Amalekikaw kɔ*

<sup>9</sup> Ayiwa, Dawuda wurira o le ra ka sira mina, ani cε kεmε wɔɔrɔ min tun bε ni a ye. O tagara se Besɔri kɔ yɔrɔ ra minke, kɔfeməgɔ dɔw lɔra o yɔrɔ ra. <sup>10</sup> Dawuda tagara ni cε kεmε naani tɔ ye, sabu cε kεmε fla le tun lɔra Besɔri kɔ kɔrɔ, o sɛgɛkojugu fe o ma se ka kɔ tige.

<sup>11</sup> Dawuda ta mɔgɔw tagara Misirankace dɔ ye kongo kɔnɔ; o nana ni o cε ye Dawuda fe. O ka domuni ni ji di a ma, <sup>12</sup> ka toromɔ jalan dɔ di a ma, ani rezənmɔ jalan siri kelen. Cε ka o domu minke, a k'a yere sɔrɔ; sabu o lon tun ye a tere saba ni a su saba le ye a ma domuni kε, a ma ji min. <sup>13</sup> Dawuda k'a jininka ko: «Jɔn le ye i matigice ye? I bɔra min le?» A ka Dawuda jaabi ko: «Ne ye Misiranka le ye. Ne ye Amalekika dɔ ta jɔn le ye; nka ne matigice tagara ka ne to, nin ye a tere saba le ye, sabu ne tun man

kεnε. <sup>14</sup> An tun tagara ben Keretikaw\* ta jamana woroduguyanfan mɔgɔw kan ka o kεrε, ani Zuda mara, ani Kalεbu ta jamana woroduguyanfan. An ka Sikilagi dugu fana jεni.»

<sup>15</sup> Dawuda ko: «Yala i bε se ka taga nin sonw yɔrɔ yira ne ra wa?» Cε ko: «Fɔ i ye kari ne ye fələ Ala ra, ko i təna taga ne faga, ani ko i təna taga ne don ne matigicε boro. Ni o kera, ne bəna taga o mɔgɔw yɔrɔ yira i ra.» <sup>16</sup> A kera ten, a tagara o mɔgɔw yɔrɔ yira Dawuda ra. O tagara Amalekikaw sɔrɔ o janjannin bε o yɔrɔ mara bεs ra, o bε domuni kera, ka min, ka o yεrε panagbε, sabu o tun ka fən caman cε Filisikaw ta jamana ra, ani Zuda jamana ra. <sup>17</sup> Dawuda benna o kan kεnεbəda fε, ka se o ra, ka o kεrε fɔ ka taga se o dugusagbε wulada ma. Mɔgɔ si ma bɔsi, fɔ kanbelen cε kεmε naani; olugu le yεlennna nɔgɔmew kan ka bori ka bɔsi. <sup>18</sup> Amalekikaw tun ka fən o fən ta, Dawuda ka o bεs mina o ra. A k'a muso fla fana mina o boro. <sup>19</sup> Mɔgɔ si ma fən Dawuda ta mɔgɔw ra; denmisənw, ani mɔgɔkɔrɔbaw, ani o dencεw, ani o denmusow, o si ma fən; o borofənw, ani Amalekikaw tun ka fən o fən ta, o si ma fən. Dawuda k'a bεs mina ka sekɔ ni a bεs ye. <sup>20</sup> Dawuda ka Amalekikaw ta sagaw ni o ta baw ni o ta misiw bεs mina. A ta mɔgɔ minw tun bε o beganw gbenna tɔw ja fe ka na, olugu tun b'a fɔra ko: «Nin le ye Dawuda ta fən minaninw ye ka bɔ kεrεkεyɔrɔ ra!»

---

\* **30:14** 30.14 Keretikaw ni Peletikaw tun ye siya wεrε mɔgɔ dɔw ye, Masace tun ka minw ta kεrεkεdenya ra, sara ra, janko ka masace kɔrɔsi (Samawilu flanan 15.18).

*Dawuda ka fən minaninw taran kərekədenw na*

<sup>21</sup> Ayiwa, o kɔ, Dawuda ni a ta məgɔw sekɔra ka na; cɛ kəmɛ fla minw tun səgera fɔ o ma se ka gban Dawuda kɔ, o tun ka olugu minw to Besɔri kɔ da ra, Dawuda tagara se olugu ma. O nana Dawuda ni a nəfəməgɔw kunben. Dawuda gbarara o ra ka o fo. <sup>22</sup> O tuma ra, məgɔjuguw ni məgɔ sənkolon minw tun be ni Dawuda ye, olugu ka kuma ta k'a fɔ ko: «I n'a fɔ nin məgɔw ma sɔn ka taga ni an ye kere ra, an ka fən o fən mina kerekeyɔrɔ ra, o dɔ tena di o si ma. An bəna o musow ni o denw dɔrɔn le di o ma. O ye olugu mina ka taga!» <sup>23</sup> Dawuda ka o jaabi ko: «Ne balemwaw, Matigi Ala ka fən minw di an ma, aw kana sɔn ka o fənw ta ko ke ten! Sabu Matigi Ala ka an mara; məgɔ minw tun nana ben an kan, a ka olugu fana don an boro. <sup>24</sup> Məgɔ si tena nin kuma lamen aw fe. Minw tagara kere ra o, minw tora doniw kɔrɔ yan o, o bɛε ninyɔrɔ ka kan ka ke kelen ye; o bɛε ta sɔrɔta ka kan ka ke kelen ye.»

<sup>25</sup> Ayiwa, Dawuda ka o ko səbe ka na o ke sariya ye Izirayeli jamana bɛε ra, k'a ta o lon na, fɔ ka na se bi ma.

*Dawuda ka bonya ci Zuda mara cɛkɔrɔbaw ma*

<sup>26</sup> Dawuda sera Sikilagi minke, a ka o fən minanin dɔw sama Zuda mara cɛkɔrɔbaw ma, minw ye a teriw ye, k'a fɔ o ye ko: «Fən minw minana Matigi Ala juguw ra, aw ta bonya le ye nin ye o fənw na.» <sup>27</sup> A ka dɔ sama Beteli cɛkɔrɔbaw ma; Ramɔti dugu min be Zuda woroduguyanfan na, a ka dɔ sama olugu ta

cékörəbaw ma, ani Yatiri cékörəbaw, <sup>28</sup> ani Aroweri cékörəbaw, ani Sifimōti cékörəbaw, ani Esitemoha cékörəbaw, <sup>29</sup> ani Rakali cékörəbaw, ani Yeraməlikaw ta duguw ta cékörəbaw, ani Kenikaw ta duguw ta cékörəbaw, <sup>30</sup> ani Hərima cékörəbaw, ani Bəri Asan cékörəbaw, ani Ataki cékörəbaw, <sup>31</sup> ani Heburən cékörəbaw; Dawuda ni a ta məgəw tun temena yərə o yərə, a ka dō sama o yərəw bəe ta cékörəbaw ma.

## 31

### *Sawuli fagara Filisikaw ta kere ra (Kibaroyaw fōlō 10.1-14)*

<sup>1</sup> Ayiwa, Filisikaw tagara Izirayeliməgəw kərə; Izirayeliməgəw borira Filisikaw ja. O ka Izirayeliməgə caman faga Giliboha kuru kan. <sup>2</sup> Filisikaw tugura Sawuli ni a dencəw kə ka o degu fan bəe ra. A laban o ka Sawuli dencew, Yonatan ni Abinadabu ni Malikisuwa faga. <sup>3</sup> Kərə juguyara Sawuli ma kosebə; kalanbonbaga dəw k'a ye k'a lən. Sawuli siranna fə a bə yəreyərə. <sup>4</sup> A k'a fə a ta kərekəminanw tabaga ye ko: «I ta kərekəmuru bə ka ne faga, janko nin məgə kənesigibariw kana na ne bon ni kalan ye, ka toron ke ne ra.» A ta kərekəminanw tabaga siranna, a ma sən. O ra, Sawuli yərə k'a ta kərekəmuru mina k'a yərə firi a kan k'a yərə faga. <sup>5</sup> Sawuli ta kərekəminanw tabaga k'a ye ko Sawuli sara minke, ale fana k'a yərə firi a ta kərekəmuru kan k'a yərə faga ni Sawuli ye. <sup>6</sup> A kəra ten, Sawuli ni a dencə saba ni a ta kərekəminanw tabaga, ani a ta kərekəce təw bəe sara wagati kelen na, o lon kelen na.

<sup>7</sup> Ayiwa, Izirayəliməgə minw tun signin bə  
kənəgbəba kə fe, ani minw tun bə Zuriden ba kə  
fe, olugu nana a ye ko Izirayəli ta kərəkədenw  
bə borira minke, ani ko Sawuli ni a dencəw bəε  
sara minke, olugu borira ka bə o ta duguw ra.  
Filisikaw tagara sigi o duguw ra.

<sup>8</sup> O dugusagbə, Filisikaw nana ka na suw ta  
fənw bə o ra. O ka Sawuli ni a dencə saba suw  
ye Giliboha kuru kan. <sup>9</sup> O ka Sawuli kun tige,  
k'a ta kərəkəminanw bə a ra. O ka məgə dəw ci  
ka taga o kibaro dimanw fə Filisikaw ta jamana  
yɔrɔ bəε ra, ani o ta jobonbaw kənɔ; o k'a lase  
məgəw bəε ma. <sup>10</sup> O ka Sawuli ta kərəkəminanw  
bla o ta jo musoman Asera ta jobon kənɔ, k'a su  
dulon Beti San dugu kogo kan.

<sup>11</sup> Ayiwa, Filisikaw ka min kə Sawuli ra,  
Yabəsika minw bə Galadi mara ra, olugu ka o  
mən minke, <sup>12</sup> o ta cefariw bəε wurira, ka su bəε  
kə tagama ra, ka taga Sawuli ni a dencəw suw  
lajigi ka bə Beti San dugu kogo kan, ka taga ni  
o ye Yabəsi dugu kənɔ, ka taga o jəni. <sup>13</sup> O ka o  
kolo cə ka o sutara Yabəsi dugu tamarisun kɔrɔ.  
O kə, o ka sun don fə tere wolonfla.

cv

**Biblu Ala ta Kuma  
Jula: Biblu Ala ta Kuma Bible**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Julakan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source  
files dated 29 Jan 2022  
0c9588de-99ac-53f9-aa9b-6885106dcde8